

31566

(వ) తి ది న ము (వ) క టి ౦ వ ౯ బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ }
Vol. 16 }

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ సెప్టెంబరు 11-వ తేది మంగళవారము

No. 137

శ్రీ విజయనామ సంవత్సర నిజశ్రావణమాస బహుళ ద్వాదశి

సంవిక ౧౩౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు శుంఛిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే కలపవేలు
 జోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
 తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
 జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
 పోట్ల పోగొట్టును. దైవకుల భేదించును.
 వాపుల యాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
 జురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వ. న. శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పలు తగ్గించును. విదేహము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగా
నొప్పులకు సరిజీవినంటిది.

పంచభావ చీటీ చూచి కొని

మోనము గలుగదు.

చక్క-ది జబ్బితో సహా నీనా 1-9 0-15...

డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా పురికొండగొడి

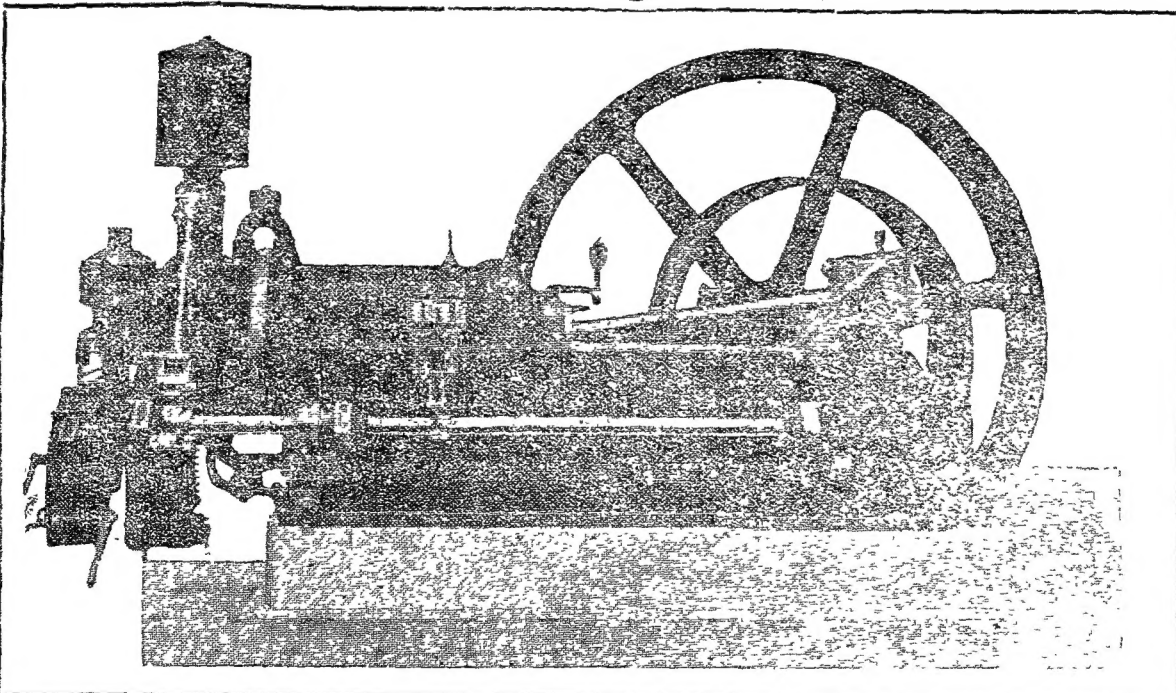
అవ్యతాంజనం డిబో

6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మృదాంకు

109, ప్రభువీర్, హైస్కూలు, బాపట్ల

The Best and Reliable Engine in the Market with up-to-date Improvements.

రాష్ట్ర సర్వే పాఠశాలలు స్థాపన కోర్కె ఆయిలు యింజనీరులు

ఎలెక్ట్రికల్ ట్రాన్సు
యంజనులు, డ్రైవ
మోటారులు, బల్బులు, టీగ
లు మొదలగునవి సప్ల
యి చేయబడును. ఇం
జనీడును వలపి ఫిట్టింగు
చేయించి పవ్వగించ
బడును.

ఇంజనులు
ఎల్లప్పుడు
రెడీ స్టాక్‌లో
ఉండును.

నిమిషములోఁగల (వేడిచేయ నవసరము లేకుండగనే) చల్లదనములో సార్లు అగును. కూడ్ ఆయిలు పెహుతక్కువగ కాలును.

లోడ్లు లాగుటలో అసమానమైన ఇంజనులు. అరగుదల, విరుగుదల బహు తక్కువ. ఇంజనులు భారీవిగా నుండును. నడిపించుటకు నేర్పిరితనము అవసరము లేదు. క్రొత్త ఇంజనీరింగు పద్ధతి లిమిటెడ్ తయారు కాబడినది ఎంతకాలమైనను ఏ విధమైన యిబ్బందులు కలుగజేయక తృప్తికరముగ పనిచేయును. ఈ యింజను పనిచేయుట చూచినవారు యితర ఇంజనులు కొనుటకు ఒప్పుకొనరు.

మరిన్ని రాబ్బక్ న్యూస్లైపు సెమిడీజలుక్రూడ్తయిల్ యింజనులు, రాబ్బక్ ఇంప్రూవుడు గ్యాసుఇంజనులు గ్యాసుప్లాంటులున్నూ, నష్టయిచ్చేయబడును

“రాబ్బుక్” అన్నీ టైపుల యింజనులకు స్పేర్ సామానులు రెడీస్టాకులో దొరకును.

మెషినరీ సామానులున్ను, రైసుహల్లరులు, బాల్ బేరింగు హల్లరులు హల్లరుసామానులు, బెల్టింగులు బాల్ బేరింగులు, నీటిపంపులు పుల్లీలువగైరా యావత్తు మిల్లుసామానులు, విదేశములనుండి వివిధ తైలించి స్టాకులోవుంచి నష్టయి చేయుచున్నాము.

సోల్ యేజంటుస్:—లండన్ టేడింగు కంపెనీ, 7, నెకండులెనుబీచ్, మద్రాసు.

పాఠ్య తోట:—లండన్ పేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ. (ఇండియా)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటునభ్యంతర ప్రతిపాదనములు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు సభ 28-9-28 తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు బెజవాడలో యూజియమ్ హాలునందు జరుగును. ఆ సభలో ఆయాసభ్యులచే నీక్రింది విధానములను పాదించబడును.

ఉపపాదనములు

1. ఎస్. వెంకటరామన్ గారు ప్రతిబోధ యొక్క ఆధ్యక్షుడు ఎకడమికు కాన్సిల్లవారివలన నెన్నుకొన బడవలెను. ఆయన దానికి బదులుగా ప్రతిబోధ యొక్క ఆధ్యక్షుడు ఆ బోర్డు సభ్యులచే నెన్నుకొనబడవలెను అని యుండవలెను.
2. ఎ. సూర్యవారాయణమూర్తి గారు: స్వచ్ఛందభావములలో విద్యగర్హితుల ప్రశ్ననుగూర్చి యోచించుటకు ఆధిపత్య విశ్వవిద్యాలయముల సభను జరుపుటకు ప్రయత్నము చేయవలెనని సూచనసభవారు ఇంబర్ యూనివర్సిటీ బోర్డువారిని కోరుట నిశ్చయించుచున్నారు.
3. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు భారత ప్రభుత్వ మాహు రికరెంగు గ్రాంటు నొసగి వారిని మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములకు సరిసమానము విభజించి యివ్వవలెను. అట్లుకానిచో అట్టి రికరెంగు గ్రాంటును ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు గూడ నొసగవలెను.
4. విశ్వవిద్యాలయ కోడ్ సంపుటి 22 అధ్యాయమున రి సెన్సు నులో 'ఉపాధ్యాయ తదివీయకుపరీక్షలో నుత్తీర్ణులైనపిదప' అను వాక్యమును తొలగించి నూర్పుచేయవలెనని ఎకడమికు కాన్సిల్ల వారి సీనభవారు గోరుచున్నారు.
5. సాధ్యమైనంతవరకు విశ్వవిద్యాలయ రైల్వే ఇంజనీరింగు కాలేజీని నెలకొల్పవలెనని సిండికేటు సభవారిని గోరుచున్నారు.
6. ప్రొఫెసర్ కార్వెగారి భారతస్త్రియకళాశాల వద్దకులన నుసరించి విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల ప్రత్యేకముగ స్త్రీలకొరకు నెలకొల్పుటకు తగిన ప్రయత్నముల చేయవలెనని సిండికేటు సభవారిని గోరుచున్నారు.
7. ఏతరగతి పరీక్షలో నైనను నూటికి ఏబదిమంది కెక్కువ అపజయమును గాంచినచో అట్టివిద్యార్థులకు మరయొక పరీక్షను గావించవలెను.

ఖర్గపూరు కలహములు

ఖర్గపూరు, సెప్టెంబరు 10:—ఇచటి హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు కొంతవరకు గాని స్వర్ణము ఇంకను కిగ్గలేదు. మాత్రాట్లు, చుకాణములు ఇంకను తెరువబడలేదు. పటాలముల నిబ్బంది తగ్గించబడినది. 144 సెక్షను ఉల్లంఘించినందులక కొందరు సిక్కులు శిక్షించబడిరి. (ప్రీ. పై.)

శ్రీనవాతన విద్యాలయమునకు సాహాయ్యము

సారస్వత నటమండలి,

రాజమండ్రి

15-9-28 శనివారం

శ్రీభట్ట నారాయణకృత

వేణీ సంహారము

సంస్కృతభాషయందు మేము ఈ శాబకమును ప్రసక్తింపి, దేశభాంధవి దక్షురీ నుబ్బుమ్మగారిచే రాజమండ్రి ప్రవరమునందు స్థాపించబడిన శ్రీనవాతన విద్యాలయమునకు యీ వచ్చు ఆదాయమును ఒసంగ నిశ్చయించితిమి. కాన సంస్కృతభాషాభిమానులైన మహతోద్యమి శ్రీభట్ట నారాయణకృత సహాయములకు గాక.

మూలపాత్రలు

భీమడు:—అవధాని, యల్. యన్. మూర్తిగారు (వి. ఎ. స్టూడెంటు)
అశ్వత్థామ:—బాలకవి, సి. హెచ్. సత్యవారాయణ మూర్తిగారు.
దుర్యోధనుడు:—సి. హెచ్. సత్యవారాయణగారు (విద్యార్థి, స్టూడెంటు).
ధర్మరాజు:—ఆర్. మటుంబరావుగారు (విద్యార్థి, స్టూడెంటు)
ద్రాక్షి:—శ్రీమతి కుబ్జరామయ్యగారు (విద్యార్థి, స్టూడెంటు).
తెల్లనిలం:—రు. 8-0-0; 2-0-0; 1-8-0; 1-0-0; 0-8-0.
స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము:—రు. 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0.
యల్. యన్. మూర్తి, పెకటర్.

నైజాం రైల్వేస్టేషన్

సికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 10:—రాబోవు మంగళవారమునాడు సమైక్యచేయబడుననియు లోగడ పనినాండ్లు సమైక్యచేసి యుండిన గడువుదినముల బాపకు జీతముకూడ లేక్కనూచి యివ్వబడవలయుననియు అట్లు యివ్వనిచో సమైక్య తిరిగి చేయబడుననియు గత 7 తేదీన రైల్వేకార్మిక సంఘమువారు తిమకడసారి మాటగా యీ తరమునొక టిక్కెట్ నీసి.

ఏ లోజా న ప ని వాండ్లం ద రు ను కలిసి సమైక్యచేయుట యొక్క మొ నిర్ణయించుటకు పనివాండ్లందరును నేడు సమావేశమైరి. పనివాండ్ల ప్రతినిధులతో కలిసి నిన్నటి దినము రైల్వే అధికారులు సంప్రతించిరి. (ఆ. పై.)

జీలం చీనాబ్ నదుల వరదలు

పంజాబురాష్ట్రములోని జీలం చీనాబ్ నదుల వరదలవల్ల జనప్రముఖ విశేషముగా లేగునాని పడుగలము చాలా నాశనమయ్యెను. పంటలు పొడవైరి. ప్రజలకు సహాయముచేయుటకై 50 వేల రూపాయలు కాంక్షను చేయబడినవి. ఆ. పై.

శ్రీ కొంతి ఆశ్రమమునండి ప్రకటించబడు పత్రికలు.

శాంతి

(భక్తి భావన రాగ్య విషయక మాసపత్రిక) సర్వమత సమ్మతములగు, తెలుగు వ్యాసములతోడ నలరారు, విశ్వ సోదరభావమును బోధించును.

చందా వివరము:—కార్యకర్తలకు రు. 100, పోషకులు రు. 50, సహాయకులు రు. 10, సంకాపకరు రు. 2.

PEACE

'శాంతి' పత్రికవలెనే సర్వమత సమ్మతమును, విశ్వసోదర భావబోధకము నగు వ్యాసావళితో ఆంగ్లమున ప్రకటించబడు మాసపత్రిక.

చందా రు. 8-0-0 'శాంతి' పత్రిక చందాదారులకు రు. 2-8-0 మాత్రమే.

శ్రీ శాంతి ఆశ్రమము

ఈ ఆశ్రమము చుట్టును కొండలగోరి కడు విశాలమై యొప్పు సమప్రదేశమున, వివిధ ఫలవృక్షములతో నలరారు నక్కరితోటనును నిర్మించబడియున్నది. ఇది ప్రపంచమున గల చూపు లుండలను కొంతకై నిర్మింప సర్వమతసమ్మతములగు సర్వమత సమ్మతములను సమరించు పరమార్థ సాధన చేసికొనుట కనుష్ఠగనున్నది.

హిందువులు, సుమామ్మదీయులు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు ముఖ్యములగు దేశ బాటి మతవిషయములకు సర్వమత సమ్మతములను సమరించు పరమార్థ సాధన చేసికొనుట కనుష్ఠగనున్నది.

(ఉధాసనము:—అమెరికా, డెక్కార్లు మున్నగు దేశములందును కౌభాషమాజములు కలవు.

తోటలకొండలు కొంతి ఆశ్రమమున, పెద్దాపురం తాలూకా, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

మవర నుండరరనము

సమావేశములకు జరిగి 31 తేదీ జిల్లా నుండరరనము కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సమావేశములైనను గురుకులు. ఇక తర్వాత ఆనవధియు. 50 మాత్రము 30 రోజు వాడువిధము ముందుతో జరిగవలెను. 3126

ఆరరసాయనశాల, ముక్కాల్ప కృష్ణ.

1. సహజోపాసన, నిర్గుణోపాసన రు. 0-8-0
2. జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి రు. 0-4-0
3. దైవజలము (దక్షిణప్రధానముగవిన్నపద్యకావ్యము)రు. 0-8-0

(ఈపుస్తకములుకొనుటనవారు ఈ క్రిందివిధముగా మాత్రమే వ్రాయవలె

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi, 3108

దిల్లరొగవెదసశాల

వేటపాలెం, కాలముగడచిన మొండి చిక్కువ్యాధులు మామూలు వైద్యములతో కుదురనే కుదురవు నునా. మాచి క్రొత్తవిధిత్వము. స్టాంపుమీద గ్యారంటీతో వైద్యం ఏవ్యాధి నైనను మందులు రు. 2-0-0.

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల అభివృద్ధిలోనున్నది

ది జనరల్ ఆస్యూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మిర్)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER.

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల యింతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో	పాలసీల మొత్తం	రు. 1,30,00,000	క్రిందటి సంవత్సరముకంటె
వెయ్యింటికి రు. 22-8-0	సంవత్సర ఆదాయము	7,00,000	రెంటింతలుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
	1927 సం॥లో వ్యాపారము	28,00,000	

మీరు భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియు, ఉన్నత సాన మాత్రమించిన దిదియే.

3477

ఇండియా, బర్మా సిలోనునం దంతటను ఏజెన్సీలు ప్రాంచీలు సాపించితిమి.

సంరములకు వ్రాయుడు: V Rama Rao, B. Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni

మురళీకృష్ణ.

ద్యావరంబున శ్రీకృష్ణభగవానుడు మనుష్యరూపంబున యవతరించి, తన్ను నేలించు భక్తాగ్రణ్యులను, పూజించు శ్రద్ధాశ్రుతులను, యాదరించుచు, తన కృపారసంబున తద్భక్తవరులు గోరుకోర్కెలు నీడేర్చుచుండెడి వాడని భాగవతాది పురాణముయందు విని యున్నారము. ఈ కలియుగమున మన మెల్లరమట్లు నేలించి ముక్తిని బొందు సాధనముగ "శ్రీ మురళీకృష్ణుని" రూపము, చిత్రకళ ప్రదర్శనములయందును, మహారాజులవలనను, జమిందారులవలనను, బంగారుపతకములను, గొప్పబహుమతులను బొంది ప్రఖ్యాతిపడవిన చిత్రకారులగు, యల్. గోపాలరావుగారిచే చిత్రించబడి, జర్మనీయం దచ్చొత్తించబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. (ప్రతి 1-కి రు.)

మురళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28×20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రించబడి జర్మనీలో అచ్చొత్తించబడిన యితర

పటములు శ్రీమన్నారాయణ (నైజు) 28×20" 2- 0-0

వల్లూచి అర్జున , 20×14" 0-12-0

రాధా మనోహర , 20×14" 0-12-0

వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును

యల్. గోపాలరావు, కృష్ణవిక్టర్ గౌరవు, జగన్నాథపురం, కాకినాడ

ప్రాప్రయిలరు. 5060

సామంత్యస్వేచ్ఛము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

5 వ భాగము - 11 వ ప్రకరణము

అహమదాబాదు కార్మికుల వివాదవిషయముగా నుడువుటకు ముందరటి సత్యాగ్రహశ్రమమునుగూర్చి కొంత తెలుపవలసియున్నది. నేను చావరానులో నున్నప్పుడునుగూడ ఆశ్రమమునుగూర్చి మద్రాసు జేందలేదు. ఆపుడేపు డాశ్రమమునకు పోయి మారినాపురుషే యుంటిని.

ఆపుడాశ్రమము అహమదాబాదుకు కరుచేరువునకు కొర్రలు అను గ్రామమునందుండెను. ఆ గ్రామమున స్థానవాధి ప్రాకంధమైనది. అందువలన ఆశ్రమములోని బిడ్డలకు అహమదు కలగవచ్చునని నేను గ్రహించితిని. గ్రామముంతయును చాల అనర్థమగుగా నున్నపుడు మా ఆశ్రమమునందు మేము పరిశుభ్రముగూర్చి యొంతకేంద్రపాించినను మేము నరసాయనిలోనుండుట అసంభవము. కొర్రలు గ్రామవాసులందఱును పారిశుధ్య నియమముల ననుసరించునటులు చేయుటకుగాని వారికి నేవచేయుటకుగాని తగినస్థితిలో మే మపుడుండియుండలేదు.

ఆశ్రమము పట్టణమునకును గ్రామమునకును గూడ కడుచేరువగా నుండగూడదు. అటులని మిక్కిలిదూరముగాను యుండగూడదు. కానస్వతంత్రమున త్వరలో సంపాదించి అచటనే ఆశ్రమమున నెలకొల్పవలెనని మేము నిశ్చారపడితిమి.

కావున కొర్రలుగ్రామమున స్థానవాధి కనబడగానే అటుండి ఆశ్రమమును తీసివేయుటకు భగవంతుని యజ్ఞయైనదని నేనుభావించితిని. అహమదాబాదు వర్తకులలో నొకరగు హీరాచండుగారు మా ఆశ్రమమునకు తెలుగుగా వచ్చుచు ధనమొసగుచుండుటయేగాక సాస్త్రిత్వాగ్రముతో కలుగి ధర్మములనే వగూడ చేయుచుండెను. ఆతనికి అహమదాబాదులో చాల అధికముగ ఆనుభవముగలదగుగాన మా ఆశ్రమమునకు తగినస్థలమును సమకూర్చుట కతిడుగూడ మాకు తోడయ్యెను. అతడును నేనును స్థలముకొరకు కొర్రలుగ్రామమునకు ఉత్తరభాగమునందును దక్షిణభాగమునందునుగూడ స్థలములను పరికించితిమి. గ్రామమునకు ఉత్తరమున మాడుకావగు మిశ్ర దూరములో స్థలమును చూడవలెనని నేనతనికి సూచించితిని. ప్రస్తుతము ఆశ్రమము నిర్మింపబడిన స్థలము నపుడతడేమాచెను. సుబర్బత్తిలో నాస్థలము చెరసాలకు సమీపముగానుండెను. సత్యాగ్రహమొనరిం గోరువారికి కారాగృహ ప్రవేశము సహజవిధిగా నామోదించబడినందున కారాగృహమునకు చేరువగా ఆశ్రమమునకు స్థలము నొరికినందులకు చాల సంతోషించితిని. మరి మాను పరిపర్రపాఠశాలలు చాలవరికుద్దముగానుండు తావులలో నేగాని చెరసాలను నిర్మింపవలసిగూడ నేనెరుగుదును.

నిమిషికొజులలోనే క్రయదస్తావేజా వ్రాయబడెను. ఆపుడాస్థలములో ఒక చెట్టుగాని ఒకయిల్లుగానిలేదు. అంతయును బయలుగానే యుండెను. నిర్మాణవ్యయను ప్రజేశమునను నదీతీరమునను స్థలములభింబుల చాలపదుపాదకరమైనది.

మొదట వంటకుమార్తెను రేక్షతో నొకపాకట్టుటకును మేనుండరమును డేరాలోనే నివసించుచుండుటకును నిశ్చయించితిమి. క్రమముగా నిరమలగు భవనములను కట్టదలచితిమి.

ఆశ్రమములో జనసంఖ్య క్రమముగా పెరుగుచుండెను. మేమప్పటికి 40 మంది యుంటిమి. ఆశ్రమములో స్త్రీలనుపున ఘోషును బాలుకును బాలికలను గూడ నుండిరి. అందరికిని కలసి యొకమగానే వంట చేయుచుండెరి. అందును యొకవజ్జినే భుజించుచుంటిమి. ఈ యేర్పాటుంతయును నాదేగాని దినిని నెరవేర్చుభారమును మామూలుప్రకారము మగవలాలే వహించెను.

నిరమలగు కట్టడములు కట్టించబడు తోపల మాకు చాల కష్టములు కలిగినవి. అహమదాబాదు పట్టణము ఆశ్రమమునకు నాలుగు మైళ్ళదూరముననున్నది. అహమదాబాదు నన్నిటిని పట్టణమునుండియే తేవలసియుండెను. వర్షాకాలము సమీపించుచుండెను. ఆస్థలములో పాములు విస్తారముగ నున్నవి. కాన నట్టిచోట్ల బిడ్డలతోగూడ నివసించుట చాల ప్రమాదకరముగా నుండెను. పాములనిన మా కందరికిని భయమేకలదు. ఆభయవిప్పటికిని వడలలేదుగాని పాములను చంపగూడదను నిధాంతేమే అనుబులో నుండెను.

దక్షిణాఫ్రికాలో ఫోనిక్సు ఆశ్రమమునందుగూడ మేమి అహింసాధర్మము ననుసరించుచుంటిమి; కావున బోలెస్తాయ ఫారములోను సుబర్బత్తిలోనుగూడ అనియము ప్రకారమే వివరములకు ఈ విగునవిలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

శ్రీ భగవద్గీతా గర్భిత భావబోధిని

ఇది శ్రీ భగవద్గీత సమవసర శ్రీ కృష్ణార్జున సంభాషణ లోపమున ముముక్షుల కర్తవ్యతోప యోగవచనముల కోకా వేంకట రామానుజులునాయుని వారిచే దక్షగున విరచింప బడినది. ధర. య. 5-0-0.

యా పుస్తకము నలయువాడు వక్కదూపాయ అధ్యాత్మతో యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకూడె. వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.

లక్ష్మీ ప్రెసింగుకంపెని, పోస్టుబాక్సు 192, జి. టి. మద్రాసు.

సహకారపద్ధతిని ఖద్దరును కొనుట

నాగపూరునుండి వి. వి. ఆర్. గారువ్రాసిన లేఖ

1928 ఏప్రిల్ నెలలో వెలువడిన ఖాదీపత్రికలో నా యరుగారు వ్రాసిన వ్యాసమును నేను చదువగానే ఆయన ప్రారంభించిన యద్యమును నెచట రైల్వేయిద్యోగులుగూడ చక్కగా ప్రారంభింప వీలకలదని నాకు తోచినది. నేను వెంటనే ఆ విషయమును గూర్చి యచట జి. వి. పి. టి. ఎస్. ఆర్. రైల్వే యిద్యోగులలో కొందరితో నాలోచించితిని. ఈ సహకారోద్యమమును వారుగూడ నామోదించిరి.

నెంటునే మేము 12 మంది కలసి ఒక క్లబ్బు నేర్పరిచితిమి. ప్రతిసభ్యుడును నెలకు 2½ రూపాయలు చందా చెల్లింపవలెను. అందువలన నాలుకు 860 రూపాయల ఖరీదుగల ఖద్దరు బట్టలకు అమ్మకము సీరపడినది. కాని యింకయాలెముతో మాకు “స్వస్తి” కలగలేదు. ప్రతివోటను యిట్టి క్లబ్బు నేర్పడవలెను. క్యాకాభివృద్ధి కిప్పును పనిచేయుచున్న రైల్వేపనివారందరును గూడ ఖద్దరునే కట్టవలెనని మే మాచించితిమి. ఈసంకల్పముతో మేము యిహగోష్ఠి సభలలో మిత్రులకు నచ్చజెప్పవారంబించితిమి. అందువలన రెండునెలల లోపుననే 6 క్లబ్బుల నేర్పరచగలిగితిమి.

1. మూడుక్లబ్బులలో క్లబ్బుకు 12 మందివంతున 86 గురు సభ్యులుగూర్చు. ప్రతిసభ్యుడును నెలకు 2½ రూపాయలను చెల్లింపును. అనగా నెలకు ప్రతిక్లబ్బును 80 రూపాయలు ఖరీదుగల ఖద్దరును కొనగలుగుచున్నది. మూడు క్లబ్బులును కలసి నెలకు 80 రూపాయలు ఖరీదుగల ఖద్దరును కొనుచున్నది.

2. మరియొక క్లబ్బులో 10 మంది సభ్యులుగూర్చు. నెలకు చెరి 2½ రూపాయలు అనగా మొత్తము నెలకు 25 రూపాయల వెలగల ఖద్దరును వారు కొందురు.

3. మా రెండుక్లబ్బులలో చెరి 12 మంది సభ్యులుగూర్చు. నెలకు చెరి 1½ రూపాయలు అనగా రెండుక్లబ్బులలోను 24 మందియును కలిసి నెలకు 80 రూపాయలు వెలగల ఖద్దరును కొందురు.

మొత్తము ఆరే క్లబ్బులలోను 70 మంది సభ్యులుగూర్చు. 70 మందియును కలిసి నెలకు 151 రూపాయల వెలగల ఖద్దరుకొందురు. నాలుకు 1812 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు కొందురు. మరి రెండుక్లబ్బులు యీ నెలఖర్చునుండి పనిచేయవారంభించును.

ఈ రీతిగా నీ క్లబ్బుల నేర్పరుచుటవలన ఖద్దరు మోపుగా అమ్మకమునందుటయేగాక ఉద్యోగులలో నైకమత్యము పరివయము మున్నగునవి అధికముచున్నవనిగూడ మేము ఈ స్వల్పకాలములోనే గ్రహించగలిగితిమి. అని జి. వి. ఆర్. గారు వ్రాసిరి. (మో. క. గాంధీ ఎంగుండియా 80-81-82.)

కళింగ

శ్రీకృష్ణజయంతిపూజాపుష్పము

గంగాజిల్లా బరంపురమునందు ప్రతి ఆదివారమునాడును ప్రకటింపబడునట్టి కళింగము ఆంధ్రవారపత్రికాధినకులు శ్రీకృష్ణజయంతి పూజాపుష్పమును నిన్న 7వ తేదీకు ప్రకారము నాడు అనగా శ్రీకృష్ణజయంతి పర్వదినమున ప్రకటించిరి. ఇందు రెండవ సంపుటమునందలి 18, 14వ సంచిక లిఖిదియున్నవి. ఈవారపత్రికకు సాగుచుండు నాలుగు రూపాయలు. ఇందు శ్రీకృష్ణ చంద్రోదయము, ముద్దుల బాలకృష్ణ, శ్రీరాముడు-కూర్మఖ ధర్మయగంగామండల పుణ్యపుణ్యములు, ఆరాధనము, బాల, యశోద యను పద్యాత్మిక వ్యాసములును, స్వరాజ్యసాధన, శ్రీకృష్ణునిజీవితము, శ్రీకృష్ణునిరాజనీతి, శ్రీకృష్ణవారతత్వము, బృందావనము, గీతాబోధ కళింగదేశమునందలి గుహలు, కళింగచరిత్ర వ్యాఖ్యానములు, పరదేశవ్యాపారము గోపికా వస్త్రావరణము, ఓయమునా, (లాలాజపతిరాయగారు) యను గద్యాత్మిక వ్యాసములును కలవు. ఇదిపుల్ సేల్స్ రావునెజాన 28 పేజీలనుకలిగియున్నది. వలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

శ్రీయుత వ్యాసపతి వారాయనమూర్తి గారు సంపాదకుడు, కళింగ, బరంపురం గంగాజిల్లా.

కోడూరు

సత్ప్రయోగశాల

కోడూరు గ్రామములో సత్ప్రయోగము శాస్త్రముగా జరుగుట కేర్పాటులు గాంపబడినవి. అమహాయాగమునందు భారాజీకు లొకరు గావలసి యున్నాడు. ఆంధ్రగీర్వాణముల యందు చక్కని ప్రవేశముగలిగి శ్రావ్యమును భోగిణిలో బుర్రాణము చెప్పగలిగినవా కొక్కరు వెంటనే కావలయును. క్రైస్తవురాములయందు మతం దైవం విశేషము. వారాయతీర్థుల తిరంగములున్నూ, అధ్యాత్మికరామాయణమున్నూ చక్కని (హాచిన సాంప్రదాయభోగిణిలో కాలక్షేపము చేసుగలవాడు నొకడు కావలయును. జీతము వగైరాలకు గుణాభివృద్ధియునుబట్టి నిర్ణయించబడును. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు యీ దినన చిరునామాకు పంపవలయును.

దంట్లు సుబ్బవధాని,
కోడూరుపాడు, కడపజిల్లా.

ది నేవనల్ యిండియన్ లైఫ్

యిన్ స్ట్రూరెన్సు కంపెని

మానేజింగు ఏజెంట్లువారికి

మీ కంపెనిలో నాభర్తగారి పాలసీ నెం 17719 కు మీద నాకుగల హక్కును పూర్తిపరిష్కారమునకుగాను దెజవాడ చీఫ్ ఏజెంట్లు, టి. వి. రామవర్మపంతులుగారివారూ, దెజవాడ యింపీరియల్ బాంకు నెం. పి. 008896 కు గల డ 1000 ల చెక్కును నాకు యిప్పించినాడు గనుక సంతోషపూర్వకముగా తీసుకొంటి. నా హక్కు పరిష్కారములో నేనెట్టికష్టమును పొందలేదు. వారాయ యీ కంపెని అందరి సహాయకారి యని చెప్పుటలో నా కెట్టిసందేహమును లేదు. నా సోదరీమణులు, తమ భర్తలను ఒత్తిడిచేసి, శ్రీమకాలములో డబ్బుయిచ్చు యీ కంపెనిలో యిన్ స్ట్రూరు చేయుచుకొనుటకు నేను వారలను ప్రోత్సహింపవలెననున్నాను. నాభర్తగారి పాలసీమీద గల హక్కును త్వరలో పరిష్కరించి నందులకు కంపెనివారికి అనేకవిధములైన వందనము లర్పించుచున్నాను.

తేలు కంభంపాటి లక్ష్మీనారాయణగారి భార్య కంభంపాటి శ్రీమరాంబవ్రాలు అనివున్నది. 28-7-28.

వివరములకు ఈ విగునవిలాసమునకు వ్రాయవలెను:—
టి. వి. రాఘవయ్య, చీఫ్ ఏజెంట్లు, దెజవాడ.

స్వాగతము

డాక్టరు పి. జి. కృష్ణా పి. హెచ్. డి. గారికి
7-9-28 వ తేది హాజరు తిరుగు 4 1/2 గంటలకు పై. యం.

పి. ఎ. ఎడిటోరియం నందు, శ్రీ డాక్టరుగారికి స్వాగతము (తమ
ద్వంద్వములకుగాను మద్రాసు నందలి కమ్యూనికేషన్లు విద్యార్థులు
సమావేశమై, శ్రీ డాక్టరుగారిని పరీక్షించి, పరిచయము గలుగ
జేసిన యనంతరము ప్రార్థనతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభ
మాయెను. మహాబాబు శ్రీ కె. కొర్రాజులు నాయుడుగారు బి.
ఏ. బి. యల్. (సభాధిపతి) అధ్యక్షతవహించిరి. అధ్యక్షు
ని ప్రారంభోపన్యాసమైనవిచ్చుట మద్రాసు కమ్యూనికేషన్ల సంఘ
కార్యదర్శియగు కాకరాల సత్యనారాయణగారు డాక్టరుగారికి
తెలుగున స్వాగతముచ్చించిరి. తెలుగునకు పరిచయము యింగ్లీషునకు
లును మ. రా. శ్రీ. నరసింహాచార్యగారు సమర్పించిరి. శ్రీ
యొతులు గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు, లింగం వీరభద్రయ్య
చాదరిగారు, పి. భక్తవల్లభనాయుడుగారు మొదలగు ప్రముఖులు
శ్రీ డాక్టరుగారి నభినందించుచు వారి యుత్సాహమును
భవమును, సంఘ, దేశాభివృద్ధులకు వినియోగించుటగాక యి
హేచ్చించిరి.

శ్రీ డాక్టరుగారు తమకు చేసిన గౌరవమునకు కమ్యూని
కేషన్ల సంఘమువారికి కృతజ్ఞతను తెల్పుచు, ఆమెకా, యూ
రప్టు దేశములందలి వ్యవసాయపు పద్ధతులను కొంతవరకు తెచ్చి ఆ
దేశములనుండి మనము నేర్చుకొనవలసిన విషయములు మనము
సాధారణముగా తెలియదునంత ఎక్కువమాత్రము తెలిసి
లేలవచ్చిరి. వ్యవసాయమైన భావిదేశముగూర్చి ప్రస్తుతము
తామెయిం చెప్పజాలమని నుడువుచు, తమకు సాధ్యమైనంత
వరకు, సంఘ, దేశవ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రయత్నింతు
మని తెలిపిరి.

అధ్యక్షులు శ్రీ డాక్టరుగారి నభినందించుచు వారియ
మూల్యమైన సలహాల నాచరణలో పెట్టుటకు, తమ స్వంత
ముఖా నూతనపరిశోధనల చేయించుటకు తాము వలయు ధన
మును వెచ్చింప వద్దముగా నున్నామనియ, హిందూ దేశ స్థా
భాగ్యమునకు వ్యవసాయమే ప్రాధాన్యమునగుటచేసి, అట్టి వ్య
వసాయమునకు కుదరకరించు విషయమందు, శ్రీ డాక్టరుగారు సం
డిక విశదమున పొందుట, మద్రాసు రాజధానియొక్కయు,
అందు ముఖ్యముగా కమ్యూనికేషన్లయొక్కయు భాగ్యముని
కొనియాడిరి.

అనంతరము 9-9-28 వ తేదీన బెజవాడలో జనగుడు
న్న సంఘసంస్కార వివాహమునకు తమకు గల వృద్ధులయిత్రా
ర్యక సాహధురాలిని తెలియజేయు తీర్మానమును సభివారు ఏక
గ్రీనముగా ఆమోదించిరి. ఆ తీర్మానమును విధువలయును, సం
స్కరణమునకు యుండజచ్చె చిన విధువలయునగుటచేసి, వివా
హ కార్యనిర్వహణ భారమును వహించుచున్న కమ్యూనికేషన్ల సంఘ
లకును సంఘములకు అధ్యక్షులను అధికారియాయబడినది. మహారా
జశ్రీ బి. మనవాళ్లచాదరిగారి అభినందములతో సభ ముగిం
ప బడెను.

* * *

శ్రీయొతులు డాక్టరు పల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణయ్య
పి. హెచ్. డి. (అగ్రికల్చరు) గారికి

మద్రాసు కమ్యూనికేషన్ల బృందము
సమర్పించిన స్వాగతపత్రము

ఆర్యా, చిరకాలమునుండి మీరాకృత నిరీక్షించుచున్న
మాకు సేతు మద్రాసు పట్టణమున మీకు స్వాగత మొసగు
భాగ్యము లభించినందులకు మహానమోజునున్నాము.

2. ఉన్నతాదర్శముతోడను, ఆపూర్వమైన కార్యదీ
క్షతోడను, చిరకాలము, ప్రపంచమునందు భాగ్యవంతముయిన
ట్టియొ, విద్యావంతముయినట్టియొ దేశమునందు తమకు విద్యా
భ్యాసమొనర్చి మున్నాంధ్రాలెవ్వరును బడయున పట్టణము
బడసియున్నాడు.

3. ఏదేశమునకైనను కృషి మూలాధారము. అందు మ
నము కృషివలయును. ప్రస్తుతము ఉత్తమముగా దలపబడు
ఉన్నతవిద్యను, కులవృత్తితో సమన్వయ పరుపబాలక ఆంధరా
రమున త్రొక్కులాడుచున్న మాకు విశేషవ్యయప్రయాసా
సంచితముయిన మీ కృషి విద్యాకళలను, అశభవము వివ్వ
వోత మార్గదర్శియగుననియు, ఆంధ్రదేశమునందు వ్యవసా
యాభివృద్ధికి సంతయు దోడ్పడుననియు ఆశించుచున్నాము.

4. మీరు వ్యయనానుమనందు తమ పట్టణమును పొంది
నారని విన్నపుడు మే ముమందానందితుల మయితిమి. ప్రపంచ
మునందలి అంతిర్జాతీయ సమావేశములందు పాల్గొన గల్గు
భాగ్యము బహు కొలదిమందికి లభింపగలదు అట్టి యనకా
శము గూడ ఈ మధ్య అమెరికాయందు జరిగిన అంతర్జాతీయ
భూపరీక్షకుల సమావేశమున హిందూదేశపు ప్రతినిధిగా మీకు
లభించినదని విన్నపుడు మా గర్వమునకు మేరయే లేదు.

5. మీరు ప్రాప్త్యుజేత పూర్వము జరిగిన కాలయ
ముందు జేసిన వ్యవసాయశాస్త్రపరిశోధనము, అమెరికా,
ఇంగ్లాండు ఆసియాగల దేశములందు నివసించియు, పరిశ్రమగా
మొనర్చియు సంపాదించిన అమూల్యమునగున కమ్యూనికేషన్ల
యొక్క ప్రాచీనాన్నత్యము పునరుద్ధరించబడుటయందు మీరు
తోడ్పడుననియు మీరానర్పణతోడనే నేన పర్యవేక్షకులుగా
మన్న నాప్రాతమగుననియు మా విశ్వాసము.

6. చిరకాలము దేశమే యొనర్చుటకు దయామయునగు
నా పర్యవేక్షకుడు తమకు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యము ప్రసాదించు
గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కమ్యూనికేషన్ల బృందము,
మద్రాసు.

ప్రామాద్యోగ్యుల స్పెషల్ టెక్స్టు

ఈక్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలు ఆర్డరు పంపి
ని పి. పార్థివదాస్ తప్పించుకొనవచ్చును.

- 1) గ్రామకరణముల పరిక్షాదర్శిని మొదటి భాగము
(9 దశ కూర్పు) రు 0 12 0
- (2) డిటో రెండవ భాగము (9 దశ కూర్పు) 0 12 0
- (3) గామతెగ్గల నమూనాలు (1928 క్రింట్టు) 0 10 0
- (4) గ్రామకరణముల పర్యవేక్షా దర్శిని
(8 దశ కూర్పు) 0 10 0
- (5) గ్రామమునపలుకు పరిక్షా ప్రదర్శిని మొదటి
భాగము (12 దశ కూర్పు) 1 0 0
- (6) డిటో రెండవ భాగము (10 దశ కూర్పు) 0 6 0
- (7) గ్రామమునపలుకు తెగ్గల నమూనాలు 0 6 0
- (8) గ్రామకర్తల అర్హత 0 8 0
- (9) వర్ణముల పుష్కలి 0 4 0
- (10) ఋతుమర్మ పదీపిక 0 4 0
- (11) లీలావతీ గణితసారము 0 6 0

వాస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము:—
విలాసము:—

బాలేమర్రి-లక్ష్మీనరసింహ్యం
కాశీమర్రి, గుంటూరుజిల్లా.

రు 500 లు బహుమానములు

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి గారు

రచించిన గ్రంథరాజములు

సుప్రసిద్ధ గ్రంథకర్త. శాస్త్రములయిన గ్రంథములు
1 కురానుపరిపురు 4 లు, 2. అశోక చక్రవర్తి
ధర్మశాసనములు రు 2 లు, 3. ఉపనిషత్తులు (ఈశ,
కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కని తెలుగుపద్య
ములు రు 0-6-0 లు, 4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజా
స్వామిక ప్రభుత్వము రు 0-12-0 లు, 5. సంస్కృత
లోకోక్తులు రు 1-0-0 లు.

800 పెట్టుకాత్రము విగిరియున్నవి. పయి 5 గ్రంథ
ములను పెట్టుగా కొనువారికి కొన్ని పదుపాదులు కల్పించి
నాము. పిటిలో 50 పెట్టు బహుమానము లక్కరలేని వారి
కుంచినాము. పిటికి పెట్టు రు 6 లు మాత్రము. తక్కినవాటి
లో 125 గ్రంథాలయములకును, 125 ప్రత్యేక వ్యక్తులకును
పార్సెల్స్ కట్టి వేరవేరే ఉంచినాము. మొదటి 125 లో 25
లోను, రెండో 125 లో 25 లోను పక్షిరాసాయల నోట్లు
ఉంచినాము ఏపార్సెల్స్ లో నోట్లు ఉన్నదో తెలియదు.
ఆర్డరిచ్చువారి అర్హతము. బహుమానము కావలసినవారికి ది
స్కంట్టులేదు. రు 8-2-0 లు ఖరీది డియ్యుకోవలెను. అందరి
కిని పోటీలే ప్రత్యేకము. బహుమానము కావలసినది, అక్కర
లేనిది వ్రాయవలెను. ఇందున్న పచ్చేధనమును పెట్టి తెను
గులో ధర్మశాస్త్రములను ప్రకటించుము. ఈ గ్రంథములను
తిరిగి అమ్మవేయదులచుకోలేదు. త్వరపడును. తరువాత మిం
చినతరువాత నొచ్చుకొంటే లాభములేదు.

ప్రపంచ మత గ్రంథమాలా

కార్యసానము,
రాజమహేంద్రవరము.

జాతక మార్తాండము

3 వ భాగము అమృతయ్యరైనది. యిందువలగ్నమునకు
ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవివర
మంతయు మేవలగ్నములగాయితు మీనలగ్నము ఆఖిశవరకు
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా వ్రోక్కాడులతో సహా
వ్రాయబడినది. తెలు రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులువేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం,
కొత్తపేటపాప, గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 11-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

చింతమణిపిస్తా		
కునుమ తెనాలి	,,	త 42 కలది రు 12 12 0 18 0 0
నెల్లూరి	,,	డిటో ,, 18 8 0 14 0 0
శీల్లి	,,	డిటో ,, 15 8 0 17 8 0
కాగులు	ర. 164	కస్తా 1-8 ,, 11 0 0 12 0 0
శువులు	,,	,, 18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందుల బస్తా 1-8 ర 205	,,	15 0 0 16 0 0
సెనగలు	,,	డిటో ,, 12 14 0 13 0 0
తెనలు	,,	డిటో ,, 14 0 0 16 8 0
వినుములు	,,	డిటో ,, 14 0 0 17 0 0
ఉలలు	,,	ర 195 ,, 11 0 0 14 8 0

3. నూనెపప్పులు

మవ్వలనూనె కా 1-8	,,	145 0 0 150 0 0
నెయ్యం ను 1-8	,,	14 0 0 21 0 0
విమకా వేరు సెనగపప్పు కా 1-8	,,	55 0 0 56 0 0
చీలికోకాట్టెన	,,	45 0 0 50 0 0
జీరు సెనగనూనెగానక కా 1-8 రు 114-0	విమకా నూనె	108
ఆముదము కా 1-8		101 0 0 104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

కాయవనూపు కా 1-8		110 0 0 112 0 0
మారవనూపు	,,	75 0 0 88 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరు) కా 1-8		70 0 0 77 0 0
దనియాలు	,,	కా 1-8 84 0 0 88 0 0
గుంటూరుపాడకట్టు నీలిపండు ముడుగు 1-8	రు	40,45
కాకనా నీపాడకట్టు	,,	50,55
తెలు కా 1-8	రు	28 0 0 49 0 0
అన్నాచక్కర బస్తా 1-8	,,	27 4 0 27 8 0
చింతకండు కా 1-8	,,	28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-8	,,	81 0 0 88 0 0
చదరం	,,	29 0 0 31 0 0
కట్టండు	,,	25 0 0 31 0 0

6. నూలు

నం 20 లెన్ని సీంహం యాటి	రు	8 2 0
నం 6 ,, కటూరి	,,	5 8 0
నం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నం 30 1/2 రెట్టెత్తిలు	,,	7 8 0
నం 40 జామ్మరు 10 పా	,,	11 12 0
నం 44 సాండ్	,,	5 15 0
నం 40 రాజీ	,,	10 9 0
నం 4 లెన్ని నునీడు	,,	4 11 0

7. నూది

కోదావెట్టు కాదు 1-8	రు	852 0 0
---------------------	----	---------

8. లోహములు

నండి 100 రులం 1-8	రు	61 2 0 61 8 0
బంగారు రులము 1-8	,,	21 0 0 21 2 0
పనరము 1-8		18 7 9
ఇర్రడి కా 1-8	,,	226 0 0 280 0 0
కాగి కా 1-8	,,	280 0 0 284 0 0

రంగులు

అతితేలు సిద్ధులలాంటి అలిజరంజో సీంహం

పిపా 1-డిగ్రీలు 200	రు	52 0 0
,,	పిలిరం 1 రు	1 10 0
,,	14 రులం	1 10 0
,,	28 రులం	1 2 0
,,	56 రులం	1 8 0
,,	1 అందం	1 8 0
శీల్లము పాముస్కాలోలిట్ అవగా (అర్జిం, రెక్క)	ర	4 0
కాగిలో రి రి		1 0 0
కడకు 4 రి		2 2 0

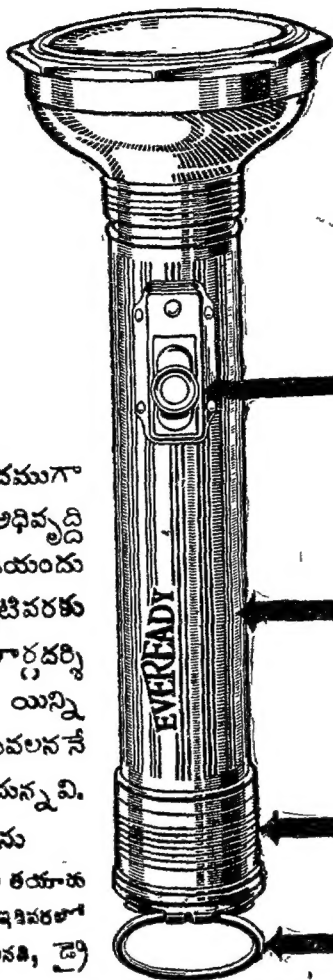

ఎండువల్లి

American
EVEREADY

ప్లాష్ లైట్లు

ఎక్కువ ఘనత వహించుచున్నవి.

అప్లైడ్ ట్యాంక్ లో
లెడ్ ట్యాంక్ లో
లింగ్ కాథోడ్
ఆటంక పరచును.

నిరపాయ కరమైన
లాస్ట్ లైట్ లైట్ ఆక
స్పాల్టర్ గా వల
గట్ట అనునది లే
కుండుచేయును.

మనోహరమైన చిర
కాలమునున్న రి
బ్లెష్ మెంట్ కే
సు.

క్రింది కావడంచే
అనుకూలమైన పా
జిటివ్ ఫోకసింగు.

లింగ్ కాథోడ్ టెను
కకు మడచుటకు
వీలైనది.

అమెరికన్ ఎవరెడీ మొదట జయప్రదముగా
తయారైన ప్లాష్ లైట్ లోని ముఖ్యమైన అభివృద్ధి
సూచకములన్నియు అమెరికన్ ఎవరెడీయందు
గావింపబడెను. మొదటినుండి యిప్పటివరకు
ప్లాష్ లైట్ లో అమెరికన్ ఎవరెడీ మార్గదర్శి
యగుచున్నది ఇతర రకము లెవ్వియు యిన్ని
సదుపాయములు గలిగియుండలేదు అందువలననే
అమెరికన్ ప్లాష్ లైట్లు విరివిగా ఖర్చుగుచున్నవి.
అనుకూలమైన ఎల్లచోట్లను దొరకును
పేర్కొనిన అమెరికన్ ఎవరెడీ రేడియోలను తయారు
చేయువాడు, యాష్ట్రాల్ లైట్లను తయారుచేయువాడు. ఇవివలన
తయారైన పాల్టలో రి ఫురాతనమైనది, శ్రేష్ఠమైనది, ద్రౌ
వ్యాటరీ యనియే.

American
EVEREADY

ప్లాష్ లైట్లు బ్యాటరీలు చిరకాలమునున్నను.
ఫాక్టరీ ప్రతినిధులు:—డాక్టర్ అండు సేమర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్
కలకత్తా

1611

న్యాయవాదులు కోర్టుపనికంటే
కము గలుగజేయవచ్చునా?

హైకోర్టువారు న్యాయవాదులనడవదీసి
గర్హించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—ఈడు కలకత్తా హైకోర్టు
డివిజన్ లో బెంచి న్యాయమూర్తులు మర్వాద్, గార్లిక్ గార
లు న్యాయవాదులు కత్తబాదలను కోర్టుకు రావద్దనియు, వారి
తాళము జరుపవలసినదని ప్రాత్యాహ్వానము చేయవచ్చునా యను
కేసులో తీర్పుచెప్పిరి. ముగ్గురు న్యాయవాదులపై రాజమే
జిల్లా జడ్జిగాను తీగర్ ప్రాక్టీసనర్లు ఆక్టు 14 సెక్షన్ క్రింద
నేరము మోపి హైకోర్టుకు వచ్చెను. ఈ న్యాయవాదులు
సయమును సంఘము భారతదేశములో నడుగు పెట్టినప్పుడు కో
ర్టులకు వెళ్లజడ్జిని ప్రాత్యాహ్వానపరచుచు ప్రకటనలను వదిలిపెట్టి
రి. న్యాయమూర్తులు నుద్దాయిలు చేసినది తప్పునియు, హై
కోర్టు లై సెన్సు పున్నుకొని, దాని పనికంటేకము గలుగజేయు
ట గర్హ్యమని నుడువుచు, కోర్టువాకిలికి చేరినపుడు ఆటంక
మును కలుగనందున తా మీమారు శిక్షవిధింప ముగియు తీర్పు
చెప్పిరి.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

అక్బర్ జహంగీర్ పాదుషాలకోట

శివశిల్పి

జ్యోతిర్ధారణము జరుగుచుండుట

లాహోర్, సెప్టెంబరు 7:—పురాతనవస్తువరిశోధకా
కాఫోర్వోగీయడగు మార్టీ జఫర్ హుసేన్ గారి ఆజమాని
షీవి అక్బర్, జహంగీర్ ప్రభువులు లాహోర్ పట్టణమున
కట్టించిన కోట మరల బాగుచేయింపబడుచున్నది. ఈ రెండుపం
త్సరములలో నది చాలామార్లు జేరును. ఈ ప్రయత్నము లిది
వరకే ప్రారంభింపబడినది. ఆంగ్ల సైనికుల నివాసమునకు కట్ట
బడిన భవనములు నిర్మూలము గావించబడినది వాని స్థానమున
పచ్చికబడులు, పూలచెట్లు నేయబడినవి. దక్షిణకోట గుమ్మ
మును తీసివేసి నివాసస్థలములు నిర్మింపబడుచున్నవి. ప్రసిద్ధి
జేరిన ఎలికెంటుగేటు పూర్వమున్నవిధముననే యందును.
ఇప్పటికి 200 సంవత్సరములక్రింద మూయబడిన ముజ్జా
బాగ్ (కోటద్వారము) మరల నిర్మింపబడుచున్నది.

ఈ కోటను మరమ్మత్తు చేయుచుండగా శివమహల్
నడు రెండు చక్కని స్నానపుకొట్టాలు లైట్ బడినవి. నీటికుండ
లోని నీరును కాగబెట్టుటకు యంత్రమునుగూడ నున్నది.

(అ. ప్రెస్.)

చిత్తూరు హైస్కూలు

బహుమతు లొనగుట

చిత్తూరుబోర్డు హైస్కూలుల వార్షిక బహుమానోత్సవ
ము ఈ నెల 14 తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు జరి. జి.
గ్రీవ్, వల్లిక్, ఇన్ స్పెక్టర్లు, డైరెక్టరుగారి యధ్యక్షతక్రింద
జరుపబడును. చిత్తూరు పాఠశాల స్త్రీలు పురుషులు ఆంధ్రులు
ఆసమయమునందు హాజరకావలసిన హైస్కూలు పాఠశాల
ప్రధాన గోరయివారు.

నైజాం రైల్వే సమై ఆరంభమైనది

సికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 11:—నైజాం రైల్వే సమై
ప్రారంభింపబడునని బెదరించుచు వనివాండ్లివిలకే ప్రకటించి
యూండిరి, పనివాండు సంకల్పించిన సమై నేటినుండియు
ఆరంభింపబడినది. పోలీసు కలాలములు కాపలాలోంచబడినవి.
సమైలో శేరనటునంటి కొందరు పనివాండ్లు పనిలోనికి వచ్చు
చుండుటను జూదుచు సమైదారులు కర్మాగారముల రెండుట
నిలవబడియున్నాడు. పనిలోనికి పోవుచున్నవాని బెదరించు
టపై సమైదారులు దౌర్జన్యమేమియు చేయుటలేదు. రైల్వే
రాకపోకలు యధావిధిగానే యున్నవి. రైల్వే ఏవియును నిలి
చిపోకుండుటపై నీర్వాహకులు చేయబడుచున్నది. (అ. ప్రెస్.)

మిమ్ముల అన్యతనకు ఇట్లుచే వున్నది:—పండిత మోతీ
లాల్ నెహ్రూగారు గొప్ప ఆత్మేచ్ఛు లైతేవీయున్నారు. వారా
త్వగ ఆత్మేచ్ఛ లెంతవలకుంటే (పెద్దప్పుడూ) మానసి అన్యతనకు
దుగిసి తిరజవాటు చేప్పకాలక న్నాడు. కానీ బిల్లుపై చర్చను
ఆపువలచేయవలయునను ఉద్దేశము నకు లేదు. కావున సాయం
కాలముకి గంటలవరకు చర్చను ఆపువలచేయవలయునను (క్రి
యాగారి నూచనను నేను అంగీకరింపజాలను. ఈ తండుమూ
డు గంటలకాలములోపుగ ఈవిషయమై అన్ని గ్రంథములను
ఁకి కావించి తగు నిర్ణయ ముపగుటకు నిలంపదు. ఇట్టి బిల్లు
లను ఆమోదించుటకు కాననవసరమిదికి అధికార ముండక పో
వచ్చును. బిల్లుపై చర్చ జరుగుచుండవలయునని నిర్ణయించుచు

గారు. పండితశ్రీహరిగారి ఆశీర్వాదమున నాకు లోపన బిల్లును సమర్థమున పుష్కలమున నేను అందుచు ఉన్నాను.

అధ్యక్షుడు: పండితశ్రీహరిగారి ఆశీర్వాదమున నాకు లోపన బిల్లును సమర్థమున పుష్కలమున నేను అందుచు ఉన్నాను.

అధ్యక్షుడు: ఈ సందర్భమున మరలయు చేయుటకు బిల్లులేదు. బిల్లును సర్దుకొని చేయవలయునను ఉపసాదనము ఆమోదించబడిన ఆశీర్వాదమున ఆమోదించుటకు ప్రభుత్వమువారికి నాకు అవకాశము ఏర్పడును. గౌరవీయులుగారు బిల్లును ఉపసాదించవలయునను కోరుతున్నాను.

బోర్డింగు బిల్లు

క్రైస్తవ గౌరవ యువనామము

బొర్డింగు బిల్లును భారతదేశమునందు తిరిగివేయుటకు వచ్చిన బిల్లును కాపనమున ప్రవేశపెట్టును ప్రభుత్వమువారికి దగు క్రైస్తవ గౌరవ యువనామము గావించిరి.

ప్రభుత్వమునకు లెక్కతాను రక్షించుకొనుటకును, తన విద్యుక్తమున నెంపేర్చుటకును సంపూర్ణాధికారము గలిగి యుండవలెను. ఇట్టి యధికార ముండరాదని చెప్పుచున్నవారు నుండరాదు. (బేను, బేను) సంఘకట్టుబాటులను చెడకుండవలయు కీయధికార వాసనయు. ఈ దేశ ప్రభుత్వమున కలగిం దులు చేయుటకును ప్రజాసౌఖ్యమునకును కాంతిని ధంగముగ లుగ జేయుటకును తీవ్ర ప్రచారము జరుగుచున్నది. భారత విజ్ఞానమునకును, నాగరికతకు, మతమునకును, వ్యవసాయమునకును, వాణిజ్యమునకును విశాఖపాతమున నున్నవారు సాగనిచ్చితిమా వితిలేని హానికలుగును. ఆధికవిషయముల కన్న ప్రజలకు ముఖ్యతరమగు విషయములు కొన్నిగలవు. ఇది తాముచూచుకొనిచ్చిన యెడల చాల ఉపద్రవము సంభవిండును. సంఘ కట్టుబాటులను ధ్వంసముచేయుటకు బొర్డింగును కంటే బలవత్తరమునను సాధనము చేర్చుకొంటిమి. ఈ ఉద్దేశమును కేవలము నోటిమాటలుతోగాక, ఆచరణ మూలముగా మన దేశమున ప్రదర్శించవలయున్నది. కొందరు సాంఘిక విధానమును గురించి ప్రచారము జరుగనిచ్చిన ప్రవాదములేనని చెప్పవచ్చును. ప్రజల స్వేచ్ఛను, జీవితములను, ఆచారములను నాశనము చేయు నిట్టి ప్రచారము జరుగనిచ్చుట ప్రమాదకరముగా కన్పించును. సంఘకట్టుబాటులను తొలగించుచేయునట్టియు, గర్హమైనట్టి నూత్రములు ప్రచారమునందుండట చాలసంతాపకరము. సాంఘికవిధానము లోబాలోబా ప్రజలనున్నదనుట నిక్కమము.

బొర్డింగుల ప్రయత్నములు

విప్లవకాలము విచారించి తీర్పుచెప్పును అలహాబాదు మైకోర్టువారు బొర్డింగులు చారీచారా, పెరిమెంటులగు సలహాలతోను ఘోరరూపుల నుండగాని తీవ్ర బొర్డింగుల ప్రచారముచేయుచుండిరి నుడిచెను. రెండవది కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ సభవారి తీర్మానములలో సుమారుల అన్నలను హరించుట, జనసామాన్యమునకు ఆయుధముల నిచ్చుట, భూస్వాముల భూముల లాగు కొనుట పెద్ద పరిశ్రమలను ప్రభుత్వమునకుచేయుట, సమైక్య ప్రాంతా హవరదుల మొదలగునవి యుద్ధమునకును విత్తునిబంధనలు తెల్పుచున్నవి. (భేష్, భేష్ అను కేకలు)

రాయగారి లేఖ

ఎమ్. ఎల్. రాయగారి లేఖనుండి కొన్ని భాగముల జదివెదక.

రంగయ్యగారు: రాయగారి లేఖ కల్పితమని ప్రభుత్వము వా రెదురుదా?

క్రైస్తవ: ఇటీవలనే దానిని రూటర్ తంతివార్తలలో జరిపిరి. దాని అది యెంతయును నిజమో తెలియదు. ఇట్టి విషయములలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసి కొనుట ప్రవర్తించినందుకు బ్రిటిష్ కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు రాయగారిని ముదలించిరి చాల తెలియదు. రాయగారి యొక్క తరము ప్రాయశ్చిదం కొందరుజవాబిచ్చెదరు. లేఖన ప్రమాదములను నుండవచ్చునని లేఖ ప్రాముఖ్యతను మాట మాత్రము వాస్తవము. ఈ లేఖను జూచుట, ఇది ప్రేమచేయబడినది, ఇది కలకత్తాలో 21 ఎస్సెయింట్లలోనున్న ముజఫర్ అహమ్మదు గారికి ప్రాయశ్చిదం, దానిమీద స్వయముగా యివ్వవలసి నది అని దానిమీదనున్నది. దానిమీద మే 18 అరి తారీఖు గూడుచున్నది. ఈ లేఖ లుగక కార్మిక కర్షక సంఘములు చూచుటకై పంపబడినది. ఉత్తరములోని మొదటి భాగము ఉత్తరము అంశము తెలియకయవలసినదని యున్నది.

రంగయ్యగారు: రాయగారి సంతకమున్నదా? క్రైస్తవ: ఆకట్టడకడ కొన్ని యుద్ధములలోని అక్షరములు రాయగారి దస్తూరిని పోలియున్నవి. ఈ లేఖనుబట్టి చూచిన భారతదేశము, అంగము కలిసి యాశీర్వాదమును నివారించవలసిన స్వకముననున్నది.

విప్లవచరిత్ర

1924 వ సంవత్సరమున కాన్పూరు కుట్రకు జరిగెను. దానిలో ముజఫర్ ఖాన్ అను నతడు, మరలయుగ ముద్దాయులుగా నుండిరి. తరువాత బొర్డింగుల ప్రచారము ముదలించెను. 1926 వ సంవత్సరమున అంగమునుండి అలిపక్ మున్నగు విప్లవకారులు వచ్చుటతోడనే మరల నీయుగమును పాడనాచెను. ఈ సంవత్సరములో మరలయుగ ప్రచారము చేసిరి. బ్రిటిష్ ప్రింట్ యూనియన్ కాంగ్రెసువారుకూడ బొర్డింగులను తమ సంఘమునండి తీసివేయవలసిన తీర్మానించిరి.

ఈ చట్టము భారతీయులకు వర్తించదు

బొర్డింగుల ప్రచారములను భారత కార్మికులు చాల యెబ్బందులు తడుచున్నారు. ఈ చట్టము భారతీయులకు వర్తించదు. భారతీయుల సాంఘిక విధానమును ధ్వంసము చేయు ప్రయత్నములను భగ్గుము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి తగిన ఆధికారముండవలెను. ఈ ప్రయత్నములు జరిగెనుగా జరిగినను, రహస్యముగా జరిగినను, వాటిని తీసివేయుటకు యాభధ మాకు చేయూత నొసంగవలెను. ఇది చాల ముఖ్యమగు విషయము. కొన్ని నెలలుగా నీ, వారములుగాని అనుటకు బిల్లులేదు. ప్రమాదము జనగమందే మనము మేల్కొలుపు యవసరము. కొంతమంది యీ విషయముల అవసరమును కల్పించుచున్నారు. నిజముగా యిది అవసరమగు విషయమే. ఈ దేశములో కొన్ని నెలలుండి ప్రబలిన ఆకాంక్షి, బొర్డింగుల ప్రచారమే కారణము. కొంతవరకు తగాదాలు ఆధిక కారణములవలననే కలిగెను. దాని యని చాలకాలము జరుగుటకు బొర్డింగుల సమాఖ్య కారణము ఘోరరూపులు, ప్రమాదములు బొర్డింగుల నూత్రముల ననుసరించియే జరిగినవి.

మన దేశములోని దుస్థితికి అనుగుల ప్రాంతము చాలవరకు దాని నాకు ఉత్తమమైన సాక్ష్యమున్నది. ఇదంతయు బట్టబట్టుటకు మన గుర్తులుబట్టెను పగవారికి బహిరంగపరచి, మన లోపములను ప్రదర్శించుటయే యెయ్యవలెను. నేను బాధ్యతలను సంపూర్ణముగా గ్రహించి మాటలాడుచున్నాను. ఈ ప్రపంచములోని యువద్రవములను పైకొనుటకు నేను యాతీర్మానమును తెచ్చితిని తలచెదను. సంఘమును నాశనముచేయునట్టి ప్రయత్నములను మనము నిర్మూలము చేయునట్టి ప్రమాదము సంభవిండును. ప్రభుత్వమువారికి యిట్టి యధికారముండవలసినది కూడ నేను చెప్పెను. ప్రతిపాదనను క్షమించుటకే నిజమయినను మాకు సాయము చేయవలెను. ఈ సభనుకూడ బాధ్యతవహించవలసిన నేను ప్రార్థించుచున్నాను.

బిల్లును సర్దుకొని చేయవలెను

ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు బిల్లును సర్దుకొని చేయవలయునని అమరనాథ దత్తుగారు ఒక సవరణను పాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ చట్టము వినుల ముఖ్యమైనది. త్వరపడుట న్యాయముకాదు. ఏ నేరములకు శిక్షించుటకయి ఈ చట్టము ఉద్దేశించబడినదో, అనేరములన్నియు ఇండియన్ పీసలుగోడునందు నూచింపబడినవి. ఇట్టి కొత్త కాపరము ఎందులకు అవసరమో తెలియకున్నది. ప్రభుత్వమువారికి మరల యొక నిరోధకాసనమొసగుట తప్పని నా అభిప్రాయము నేను ఈవిషయమే కొంతమంది పరిశ్రమాధికారులతో మాట్లాడితిని. ఈవిల్లుపై పరిశ్రమలకుగాని కార్మికులకుగాని ఎట్టి సంగతులు యేర్పడని వారు అభిప్రాయము తెలిపియున్నారు. ప్రజాసౌత జీవితమున నాకు 25 సంవత్సరముల అనుభవమున్నది. ఒక్క కమ్యూనిస్టుగాని ఒక్క కమ్యూనిస్టు గ్రంథముగాని నేను చూడలేదు. రాయగారు వ్రాసినట్లుగ ప్రకటించబడిన లేఖ కేవలము కృత్రిమముననునది నా ప్రధానాభిప్రాయము. భారతీయులు రాజకీయవిప్లవముగాని సాంఘికవిప్లవముగాని కోరుటలేదు. కార్మికులకు కడుపునిండుగ తినటకు అన్నము లేదు. కార్మికులు తృప్తికరముగ జీవితము గడుపునట్లు అవకాశ మొసగవలయుననుట నేరముకావలదు. విదేశీయులెవరైనను భారతదేశమునకు రావచ్చును. భారతదేశమునకు అవకాశము చేయునంతకాలము వారు భారతదేశమునందుండవచ్చును.

రంగయ్యగారు

రంగయ్యగారు బిల్లును ఆశీర్వాదము 50 నిమిషములు మాట్లాడిరి. రంగయ్యగారిట్లు చెప్పిరి. ఈవిల్లు ధర్మవిరుద్ధమైనదని నా అభిప్రాయము. భారతదేశమునందుండు తెల్లవారందరు సామ్రాజ్యవాదులుగ నుండవలయునని ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము. సామ్రాజ్యవాదులను తనివారని ఏదో ఒకమిషన్ చేశమనుండి నెడలగొట్టవలయునను ఉద్దేశముతో ఈవిల్లు తేడినది. కమ్యూనిస్టులను మనకు చేసిన ప్రాబ్లెమారి విడుదల భారతదేశమునందలి అంగములకు ఆశీర్వాద కలుగజేసినది. ప్రాబ్లెమారిని వారి సిద్ధాంతములను దూషించి తెంగాలు, బొంబాయి, మద్రాసు నందలి అంగములకు ప్రసంఘములవారు తమ ఆశోకమును వెల్లువిచ్చిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులవలెనే ప్రాబ్లెమారి గౌరవములను పెద్దమునిషియని నేను చెప్పగలను. అంగములకుగల గట్టనివారిని దేశమునుండి నెడలగొట్టటకై ఈవిల్లు తేడినది.

సర్ సామానుగా:—అందులో తప్పేమిటి

రంగయ్యగారు:—ఇట్టి బిల్లును తయారుచేయవలయునని అంగములు భరిగొల్పిరను నామము రుజువైనందులకు సంతోషించుచున్నాను. రిఫ్యూ ప్రభువును ఈదేశమునుండి నెడలగొట్ట ఉద్దేశించిన అంగముండి యీ సులు ఇట్టి బిల్లును కోరుటయందు ఆశ్చర్యములేదు. ఈ బిల్లు ఆమోదించబడిన అధికారవర్గమువారు రాజకీయనిధిని తమ చేతియందలి కేలుబొమ్మవలె నాడించుచు ప్రాబ్లెమారివారలను దేశమునుండి నెడలగొట్టగలరు. రాజకీయప్రచారము చేయువారిని శిక్షించుటకు నీవలు కోరుతున్నది. ఇంగ్లం యీ కొత్త కాపర మొందులకో తెలియకున్నది. కమ్యూనిస్టులు భారతదేశమును కొలత పెట్టవలరని పండిత జనహరిలాల్ నెహ్రూగారు లక్ష్యాధ్యక్షుల చెప్పి యుండిరి. భారత విజ్ఞానసంరక్షణ బాధ్యతను ఈ దేశ ప్రభుత్వమువారు వహించ నక్కరలేదు. ఇదేవిధమున భారతసంఘము కూడను సంరక్షణ నాశించుటలేదు. విశాఖ మహాసంగ్రామ సమయమున బ్రిటిష్ ఇబ్బందులు తమ ఇబ్బందులని భారతీయులు తలచిరి. బ్రిటిష్ వారు కష్టమునందున్నపుడు ఇదేసమయమున అల్లరిచేయుటకు భారతీయులు ప్రాసముకొనలేదు. భారతదేశపు ఇబ్బందుల నిరోధకాసనములను తయారుచేయుటకు ఆసుకూలాన కాశీముగ ప్రభుత్వమువారు పరిగణించుచున్నారు. ఈ బిల్లు ఆమోదించబడిన పయియందు ప్రతిక సంపాదకులను విలక్షణగారిని నేమనలు హెరాల్యుత్రిక సంపాదకులను హామీముగారిని ప్రభుత్వమువారి దేశమునుండి తిరిగివేయవచ్చును. అనియో దేశముల నన్నిటిని ఒకటిగ చేర్చవలయునని భారతీయులు జ్ఞేషించుచున్నారు. ఒక సంవత్సరకాలము యూరపుండవలయునని క్రైస్తవుగాని కోరుతున్నాను. అప్పుడు బిల్లునులోనే సాక్షిత్వమును ప్రభుత్వ మేర్పడవచ్చును.

డాక్టరుగోరుగారు

ఈవిల్లును పరిశీలించ ఇంగ్లం రహితులూ, సర్ సామాను సర్ బొర్డింగుల అభిప్రాయము, యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, గౌరవీయులుగారు డాక్టరు గోరు సెలవుకొనిటి సభ్యులగు నియమించబడవలయునని డాక్టరు గోరుగారికి ఉపసాదనముగావించిరి. ప్రభుత్వము బిల్లును ఆశీర్వాదము చేసి నట్లుగను క్రమముగ తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొనినట్లు గను గోరుగారు తెలిపి ఇట్లు చెప్పిరి:—నేను ఇటీవల ఒక క్రాంతి ముచు చదువుచుంటిని. కమ్యూనిస్టులు సాంఘికజీవితమును, పారిశ్రామిక జీవితమును మూలచేర్పడవలెనన్న నుద్దేశించుచున్నానని ఆ గ్రంథమున వ్రాయబడినది.

ఒక సభ్యుడు:—ఈ గ్రంథము మికెచ్చట దొరికినది

డాక్టరుగారు:—అసెంబ్లీ గ్రంథాలయమునందు దీప్తుకమున్నది. ధనములకును కార్మికులకును విభేదములను భరిగొల్పి పరిశ్రమలను చంపుటయే కమ్యూనిస్టు ప్రచారమునకు కలుగు ఫలమని చెప్పవచ్చును. భారతదేశమున సమైక్యము జరుపుటకై జోషిగారికి మాస్కోనుండి అధికముగ ధనము వచ్చుచున్నది.

జోషిగారు:—మాస్కోనుండి కన్న ఇంగ్లండునుండి

నాకు ఎక్కువగ ధనము వచ్చుచున్నది. గోరుగారు:—భారతదేశమున కడదిన రెండు సంవత్సరములనుండియే పరిశ్రమలు ఏర్పడి అభివృద్ధిచెప్పుచున్నవి. ఇప్పుడు కమ్యూనిస్టుల ప్రచారము వ్యాపించిన బొల్లబళియందున్న పరిశ్రమలు డ్రింగిచిపోవును. కాని ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారములను దుర్వియోగ మొనర్చు కుండునట్లు బిల్లులమార్పులు అవసరము. ఇందులకు సెలవుకొనిటిని నియమించుట ఉచితముని నా అభిప్రాయము.

అంతటితో సభరేపటిదినమునకు ఆపుదలచేయబడినది.

రేపటిదినము అధికారసభ్యుల తీర్మానములపై చర్చజరుగును. మధ్యవారమునాడు మరల ఈవిల్లుపై చర్చజరుగును. (అ. ప్రె.)

* * *

నేటి కార్యక్రమము

శిష్యు, సెప్టెంబరు 11:—అధికారసభ్యులు ప్రతిపాదించెడి తీర్మానములను చర్చించుటకు నేడు సభ కూడినదప్పుడు, స్టేటు కాన్సిలునభా ప్రతినిధులను పూకావచ్చి తమలో బాటు విచారణలో పాల్గొనవలసినదని ఇటీవల మైకోగారిచ్చిన తండ్రి విషయమే సభ్యులలో గుసగుసలు బయలుపడెను. సర్ వాన్ సయమన్ గారిట్లు తండ్రినిచ్చుటవలన భారత ప్రభుత్వము తో తూటే నిర్ణయించవలసిన యవసరము వచ్చినదని కొందరనిరి. ఇదివర కనుకొనినట్లు స్టేటు కాన్సిలులో యిద్దరి నెన్నుకొని రిక్లెన్ రి గురిని భారత కాపరసభ్యోనుండి నియమించుటయూ లేక ఈరెవరి రెండు సభలలోనుండి నియోగించుటయూ యను విషయము ప్రభుత్వము వారాలోచించుచుండిరిగాని నిర్ధారణ చేయలేదు. కావున నీ వత్సరము తప్పక నిర్ధారణ యగునని కొందరు చెప్పిరి. ఎవరు ఎన్నుకొనబడుదుర, యెవరు నియోగించబడుదురను విషయమునూడ సభ్యులు మాటలాడుకొనిరి. సయమన్ గారి తండ్రి నలన భారత సమాఖ్య సంఘము విచారణ జరుగు రోజులలో సయమన్ సంఘముతో కలసి పనిచేయుటకు సంపూర్ణముగ సృష్టకొనినట్లు విశేషమయినది. అ. ప్రె.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

ఫివరీసు కమిటీ

జి. ఎ. సల్లానాగారు

ప్రశ్న — (ఏ) ఫివరీసు కమిటీ యొక్క పరిశీలనలో సభ్యుల డైరీలలో ప్రభుత్వముచే నియమింపబడినది

(బి) కమిటీయొక్క సభ్యులైన ఇందుకు సంబంధించిన సాంకేతిక విషయములగుర్తి విచారణ పలుకుట గూడ వారికిగల యోగ్యతలేవి

(సి) చేపలవాండ్ర తరగతులనుండిగాని లేక పశ్చిమతీర మందలి చేపల పరిశ్రమయందశభవముగల పశ్చిమతీర వాసుల నుండిగాని ప్రతినిధు లెవ్వరు కమిటీ సభ్యులుగా నేల నియ మింపబడలేదు

(డి) ఈలోపమున చేపలపట్టువాండు కొందరుప్రభు త్వమునకు తెలియజేసి యుండుట నిజమేనా?

(ఇ) అట్లుంటే, వాటిలోకి ప్రకారము జరగజే పోవు టు తొలగింపబడినా?

(ఎఫ్) సర్ కి వి రెడ్డినాయుడుగారు మంత్రివదలిని నహించియున్న కాలములో ఫివరీసు డిపార్టుమెంటుచే నడిప బడిన కార్యవిధానమున పదరుకమిటీ పరిశీలించినా?

(జి) సర్ కి వి రెడ్డిగారు ప్రార్థనగాను, కమిటీసభ్యు లగును గూడ నియమింపబడుటకు కారణమేమి?

జవాబు — ఏ ప్రాశ్నానుకమిటీ 'బడ్జెటు'లో ఫివరీ సు డిపార్టుమెంటుగుర్తి సభ్యులలో చాల చర్చజరిగియుండెను. డిపార్టుమెంటుయొక్క నానావిధ కార్యములగుర్తియు, భా సముగుర్తియు స్పష్టముగ భాగ్యులొరకు పదరు కమిటీ గోరియుండెను ఈ కోరిక ననుసరించియే ఫివరీసు కమిటీ నియమింపబడెను

(బి) ఈడినున పేర్కొనబడినవారు కమిటీసభ్యులు

1 అభ్యుత్తరం ౮ బి సర్ కి వి రెడ్డినాయుడుగారు సభ్యులు

2 బి బి ఎస్ తుమారస్వామి రెడ్డియారు ౩ చా

ఎస్ హెచ్ గెన్స్ గవర్న మెంటు మ్యూజియం నూపర్మెంటు

4 ఖా బి ఎస్ కి ఆర్టు ని రజక్ సాహెబు, 5 ఎస్. కి

అర్జునస్వామిశంకరయ్య 6 పి వి మాణిక్యనాయకరు (రైల్వే

నూడెం రెండెం యింజనీరు) 7 ఆర్ ఎస్ నాయుడు

(పథుర మునిసిపల చైర్మను) 8 ఏ ఎం జి. సి టాంబా

బి. సి ఎస్ (గవర్న మెంటు అభివృద్ధి కాఖాకార్యదర్శి) గార్లు

వై సభ్యులయొక్క యోగ్యతలను గూర్చి ప్రభుత్వము

విచారించ కాలదు, కాని తమచే విచారించబడవలసిన విషయ

ములగుర్తి ప్రభుత్వమునకు తగినంత సలహా నొసగుటకు పదరు

సభ్యులకు యోగ్యతగలదని ప్రభుత్వమునకు తృప్తిపడిరి.

(సి) చేపలవాండ్ర స్థితిగతులలోను ముఖ్యముగ చేపల పరిశ్రమలలోను, పరిచయమున్న సభ్యులగుడ కమిటీయందు చేరియున్నార

(డి, ఇ) చేపలవాండ్ర తరగతులలో కొందరు కమిటీ సభ్యులుగా నుండవలె ననేది సలహా చాలయాలస్యముగా చేరినం దునను, వై సి. జవాబు నందొసగబడిన కారణములబట్టియు, పదరు సలహా ముఖ్యముగా ననుసరింపవలెనని ప్రభుత్వము దలంప లేదు

ఎఫ్ డిపార్టుమెంటుచే జరుపబడిన కార్యమంతయును కమిటీచే పరిశీలంపబడెను

(జి) సర్ కి వి. రెడ్డినారికి డిపార్టుమెంటుయొక్క పని యందుగల విశేషజ్ఞానమునబట్టి వారు కమిటీ సభ్యులుగా నియ మింపబడిరి. వారికి గల స్వంత యోగ్యతలనుబట్టి వై రెడ్డుగా నియమింపబడిరి

ఫివరీసు కమిటీయొక్క ప్రశ్నావళి

జి. ఎ. సల్లానాగారు

ప్రశ్న — ఏ ఫివరీసుకమిటీ యొక్క నియమింపబడి నది? ఏరి ప్రశ్నావళి యొక్క ప్రకటింపబడినది? ఏరికి ప్ర థుత్వముల నిర్వహింప ప్రజుకు యంతకాలము వ్యవధి యొన గబడినది?

బి. వ్యవధి చాలదనియు, యింక సెక్కులకాల మవసర మనియు, యే ప్రముఖుడయినను ప్రభుత్వమునకుగాని లేక కమి టీ కార్యదర్శికిగాని, తెలిపియుండెనా?

సి. అట్లుగనో నేమి జవాబు యివ్వబడెను

డి కావలసిన భాగ్యుని నిర్వహింప అంత తక్కువ వ్యవధి యొసగబడవలసిన యవసరమేమి?

జవాబు — (ఏ) ఫివరీసు కమిటీ 1928 మే నెలాఖరు యేర్పడెను ప్రారంభించర్యను నిశ్చయించుటకును ప్రశ్నావళిని తయారుచేయుటకును మొదటిసమావేశము 1928 జూను 4 వ తేదీన జరిగెను. ప్రశ్నావళి ప్రకటింపబడుటకు జూను 22 వ తేదీన రాష్ట్రాధికారుల కంపబడెను. అటుతరువాత కొందరు ప్రజులకు ప్రతులు పంపబడెను. కమిటీయొక్క పమావేశములు

జూలై 27 వ తేదీలో పూర్తియయ్యెను కమిటీచే సాక్ష్యము దీసికొనబడు తుదేనిపబడిన కొందరు ప్రజులును తమ ప్రభు త్వములకు సాధ్యమునంత త్వరగా పంపగోరబడిరి

(బి) అవును.

(సి) ప్రభుత్వ ప్రమేదియు గోరబడలేదు గావున సెట్టి ప్రభుత్వము నొసగబడలేదు

(డి) రాబోవు సంవత్సరమునకు బడ్జెటు తయారుగుటకు చాల స్వల్పకాలమునాత్రముండెను కమిటీచేర్యకు ఆగవు ప్రా రంభమునుండి అక్టోబరు అంతమువరకు భారతదేశమున లేకుం డెను.

ఫివరీసుకమిటీ సలహాలు

జి. ఎ. సల్లానాగారు

ప్రశ్న — (ఏ) ఫివరీసుకమిటీ సలహాలు రిపోర్టు వారిచే దీసికొనబడిన సాక్ష్యపం గూము దానిపై ప్రభుత్వముయొక్క ఆర్డరులు పీటినన్నిటిని యేర్పాడుట బైటెదరా?

(బి) ఫివరీసు డిపార్టుమెంటుయొక్క విధులలో వేనినై నను సాల్వ రిపోర్టుమెంటునకును యతరడిపోర్టుమెంటునకును సో ప్యించుటకు ప్రభుత్వము నిశ్చయించినదా?

జవాబు — (ఏ) కమిటీరిపోర్టు చేరినవిట్లు కోరిక విచారించ బడును.

(బి) లేదు

ఫివరీసు కమిటీ సాక్షులకు ప్రయోగభర్తులు

జి. ఎ. సల్లానాగారు

ప్రశ్న — (ఏ) ఫివరీసుకమిటీ సభ్యులకు తమవర్య టనములో ప్రయోగభర్తు లివ్వబడినవా? అట్లుగనో సంతక మివ్వబడినది?

(బి) అనధికార సాక్షులకు ప్రయోగభర్తులు గాని లేక బసభ్యులుగాని యివ్వబడకుండుట నిజమేనా? అట్లుగనో నేకారణములను బట్టి?

(సి) మద్రాసు వద్దను లేక కాలిక్టువద్దను సాక్ష్యవి మ్ముటకు బిలువబడిన అధికార అనధికార సాక్షులలో నెందరు సాక్ష్యవిమ్ముటకు నిరాకరించిరి లేక హాజరుకాలాకుండిరి? బిలువబడిన సాక్షులలో నెందరు మద్రాసువద్దను లేక కాలి క్టువద్దను సాక్ష్యవిమ్ముటకు హాజరయిరి?

(డి) అధికార సాక్షులలో నెవరికయినను ప్రయోగభర్తు నిసభ్యుల యివ్వబడినవా? అట్లుగనో ఏరెటుప్రకారము?

(ఇ) వై ప్రశ్నకు జవాబు అవుననునో అనధికార సాక్షులకు ప్రయోగభర్తు లిచ్చుటకు ప్రభుత్వమేల నిరాక రించెను?

జవాబు — (ఏ) రైల్వేవార్షి.

ఒక మొదటి తరగతి ఒక మాడవతరగతి.

నిసభ్యుల య 7-8-0

ప్రయోగభర్తు మొత్తము 12 అలాలు.

(బి) అవును బడ్జెటు తయారుకాలవసిన పిమ్ముటకే క మిటీ నియమింపబడుటకు నిశ్చయింపబడెను ఇందుకారకు ద్ర వ్యము బడ్జెటులో లేకుండెను ప్రభుత్వము ఈ కమిటీ ఖర్చు లను సాధ్యమునంత తగ్గింపదలచెను.

(సి) అనధికార సాక్షులలో 21 మంది కమిటీ యొడుట హాజరుకాలెదు. 14 గురు హాజరయిరి. ఎనమందుగురు అధికార సాక్షులుగూడ హాజరయి సాక్ష్యవిచ్చిరి

(డి) అధికారసాక్షు లందరును మద్రాసు (ట్రావెలింగు అల్ల సెన్సు రూల్సు) ప్రకారము ప్రయోగభర్తులకు యితరభర్తు లను దీసికొనిరి

(ఇ) (బి) క్లాజున వొసగబడిన జవాబు చూడవగును. అధికారోద్యోగుల ఖర్చులను సాంక్షు ను కావసిన ద్రవ్యమునుండి భరించుటకు సాధ్యకడెను.

పారిశ్రామిక, వర్తక, పారిశాలలు

రా. బి సర్ ఏ. పి పాత్రోగారు

ప్రశ్న — (ఏ) 1920 తరువాత స్థాపింపబడిన పారిశ్రా మిక, వర్తక, పారిశాలలెన్ని? ఇవి యేయ్యేలములందు స్థాపిం చబడినవి?

(బి) ఈ పారిశాలలకు సంవత్సరమున కెంతెంత ద్రవ్య మొనగబడుచున్నది?

(సి) తెలుగు జిల్లాలలో నిట్టిపారిశాలలున్నవా?

(డి) ప్రాంతపారిశాలలను తెరచుటకు 1927-28 సంవత్స రములలో అభివృద్ధికాఖానా లేమైన ప్రయత్నములు గావించిరా?

(ఇ) తెలుగుజిల్లాలలో నిట్టి పారిశాలలను తెరచుటకు అచ్చటి పారిశ్రామిక పరిశీలకులగుర్తి యొక విచారణ పలుక బడినా?

(ఎఫ్) తెలుగు జిల్లాలలో నెప్పటనుగూడ నిట్టిపారిశాల యేదియును తెరవబడకుండుటకు ప్రభుత్వమున శేదయిన రిపో ర్టుగాని లేక కారణములుగాని యున్నవా?

జవాబు — (ఎ బి సి) ఏమియును లేవు.

(డి ఇ ఎఫ్) — పారిశ్రామిక విద్యాకమిటీయొక్క సలహా ఫలితముగా, ఉత్తరప్రదేశ్ లులో నొక పారిశ్రామిక

పారిశాల తెరవబడుటకు 1920-21 సం॥లోను, మరల 1924-26 సం॥లందు విచారణలు పలుకబడెను ఆ సమయమందు బెడవాడెద్ద నొక ప్రైవేటు పారిశ్రామిక పారిశాల నెంటుగే బ్రీడు సోదరులచే స్థాపింపబడినందున, అచ్చట నొక గవర్న మెంటు పారిశాల దొగవబడునో నుభయ ప్రభుత్వమున నను కారణ ము వలన, అప్పుటి ప్రయత్నములు విడిచిపెట్టబడెను పశ్చిమతీరయందును, దత్తమండలములందును నొక పారిశ్రామిక పారిశాలయొక్క యవసరముగూర్చి విచా రించుటకు పరిశీలన బైరెక్టురుగారిని ప్రభుత్వము గోరెను ఈ యుద్దేశము ప్రకారము, పారిశ్రామిక విద్యాకమిటీ సలహాల ననుసరించి, కాలిక్టువద్దను బల్లారివద్దను పారిశ్రామిక పారిశాల లను మంగలూరువద్ద నొక వర్తక పారిశాలకు, దెడదు నూ చన యిల్లును ప్రభుత్వముచే విచారంపబడుచున్నది

ఆదిద్రావిడుల కుచితవిద్య

ఏ. బి తెల్లిగారు

ప్రశ్న — ఏ సెకండరీ పారిశాలలలో ఆదిద్రావిడుల కుచితవిద్య నొసగుటకు ప్రభుత్వ ముద్దేశించి యున్నారా?

(బి) ప్రస్తుతమున్న కార్మికపారిశాలలలో వేయించయిన శేవిగముగు వృత్తివిద్యయినను శేర్వడదున్నదా?

జవాబు — (ఏ) సెకండరీ పారిశాలలలో నున్న ఆదిద్రా విడుల కందరకులు ఉచితముగా విద్య శేర్వబడుచూచన యేది యును ప్రభుత్వముచే విచారించబడలేదు

(బి) లేదని డిపార్టుమెంటుయొక్క సాంసత్సరిక పరి పాలనారిపోర్టును యేర్పాడుట నుంచబడినవి పీనిసి గా|| స భ్యుడు చూడవగును

సెకండరీగ్రేడు బ్రెయినింగులో వ్యవసాయవిద్య గొల్లపల్లి జమిందారుగారు

ప్రశ్న — సెకండరీగ్రేడు బ్రెయినింగులో వ్యవసాయ విద్య చేర్వబడుటకు గావించబడిన కొన్ని సూచనలను ప్రభుత్వ మునాన విచారించురా?

జవాబు — సెకండరీ బ్రెయినింగునూ||లు అన్నిటి లోను వ్యవసాయవిద్య అవసరమని ప్రభుత్వము తలంపదు

శ్రీలైలంరోడ్డు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రశ్న — (ఏ) శ్రీలైలంరోడ్డు, విషయమున కర్నూలు జిల్లాలో శ్రీ సెన్ డెంటునకును ప్రభుత్వమునకును జరుగుచున్న ఉత్తర ప్రభుత్వ ప్రయత్నములబట్టి పదరు ప్రా శె క్టు ఆవరణలో బెట్టబడదగినసితికి వచ్చినదా?

(బి) అట్లుగనో, రోడ్డు పని యెప్పుడు ప్రారంభమగును.

(సి) లేదనో, యంతవరకు జరిగిన పనియేమి?

జవాబు — (ఏ) లేదు

(బి) (సి) ఇంకను ఉత్తర ప్రభుత్వ ప్రయత్నములు జరుగు చున్నది

అనంతపురంజిల్లాలో రెండవపంటకు సిస్తుకర్గిపు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

ప్రశ్న — ఏ. అనంతపురం జిల్లాలో రెండవపంటకు సిస్తు తగ్గింపబడవలెనని యాధునపురుగారు దెలిపిన యబిప్రాయమును ప్రభుత్వము విచారించినదా?

బి అట్లుగనో, యావిషయమున సెట్టిచర్య దీసికో నుద్దే కించియున్నది?

జవాబు — ఏ. బి ఈ విషయముగూర్చి రెవెన్యూ బోర్డు రిపోర్టుకు ప్రభుత్వము విచారించినది అందు గావించ బడిన సూచన ననుసరింప నిశ్చయించినది.

కంచలమ్మ చెరువు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రశ్న — ఏ. కంచలమ్మ చెరువు ప్రాజెక్టు విషయమున ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశములను గ్రామములకు తెలియజేయుట బెట్టిచర్యదీసికొనబడినది?

బి. నీటిపన్ను విషయము యెవరయిన అధికారోద్యో గునిచే గ్రామములతో చర్చింపబడినదా?

సి. అట్లుగనో, అట్టి చర్చయొక్క ఫలిత ఏమి?

జవాబు — ఏ బి సి ఒకరిపోర్టు కోరబడియున్నది.

గూడెంపాడుప్రాజెక్టు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రశ్న — ఏ కర్నూలు జిల్లాలో ధోజీ తాలూకాలో గూడెంపాడు ప్రా శె క్టు ను ప్రభుత్వము పునర్విచారించు చున్నదా?

బి లేదనో.

1 దీని మూలమున 100 కి 25 వంతునరాబడినదన్నది 1912 లో అంచనా గట్టబడియుండుట నిజమేనా?

2 అటువమ్ముట ప్రాజెక్టు యేల విడిచిపెట్టబడినా?

3. పదరు స్క్రీమును ప్రభుత్వమువారిశ్చుకు పునర్విచా రించెదరా?

జవాబు — వెంకటాపురం, కొచ్చెరువు, చెరువులవిష యమున తగినంత యనుభవము గలుగువరకును 1912 లో గూడెం

పాడు ప్రాజెక్టు విడిచిపెట్టబడెనా సదరు ప్రాజెక్టు పునర్విచారణ గూర్చి యిటీవలనే ప్రభుత్వము ఛిప్రు యంజనరునుండి యొక రిపోర్టును గోరియున్నది

దువ్వలేరు ప్రాజెక్టు

జి హరిసర్వోత్తమరావుగారు

(ప్రశ్న — (ఏ) కర్నూలు జిల్లా మార్కా పురంతాలాకాలాలో దువ్వలేరు ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వము పునర్విచారించుచున్నదా?

(బి) లేనిచో (1) రూ. 8 లక్ష రూ. 4 నీటిపన్ను మూలమున రూ. 5, 797 ల రూ. 1922 లో అంచనా గట్టబడియుండుట నిజమేనా?

(2) అటుపిమ్మట ప్రాజెక్టు యేలబడిచి పెట్టబడెనా?

(3) నీటి మును ప్రభుత్వమిప్పుడు పునర్విచారించునా? జవాబు — ఏ దువ్వలేరు యొక్క కొలతలం దీనికోబ

డినవి దీని ఫలితము బట్టి ప్రాజెక్టు కొనసాగుచున్నదామో రిపోర్టు చేయుటకు ఛిప్రు యంజనరుగారు కోరబడిరి

బి (1) (2) గా 1 కట్టినచే నొక గవర్నమెంట్ సలహాలు సరియగునానో, సంవత్సరము మాత్రము 1920 ఆ సంవత్సరమున పూర్తియగు విచారణకు ఉత్తరు వొసగబడెన కొలతల ప్రారంభింపబడినది అప్పటినుండి ప్రాజెక్టు విడిచి పెట్టబడలేదు

3 ఏ క్లాజ్ లో గల జవాబు మాడనగునా

దామెల్ల చెరువునకు నీటివాగు మరమ్మత్తు

జి హరిసర్వోత్తమ రావుగారు

(ప్రశ్న — ఏ కర్నూలు జిల్లా కలంబాలాకాలాలో దామెల్ల చెరువునకు నీటివాగు కొత్త పల్లెనంద నెంతకాలమునందీ మరమ్మత్తు గొరుచున్నది?

బి సదరు చెరువు క్రింద కండయొక్కరము తెన్నీ? కిన్దు యెంత?

1 పల్లపు భూమియొక్క రెండుకంటలక్రింద

2 పల్లపు భూమియొక్క ఏకంబుక్రింద

3 మొక్క కంటలక్రింద

సి ఇందువలన గోతెరువు చెరువునకు నీటి వదు అపాయము గలదా?

బి దామెల్ల చెరువునకు నీటివాగు యొక్కను మరమ్మత్తు గా వింపబడదే?

జవాబు — ఏ. సి డి ఈమధ్యముల గూర్చి భోగట్టా కోరబడియున్నది.

బి సెటిల్మెంటు రిజిస్ట్రేషన్ యొ క్రింది వివరములు పంపింపబడినవి

దామెల్ల చెరువు 8 వ రే. గతి

నీటిధారణ క్రి 6 నెలలు

1819 ఫస్ట్

రెండు పంటలక్రింద పల్లపు భూమి	ఏమియులేదు
మొదటి పంటక్రింద పల్లపు భూమి	812 ఎ చదులు
మొరక పంట	28 "
రెండవ పంట పల్లపు భూమి	48 "
సిన్దు	రూ 1721
మొరక పంటకు నీటిపన్ను	188

రూ. 1,909

గోతెరువు చెరువు 8 వ రే. గతి

నీటిధారణ క్రి 6 నెలలు

1818 ఫస్ట్

మొదటి పల్లపు పంట	ఏమిలేదు
మొరక పంట	6 ఎ చదులు
రెండవ పంట	ఏమిలేదు
పల్లపు పంటకు సిన్దు	ఏమిలేదు
మొరక పంటకు నీటిపన్ను	రూ 28

హిందూ దేవాదాయముల చట్టము

ఏ. బి కెటిగారు.

(ప్రశ్న — (ఏ) హిందూ దేవాదాయముల చట్టములో బోర్డుచే జూరబడిన లోపములను సవరించుటకు ప్రభుత్వ ముద్దేశించియున్నదా? అట్లుగాచో నెప్పుడు?

(బి) బోర్డువారిపాలన ఖర్చులు రాష్ట్రీయ సభలనుండి భరింపబడుచున్నాయా? ప్రభుత్వమువారు విచారించిరా?

జవాబు — (ఏ) హిందూ దేవాదాయముల చట్టము (1926) ను సవరించుట కొక చిత్తుచట్టము బోర్డుచే పంపబడినది చిత్తుచట్టము యొక్క నూతన లిప్యను పరిశీలించుచున్నది అని సర్వీయంపబడినవంటనే చిత్తుచట్టము ప్రవేశ పెట్టబడును

(బి) సదరు నూతన ప్రభుత్వముచే విచారించబడుచున్నది

అనకాపల్లి వ్యవసాయ పాఠశాల

రాబిల్ సర్. ఏ. సి. పాత్రోగారు

(ప్రశ్న — ఏ అనకాపల్లి వ్యవసాయ పాఠశాల యొక్క కేంద్రబడుటకు కారణములేవి?

ధర సరసము!

స్వదేశాభిమానులారా ఆలసింపక స్వదేశి పరిశ్రమమునకు

ప్రోత్సహమొనగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

అన్ని రకముల పవ్వరముట్లు హిందూ దేశమునందే హైందవ పరిశ్రామకులచే చేతితో

తాకబడక తయారుచేయబడినది వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను

ఏ టెంట్లు — పేరూరి నచ్చిదానందరావు, బెజవాడ, మద్దుల కేశవరావు, ఏలూరు

తంతి విలాసము

“వేరూరి.”

ది ఈస్టర్న్ కన్ఫెడరేషన్ మార్కు

16, ఆదియప్పనాయకపేథి, జి టి, మద్రాసు.

బి సదరు పాఠశాలలో రయతుల బాలరను చేర్చుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నించెనా?

సి సదరు పాఠశాలకు బాలరను కంపుటకు గంజాం, విశాఖపట్నం జిల్లాల రయతులలో నత్సాహము బట్టింపుటకు ప్రభుత్వమెట్టి ప్రయత్నముల గా వింశించెను?

బి అనకాపల్లి పాఠశాలకు విద్యనెర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు రయతుల బాలరను చేర్చుకొనెదరా?

జవాబు — ఏ 1944 ప్రశ్నయొక్క బి క్లాజునకు 80-82 రేడి యవ్వబడిన జవాబు మాడనగునా

(బి) అవును

(సి) ఈ క్రింది ప్రయత్నములు జరిగి యుండెను 1924 మార్చిలో పాఠశాల వ్యవసాయశాఖ కొప్పగించబడినతోడనే గ్రామములలో వ్యవసాయ ప్రదర్శనములు జరపబడి నూతన మార్గములు బోధింపబడెను ఈ ప్రచారమునకు విద్యాశాఖో ద్యోగంబు సహాయము దీసికొనెడను విశాఖపట్నం జిల్లాలో వివిధ గ్రామములలో ప్రత్యేకముగా ప్రచారము సలుపుటకు లాంఛన ఉపకరణము లిచ్చుటకన, 1924లో రెండు నెలల కాలము వ్యవసాయశాఖోద్యోగి యొరకు నియమింపబడెను

(డి) సదరు నూతన వ్యవసాయ ప్రదర్శనచే ని ప్ప యు విచారించబడుచున్నది

ప్రభుత్వ సహాయముపొందు పరిశ్రమము

జి ఏ. పల్లాశాగారు

(ప్రశ్న — ఈ క్రింది వివరములగుల్ల ప్లేటుమెంటును పథ యెడుట బెటెరక?

ఏ ప్లేటుమెంటు ఇండ్లస్ట్రీకు చట్టము ప్రకారము ప్రభుత్వ సహాయము బొందుచున్న అన్ని పరిశ్రమలు.

బి సహాయముయొక్క మొత్తము

సి. తిరిగి చెల్లించబడిన మొత్తము

డి తిరిగి చెల్లించబడిన మొత్తము

ఇ వ్యవహారము సాగక నూతనబడిన రిక్రెమలు

ఎఫ్ ప్రభుత్వమునూతను తిరిగి చెల్లించు అవకాశములు

జవాబు — ఈ దిగువ ప్లేటుమెంటు పథయెడుట బెట్టబడినది

(1) శ్రీయతులు ముప్పన్న సోమరాజు, పిరరాజుగార్లు, పట్టుపరిశ్రామితులు, పెద్దాపురం — రూ 50,000 సహాయముపొందెను అసలు మొత్తములో, రూ 11,855-20, పడ్డి మొత్తములో రూ 9,011-14-0, తిరిగి చెల్లించెను ఋణము రాబట్టుకొనటకు కష్టమేమియు గాన్పించదు

(2) కర్నాటక పేపరుమిల్స్, రాజమండ్రి — పొందిన ఋణము రూ 4,78,845

అధిక ఋణము — రూ 1,84,469-8-4 వెదురుపల్లయ పరిశోధనకు ప్రభుత్వముచే గావించబడిన ఖర్చు రూ 6,482-15-0 ఏ మొత్తముగూడ తిరిగి చెల్లించలేదు పరిశ్రమ ప్రారంభింపబడలేదు ఋణము రాబట్టుకొనటకు కష్టమేమియు గాన్పించదు మిల్లుయొక్క భౌగోళిక విచారించబడుచున్నది

తనఖాయించబడిన ఆస్తుయొక్క పరిశీలనమునకు పరి రూ 6,000-2-7 మొత్తము అధికముగా నొసగబడినది

(3) కనారా బియ్యము, రంపపుకోటమిల్లు, కుంద పూరు

పొందిన ఋణము 96,000 అసలు మొత్తములో రూ 3,801-8-4 తిరిగి చెల్లించబడెను

పడ్డి మొత్తములో రూ 1,780-5-8 తిరిగి చెల్లించబడెను ఋణము రాబట్టుకొనటకు కష్టమేమియు గాన్పించదు

గంజాం జిల్లాలో వ్యవసాయశాలలు

రాబిల్ సర్. ఏ. సి. పాత్రోగారు

(ప్రశ్న — వ్యవసాయ పరిశ్రమార్థివర్ధికి యంతవరకు గావించబడిన పరిశోధనలయొక్క ఫలితములను ప్రజలకు బోధించుటకు గాను గంజాం జిల్లాలో నొక వ్యవసాయశాల తెరచబడునా?

జవాబు — సదరు విషయము విచారించబడుచున్నది

నమ్మక మైన సరుకు!!

ప్రతి వ్యవసాయ ప్రదర్శనబండ్లు

గొల్లపల్లి జమిందారుగారు

(ప్రశ్న — (ఏ) వ్యవసాయ ప్రదర్శనబండ్లు ఆంధ్రదేశమున కొకటియు దక్షిణజిల్లాల కొకటియు దెప్పించుటకు ప్రభుత్వ ముద్దేశించియున్నదా?

బి దీనికి సంబంధించిన విధానమెట్టి?

సి ఆంధ్రదేశములో 12 జిల్లాల కొకటి ఒకటి పరిచోవు విషయ మలోచింపబడునా?

జవాబు — ఏ రెండు ప్రదర్శన బండ్లను కొనుటకు ప్రభుత్వము యిజరకే సాంప్రదించినది

బి వ్యవసాయ జ్ఞానము లాంఛన ఉపకరణములము నను నూతన పరికరముల ప్రదర్శనము వలనను రయతులలో వ్యాపింపచేయుటకు ద్వైతంపబడినది ప్రదర్శనబండిలో సరేక వస్తువు లిమిడియుండును మారుమూలలో నున్న గ్రామములకు గూడ నీబండి దీసికొని పోబడుటకు విలాసానుమతము

సి సదుచయమును సంవత్సరములో యివిధానము పరిశీలించబడును ఇది ఫలవంతముగా దోచినయెడల నిట్టి ప్రదర్శన బండ్ల సంఖ్యను వృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తప్పక ప్రయత్నింతురు

సంగీతవిద్యత్సభ

శ్యామశాస్త్రిగారి కృతులు

ఒక ఉపన్యాసము

గత కేసినారమునాడు పచ్చయప్పపూజనందు సంగీత విద్యత్సభచారి యాదరణమున వి సాంబమూర్తిగారు శ్యామ శాస్త్రిగారి కృతులగురించి యొకయవశ్యాపమును గావించిరి.

ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారు పథ కధ్యక్షత వహించిరి

ప్రారంభమున నుపశ్యాపకని సభితుల కెఱుకవరమును అభ్యుత్తు లిట్లు నడిపిరి సాంబమూర్తిగారు దక్షిణదేశి పరిశ్రమను వ్యాపింపజేయుటకు ప్రచారము సజ్వారిలో ముఖ్యులు ప్రస్తుతము సంగీతసభలలో శ్యామశాస్త్రిగారి కృతులు వనము వినలేదు గతమున సంగీతసభలలో గాయకులు శ్యామశాస్త్రిగారి కృతులలో వధు మొకటిరెంటివైనను పూడె దువారు అనిచెప్పి యవశ్యాపకని తను యవశ్యాపము నొసగవలెనని కోరిరి

ఉపన్యాసము

త్యాగరాజు, మత్తుస్వామి దీక్షితార్, శ్యామశాస్త్రి

గార్లను నిజముగా దక్షిణదేశి త్రయూర్తులని పిలువవలెను ఇందులో ఒక్కొక్కరు తమస్వంత కృతులను ఒక్కొక్కరూగ్గు మునరచియించిరి తరువాత మరికొందరు త్యాగరాజకృతులను పరించి మరికొన్ని కృతులను గావించిరి గాని దీక్షితార్, శ్యామశాస్త్రిగారు అనుసరించుట లేదు ఈమధ్యగును సమకాలికుల శ్యామశాస్త్రి గారి జీవితము గురించి మన కేమియు విపులము గ దెలియదు దక్షిణ జిల్లాలలో ప్రచారము సలుపునపుడు ఈవిషయమున శాకు కొన్ని జనరములు తెలిసినవి

శ్యామశాస్త్రిగారు అపూర్వరాగములను నూతనోజ్జివి

తనను గలుగజేసిరి వారి తెలుగు మృదుమధురముగను అశ్రీశ్రా వ్యముగ నుండును పేరు 1827 సంశ్రమున స్వర్ణధ్వని శ్యామశాస్త్రిగారి కృతులందు విభు శ్రద్ధసహించి వానియందు ఎక్కువ అపకృతివారగ నుండవలెననితోచుచున్నాను అని మ

గించిరి పేదప సభ ముగిసెను

ప్రజారక్షణ చట్టము

శ్రీమంత్రి

హైందవేతరులగు బాల్లివిక్కులను దేశము నుండి తరిమివైచుటకు, ప్రజారక్షణచట్టము ప్రభుత్వమునకు అసాధారణాధికారము నొనగించునది ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఏ కోర్టులోను ఆక్షేపింప వీలులేదు ఇట్టి తీవ్ర నిర్బంధ చట్టమును యీనమయమున నిర్మింపవలసిన యననరమేమిగలిగెనో, హాం మెంబరుగు క్రేరారుగా రయినను నిన్నటిదినము భారత శాసనసభలో దెలుపజాలకబోయిరి మొదట మూడురోజుల నోటీసయినను శాసన సభ్యులకు లేకముందే, చట్టమును ప్రవేశపెట్ట వీలులేదని, పండిత నెహ్రూగారు ఆక్షేపించుటచే, సభాధ్యక్షునిన్నటివరకు చట్టపు ప్రతిపాదనమును ఆపివైచెను. అధ్యక్షుడు నియమముల ననుసరించి ఉత్తరు విచ్చినందులకు, అప్పుడే బ్రిటీషు పత్రికలు కొన్ని వారికి దురుద్దేశ్య మారోపించి, వారిని నిందించుచున్నవి తగిన నోటీసునయినను నీయగూడదని, యీపత్రికల తలంపు గాబోలు! పటేలుగారి నిర్ణయము హేతువిధమట. కాంగ్రెసు పక్షమువారి బలవంతమునకు, పటేలుగారు లొంగిపోయిరట. ఇందునుబట్టి శాసనసభా కార్యాలయమును వేరుజేయ వీలులేదనియు, వేరుజేసిన యెడల రాజకీయోద్దేశ్యముల ననుసరించి, నిర్ణయము లికమిద జరుగుననియు, డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు సిమ్లా విలేఖకుడుదెలుపుచున్నాడు. భారతీయులకు బాధ్యత గల అధికారముల నిచ్చుచో, వారు దుర్వినియోగము చేసెదరనిగూడ, యితడు చాటుచున్నాడు.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు మరియొక ఆక్షేపణనుగూడ చెలిపిరి. బ్రిటీషు పౌరుల హక్కులను రక్షించుట కిదివరకే ఏర్పాటులు గలవనియు, పార్లమెంటుసభకు లోబడియున్న భారత శాసనసభవారు, అట్టి హక్కులను ధ్వంసమొనర్చుచట్టమును నిర్మింపజాలరనియు, నెహ్రూగారు దెలుపుచు సంస్కరణశాసనమునందలి 65 శ్లోకమును తమ కాధారముగ గనుపఱచిరి. పటేలుగారి యీక్షేపణపై తమ యభిప్రాయము నింకను తెలుపకున్నను, ఒకవేళ నెహ్రూగారితో నేకీభవించుట తటస్థించుచో, బ్రిటీషు పత్రికలు వారి నెటులతూలనాడునో యూహించుట సులభసాధ్యము స్వాతంత్ర్యప్రతిఘటన దూషణకు గురియగుచున్న పటేలుగారు ధన్యులనియే ఎంచవచ్చును నెహ్రూగారి ఆక్షేపణను సులభముగ త్రొసివేయ వీలులేదు. నెహ్రూగారి పుడు వహించుచున్న బాధ్యతను, యూరపియను సభ్యులవరయినను చేపట్టియుండవలసినది అందుకు మారుగ, వారు చూచుచు యూరకుండుట, ఏమాత్రము ప్రశంసాపాత్రము గా

జాలదు నేడు బ్రిటీషువారి హక్కులకు భంగము కలుగచో రేపటిదినము భారతీయుల హక్కులకు భంగముకలుగును నూతన ప్రెస్సుచట్టము, భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యముల కుపద్రవము గలిగింపనున్నది ఇట్టి విషయములలో నయినను భారతీయులతో యూరపియనులు చేతుల గలుపజాలనిచో, వారి స్వేచ్ఛాప్రయత్నమునకు తీరని కళంకము వాటిల్లగలదు.

ఇట్టిచట్టమును పార్లమెంటు సభలో నేల ప్రవేశపెట్టించగూడదు? అక్కడ నిది యంగీకరింపబడదని తెలిసినవిషయమే నెహ్రూగారు చెలిపిన ఆక్షేపణను నిర్ణయించుటకు, అధ్యక్షుని కధికారము లేదని లామోబరుగారు జెప్పట చోద్యము భారత శాసనసభ తనకధికారములేని పనులకు గడంగు చున్నపుడు, అధ్యక్షుడు నివారింపగూడనిచో, ఇక సభ్యులుండి ఏమిప్రయోజనము? ఇట్టి యధికారమును వెనుకటి అధ్యక్షుడు చలాయించియుండెను. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును కాపాడుట, అధ్యక్షుని విధి యగుచున్నది ఈసంగతి యటుండ, హాంమెంబరుగారికి గల ప్రధానాధారము, యం యక. రాయగారి లేఖయే ఈ లేఖ కల్పితమని, యూరపుచుండి వార్తలు జేరినవి తామిలేఖను వ్రాయలేదని రాయగారు ప్రకటించిరి. వెనుక ఇంగ్లండులో గూడ జనోవిఫ్ గారి కల్పితలేఖపై నాధారపడి, కన్న రైట్ పులు గంగదగోళము జేసిరి లేబరు ప్రభుత్వమును పడగొట్టిరి. తుదకీ లేఖ నిరాధారమని తేలెను రాయగారి లేఖయు అట్టి తరగతిలోనే జేరుచున్నది. ఈలేఖయందు రాయగారి సంతకమయినను లేదట. ఇట్టి లేఖ నాధారపరచుకొని, స్వాతంత్ర్యభంగమునకు గడంగుట న్యాయమగునా? ఈచట్టమునకు సంబంధించిన ఆధారముల నన్నిటిని బయల్పరుపవలయునని గయాప్రసాదు సింగుగారు గోరగ, అందుకు హాంమెంబరుగారంగీకరింపరయిరి.

తీవ్రచట్టము నొకదానిని నిర్మించుచు, శాసనసభవారి తోడ్పాటును గోరుచున్నపుడు, వారికి ఆధారములనన్నిటిని చూపి, వారికి విశ్వాసము గలిగింపవలదా? అందుకుమారుగ, తమ సద్భావమునందు సమ్మతముయడని క్రేరారుగారు కోరుట వలన, ప్రయోజనమండదు. ప్రభుత్వమువారిదివరకు భయపడి నిర్మించిన నిర్బంధశాసనములు వెక్కులు గలవు ఇట్టి శాసనములను నిర్మించిన ప్రయోజనము దీరకపోగ, పౌరుల జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగముకలిగెను. ప్రజాప్రముఖులు జేసిన మందలింపులే, తుదకు నిజమని తేలెను. ఒకవంక నూతన సంస్కరణములగుర్చి పైమనుకమిషనువారు విచారించునన్నారు. ఈసమయమున అనవసర భీతిని బురికొల్పుచో, ప్రజలకు స్వేచ్ఛనిచ్చుట బనికిరాదను వారివాదమునకు బలముగలుగును మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల సమయమున, రౌలెటుచట్టమును నిర్మించినవిధము నిది బోలియున్నది క్రేరారుగారు తమ వక్రత్వసామర్థ్యము నంతను వినియోగించిరి గాని, ఎందువలన నిట్టిచట్టమును నిర్మింపవలసినచే నో దెలుపలేకబోయిరి. ఇటీవల జరిగిన కార్మికుల సమ్మెలకు, కేవలము ఆర్థికహేతువుదప్ప మరియొక కారణము గనుపింపదు వీనియందు బాల్లివిక్కుల

ప్రేరేపణ ఏమూలను గనుపింపదు రుష్యానుండి జ్యోషీగారికి ధనసహాయము చేకూరెననిన, ఇంగ్లండునుండి గూడ ధనమువచ్చెగద అపత్సమయమున ధనసహాయ మేమూలనుండివచ్చినను తీసికొనుట దోసము గానేరదు.

వరదలు, మున్నగు ఉపద్రవములు తటస్థించినపుడు ధనసహాయమును ఎవ్వరిజేసినను గైకొనుట లేదా? ప్రభుత్వమువారు తమకు గల ఆధారములను శాసనసభవారికి చాపుట కష్టములేనిచో, తమస్వంత బాధ్యతపైననే ఆర్థికసమస్యను నిర్మింపవచ్చును ఈబాధ్యతలో శాసనసభవారిని పాల్గొనగోరుటలనో దెలియదు హైందవ కార్మికులను నూతన చట్టము రక్షించునట వట్టి భ్రమ మీదుమిక్కిలి కార్మికులపట్ల సానుభూతి జూపెడి ఆంధ్రాసు, హార్మిమెను, బిసెంటుగార్లు బోలు బ్రిటీషు ప్రముఖులను కారణము జెప్పకయే హిందూదేశమునుండి పంపివైచుటకు వీలగును. ఏకోర్టువారును, ఇట్టి నిరంకుశ చర్య నరికట్టజాలరు ఇట్టి స్థితిలో హైందవ మిల్లు యజమానులు భయభ్రాంతులుగాక నూతన నిర్బంధములకు చేయూత నొనగక, స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము గనబఱచుట యవసరము డాక్టరు గవరుగారు బోలు న్యాయవాదిగూడ సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరుపగోరుచు, చట్టపు సూత్రముల నంగీకరించుట, మిగుల శోచనీయము. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము పట్ల వీరిను మంతయు గౌరవముజూపుట లేదు అమరనాథదత్తుగారు గోరినటుల ప్రజాభిప్రాయమునకు చట్టమును బంపుట యుత్తమము ప్రజాభిప్రాయమెటులుండునో దెలుపనక్కరలేదు. రంగయ్యరుగారు జేసిన విమర్శనము, క్రేరారుగారి హేతువాదమును తుత్తియనులు గావించెను.

ఇంపీరియలిస్టుల ప్రోద్బల మిట్టి చట్టమునకు కారణ మగుచున్నది ఇంగ్లండులో లేబరు ప్రభుత్వ మేర్పడుచో, ఇట్టి చట్టమును నిర్మింపబోదు. ఇంతవరకును ఆంగ్లోహైందవ పత్రికల గంగదగోళము వలన నిర్బంధములు విధింపబడుచుండెను. ఈమారును, అట్టి సందర్భమే తటస్థించినది రంగయ్యరుగారు చెలిపినటుల, యిప్పుడున్న చట్టములు యూరపియను బాల్లివిక్కులను శిక్షింపజాలవా? వీరిని దండించుటకు ఇండియను పీనల్కోడ్డురందు ఎన్నియో శ్లోకములు గలవు. ప్రస్తుతచట్టము విచారణ లేకుండ వ్యక్తులను ప్రవాసమంపుట కుద్దేశించుచున్నదని జెప్పవచ్చును కాని, హార్మిమెనుగారిని విచారణ లేకుండ ప్రవాస మంపియుండలేదా? అన్నిటికిని వీలగు చట్టములున్నపుడు, మరియొక చట్టమును చేర్చుటందులకో తెలియకున్నది రంగయ్యరుగారు సూచించినటుల, ఏపిచ్చి యుత్తరమో వెలువడగనే, నిర్బంధశాసనములను నిర్మింపగడంగునెడల, ఎన్నిటి నయినను నిర్మింపవచ్చును హిందూదేశవాసులకు, బాల్లివిక్కు ఏజంటు లనువా రెవరో, వారు జేయుచున్న కుట్రలెవ్వయో తెలియవు ప్రభుత్వమువారియినను వివరములను దెలుపలేదు. ఇట్టి సమయమున, లేనిపోని భీతిని అలజడిని ప్రజలలో బుట్టించి, బాల్లివిక్కులకు అవసరప్రాముఖ్యము నిచ్చుట రాజనీతి గాజాలదు రయితలతిరుగుబాటును, బాల్లివిక్కు ఏజంటులు పురికొల్పెదరనిన, ఇట్టి తిరుగుబాటును సులభముగ నణచివైచుటకు ప్రభుత్వమువారికి తగిన అధికారము లుండనేయున్నది హిందూదేశము స్వప్రపాలన

ముగోరుచుండ, నిర్బంధశాసనములు దానిపాలబడుచున్నవి. భారతశాసనసభవారు జన్మస్వాతంత్ర్యములకు గలుగనున్న నూతనోపద్రవమును నివారించి, నిర్బంధశాసనములకు బాధ్యతవహింపకుండుటయవసరము. ఇతర యాలోచనలతో బనిలేక, వీరు దేశక్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచవలయును. రేపటి దినము జరుగు చర్చయొక్క ఫలిత మేమగునో యని దేశ మాతృకముతో నిరీక్షించుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ

గత శనివారముతో ముగిసిన మదరాసు శాసనసభ వెనుకగావించిన సైమను కమిషను బహిష్కార తీర్మానమును దిగ్గ్రుంగుకొని, ఆత్మగౌరవముచు పూర్తిగ కోల్పోయినది. వ్యర్థకారణములను దెలిపి, జప్తిసుపక్షమువారు సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరచుటకు, నూతన పరిశీతు లుదయించెనని వాదించిరి. తమవారిలో ముగ్గురిని సెలెక్టుకమిటీలో సభ్యులుగ జేర్చినందులకు గొప్ప జెప్పకొనిరి. సందిగ్ధనమయములందు వీరిటుల దేశక్షేమమును విడనాడుట, కిది మొదటి పర్యాయముగాదు గాన, ఆశ్చర్యపడ నవసరముండదు. వీరి పట్ల ఇటీవల నేమయిన విశ్వాస మేర్పడినయెడల, అది యీమారు పూర్తిగ తొలగిపోయినది. ఇట్టి చర్యలవలన, వీరు బ్రాహ్మణేతరుల స్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడుచున్నారనుట కల్గి. అందుకు మారుగ, వారిదాస్యమును పెంచుటకే మరింత తోడ్పడుచున్నారని జెప్పవచ్చును. మంత్రిపక్షము వారిని, అధికారవర్గము తమ ప్రయోజనముల నిమిత్తముపయోగించుకొనుచున్నను, వీరికి శాసనసభలో నెట్టిబలములేదని, వెల్లడియైనది. మూడు తీర్మానముల సందర్భమున మంత్రి లోడింపబడిరి. జప్తిసుపక్షమువారు, వీరికెంత మద్దత్తు జేసినను ప్రయోజనముగలుగకపోయెను. గత శాసనసభలో, చిదంబరం విశ్వవిద్యాలయపు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట, గొప్పవిశేషము. సాశ్రమవిశ్వవిద్యాలయ మింతవరకు దక్షిణహిందూదేశమున స్థాపితముగాలేదు. నర్ అణ్ణామలైచెట్టిగారివలె విద్యకై భూరిదానమునిచ్చినవారు, మరియొక ప్రాంతముల గనుపింపరు. వీరు అపర పచ్చయప్పయను సార్థకనామము బడసిరి. అన్నిదానములలో విద్యాదాన ముత్తమ మనుటకు సందియములేదు. వీరి దాతృత్వమును, శాసనసభలోని వివిధపక్షములవారును కొనియాడిరి. నూతన విశ్వవిద్యాలయపు ఏర్పాటుల పట్ల ఆమోదము సూచించిరి. కాని అనుకూలముగు విద్యావిధాన మేర్పడినగాని, విశ్వవిద్యాలయమువలన విశేషప్రయోజనముండదు. సెలెక్టుకమిటీవారు తగు మార్పుల గావించెదరని నమ్మెదము. ఈ సందర్భమున స్వామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు గావించిన హితవును ప్రభుత్వమువారు గమనించుటయు క్తము. ప్రభుత్వమువారిదివరకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించియుండిరి. అది డబ్బులేక కృశించుచున్నది. చిదంబరం విశ్వవిద్యాలయము నిమిత్తము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధిని కుంటుపడజేయక, తగిన ధనసహాయము గావింపవలయునని, వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారుజేసిన హెచ్చరిక చాల ముఖ్యమయినది. ఈ మారు, అయినను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టము గూర్చి ఒడంబడిక గుదురకుండుట శోచనీయము.

ఆంధ్రులు స్వస్థలాభిమానములను ఆంధ్రత్వసిద్ధికి అడ్డుపెట్టకుండుట యవసరము. ఆంధ్రాభిమానము సన్నగిల్లుచో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికే గాక, ఆంధ్రరాష్ట్రసిద్ధికిగూడ తీరిని నష్టము వాటిల్లగలదు. ఆంధ్రులలో ఏకీభావములేదని, యితరులు పరిహసించుటకు కారణ మేర్పడును. ఇంత కాలమునుండియు వ్యాపించి పనిచేయుచున్న ఆంధ్రోద్ద్యమము నిష్ఫలముగనుచో, ఏ ఆంధ్రుని హృదయముపరితపింపకుండును? రాబోవు శాసనసభ గూడులోపల నయినను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి ఏకాభిప్రాయము ప్రబలుననియు, ప్రభుత్వమువారు తగిన ధనసహాయము జేసెదరనియు, నమ్మెదము. శాసనసభలో ప్రభుత్వద్వర్కృతమునందు ఎట్టిమార్పు గనుపింపదు. రిసెటిల్ మెంటు పద్ధతినిగూర్చి హరినర్వోత్తమరావుగారు తీర్మానము నుపపాదించగోరగ, గవర్నరుగారు దీనిని నిషేధించిరి. ప్రజాప్రతినిధులకు గుర్రశృల కిచ్చుజవాబులు తృప్తికరముగ గనుపింపవు. అస్సాంతోటలలో తెలుగుప్రాంతములనుండి వెడలిన కూలీలెన్నియో బాధల బడుచుండ, అక్కడి పరిశీతులగూర్చి విచారణజరుపుటకు హామీమొందరుగా రంగీకరింపక బోయిరి. బాధ్యతగల కార్మికనాయకులగు వి.వి.గిరి, జ్యోషీగార్లపై 144వ కెక్షను ఏలప్రయోగింపబడెనని యడుగగ, లామొబరుగారు తగిన హేతువు జెప్పకబోయిరి. జ్యోషీగారు మర్యాదస్థులని మాత్రము వీరంగీకరించిరి. డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగా రిట్టియుత్తరువు గావించుటకుగల హేతువుల నయినను ప్రభుత్వమువారికి దెలుపలేదట. నారాయణ మిశన్ నుగారి విడుదల విషయమును, క్రొత్తలామొబరుగారు రింకను విచారింపలేదని జెప్పట చోద్యము. వీరు అసాధికారులుగ నుండగ, నారాయణ మిశన్ నుగారిని విడిపించుట కెంతయో ప్రయత్నము నలిపియుండిరి. ఇల్లిగేవను చట్టమును ప్రవేశపెట్టు ప్రయత్నములేదని ప్రభుత్వమువారు తెలుపుట, నిరాశకు కారణమగును. హిందూ ధర్మాదాయ సంఘము వారికి ప్రభుత్వమువారు 302500 రూపాయల ఋణ మిచ్చిరి. మంత్రిగారుజెప్పిన జవాబుబట్టి, ఇవి తిరిగివచ్చు ఆశగనుపింపదు. అట్టితరి, ఋణమునయినను రద్దుజేయరాదా? అందుకును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింప కున్నారు. ఈసంఘమువారి రాబడి ముందుగ ప్రభుత్వపు బాకీల దీర్చుట కుపయోగింపబడవలెనట. బాకీల దీర్చలేని సంఘమును, రద్దుజేయక ఇంకను నిలిపియుంచుటలకో తెలియకున్నది.

టోరీహాస్యము

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనమనిన, కన్న రెవెన్యూల కెప్పుడును హాస్యాస్పదముగ నుండును. భారతీయులను పరిహసించుటలో వీరుదిట్టలు. లిబరలు పత్రికయగు మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రికగూడ కన్న రెవెన్యూలవలె పరిహసంపసాగినందులకు, టోరీహాస్యములు యీపత్రికకును అలవడెనని, లాన్సుబరీగారు నిరసించుచున్నారు. ఆసియాలో బెరుగుచున్న నూతన జాతీయభావమును, బ్రిటీషుపత్రిక లింకను గ్రహింపకున్నవి. హిందూదేశము యూరపియను దుస్తులను ధరింపగూడదనియు, బ్రిటీషువారి అధికారమును వీరు వదులుకొనగూడదనియు, అబ్జర్వరుపత్రిక బోధించుచున్నది. స్వపరిపాలనానుభవము యూరపి

యనుకు మూత్రమే కాణాచి గాబోలు! ఆసియా యాజాతులు స్వపరిపాలనము గోరుచుండ, యూరపు నందలి ఇటలీ, స్పెయిను దేశములు నిరంకుశమార్గము బట్టుటకు కారణమేమియో అబ్జర్వరు పత్రిక యోచించెనా? ఇతర యూరపియను దేశములలో గూడ ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ మెలగు పాసిస్టుపక్షములు బయల్పెడలుటకు కారణమేమి? స్వపరిపాలనము యూరపియనులకు సహజమనియు, నిరంకుశాధికారము ఆసియాఖండవాసులకు సహజమనియు జెప్ప నుడువులు నిరాధారములని ఎంచవచ్చును. స్వపరిపాలనము సనుభవించుటకు, అన్నిజాతులవారును అర్హులేయని విదితమగుచున్నది. భారతీయుల కేమిగావలయునో కనుగొనుటకు బ్రిటీషువారుమాత్రమే అర్హులను దురభిప్రాయమును విడువవలయునని లాన్సుబరీగారుకోరుచున్నారు. కాని, సైమనుకమిషనును సమర్థించుటలో, లేబరుపక్షమువారును యిట్టి పొరబాటునే గావించిరి, లాన్సుబరీగారు గ్రహించుట మేలు. శుద్ధ శ్వేత సంఘమును నియమింపవలసిన యవసరమేమి గలిగినది? ఇండియాకు స్వయంనిర్ణయాధికార మవసరమని చాటిన, లేబరుపక్షము వారును తద్విరుద్ధ మగు సైమనుకమిషను కేలతోడ్పడవలయును? సర్వపక్షసహజేతము వారి నిర్ణయమును లాన్సుబరీగారు మెచ్చుకొనుచున్నారు. అట్టితరి సైమనుకమిషనుతో సంబంధమును వదులుకొనవలయునని, లాన్సుబరీగారు లేబరుపక్షము వారికి బోధించెదరా?

ఏలయీపాట?

కెల్లాగు ఒడంబడికపై సంతకముజేసి, పిమ్మట దానిని బ్రిటీషు ప్రతినిధులు తృణీకరించు టెలకో తెలియకున్నది. బ్రిటీషు ప్రతినిధియగు కుష్కేడను ప్రభువుగారు, ఒడంబడికవలన, గలుగబోవు ఎక్కుడు మేలులేదని, యింతకు పూర్వము మందలించియుండిరి. నర్ జాశను హిక్కుగా రిటీవల ముచ్చటించుచు, కెల్లాగు ఒడంబడికవలన ఏదియో మహాల్లాభము చేకూరునని ఆశపడవలదని దెలిపిరి. కారణమేమి? ఇంకను అన్నిజాతులవారును ఆయుధపాణులైయున్నారు. ఆయుధములను తగ్గించిన గాని, శాంతిగుదురదని జాశను హిక్కుగారికి నమ్మకముగలదు. అట్టితరి, యీవిషయమై తగిన కట్టుదిట్టము లేర్పడుటకు, వీరు తోడ్పడెదరా? ఎవరును ఆయుధములను తగ్గించుకొనుట లేదుగాన, శాంతిప్రము నిరుపయోగ మని ప్రకటించుటతో వీరు సంతృప్తి జెందెదరా? బాధ్యతగల బ్రిటీషుమంత్రులే, ఇంతటి యవిశ్వాసము జూపుచుండ, తదితరు లెటుల భావించురో దెలుపనక్కరలేదు.

మధ్యరాష్ట్రముల మంత్రి

రావుగారికి సహోద్యోగి లభించుట నాగపూరు, నెట్టెంబరు 8:—మధ్యరాష్ట్రముల కాపనసభ డెమాక్రాటిక్ పక్షము నేడు సమావేశమయినపుడు నాల్గు గంటలు చర్చ జరిగినపిదప ఈశారామ జయరామకేవడగారు, వార్తాలోని పేజీలు, రెండవ మంత్రిగ రాఘవేంద్రరావుగారికి సహాయము జేయుటకు యెంపబడిరి. తర్వాత ప్రకటన వెళ్లవడును. (అ. ప్రె.)

9 వాది, ప్రతివాదు లిద్దరికిని ఒక చెరువుక్రింద ఈ
మొండెను ఆచెరువుకు శ్రమ వాడిదే చెరువును మరమ్ము
చేయవలసిరాగా, ప్రతివాది తన ఏబంటు అబ్బాయిషీక్రింద
తన జరగవలెనని లోరను వాది ప్రతివాది ఇష్టప్రకారము గా
తన మనుష్యులచేతనే మరమ్ముతు చేయించి, ప్రతివాదమీద
నామామెగా మరమ్ముతు ఖచ్చులకై దావాజేసున వాదిచేసిన
మరమ్ముతుయొక్క లాభమును, ప్రతివాది అనుభవించుచున్నను,
ప్రతివాదిపై మరమ్ముతు ఖచ్చులలో భాగమును రాబట్టుకొనుట
న వాది కధికారము లేదని తీర్మానించి, వాది, మరమ్ముతు,
నకారక చేసెను ప్రతివాదికొరకై చేసెననుటకు ఏలలేదు
యందుచే ప్రతివాదికి ఖర్చు లీయవలసినబాధ్యతయు లేదు (గా

శ్యామ్ బాక్సన్, అనంతకృష్ణ అశ్వరూపాద్రి యన్, యే. 918 ఆఫ్ 1925)

10 ఒక కోర్టు, ఒక దావా విచారించుటకు జ్యూరీస్థితును లేనప్పుడు, ఆదావాలో ప్లయింట్ ను, కోర్టుకు జ్యూరీస్థితును ఉండునట్లుగా ఎమెండుమెంట్లు ఆర్డరుచేయుటకు అధికారము లేదు అట్టి దావాలో ఏదైనా "డైరెక్షన్" ఇచ్చుటకున్న, అధికారములేదు (గౌ. శ్యామ్ వెంకటసుబ్బారావు గారు, సి. ఆర్. 87 ఆఫ్ 1925)

11 ఒక దావాను, మధ్యవర్తిల పరిష్కారముచేయుటకై కోర్టువారు రిఫర్ర్ చేసి, ఇన్విశోజలలోగా ఎవరైనా పంపవలెనని ఆర్డరు చేసినప్పుడు, నిర్ణయించిన కాలమును ఎక్కువచేయుటకు కోర్టువారికి అధికారమున్నది (బి. యన్. యే. 120 ఆఫ్ 1925 గౌ. శ్రధానశ్యామయ్య, గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామి శాస్త్రి, బీసీ గార్లు)

12 ఒక పార్టీ మనుకాపా, రాజీ కాబడినప్పుడు, దావాలోని పార్టీలందరు చేసినంతమాత్రముచే, రాజీ ఒప్పుకొనిన పార్టీలమీదకూడా రాజీనామా బయ్యిడిగు కాదనుటకు పిలువలేదు (గౌ. శ్యామ్ వెంకటసుబ్బారావుగారు, సి. ఆర్. 151 ఆఫ్ 1923)

13 ఒక తనభావత్రములో, ఆవత్రముపై చెల్లుకోవలసిన చెల్లుకు చెల్లకూడదనే వరకు ఉండే ఆ తనభావత్రము ప్రాసీనాడే, తనభావత్రముకొనిన వారు తనభావత్రము వారికి ఇవ్వవలసిన అదెబాపతు మొత్తములు తనభావత్రము వల్ల చెల్లుకోవలసినట్లు చేరి ఉత్తరము ప్రాసీయిచ్చిరి ఆత్మత్రము విజయము కాల్చేరు తనభావత్రములోని వరకును మార్పుచున్నదిగాన, చేరి ఉత్తరము ప్రాసీయిచ్చుటకు తీసికొనగూడదని, తనభావత్రముకొనినవారు వాదించిరి కోర్టువారు చేరి ఉత్తరము సాక్ష్యములోకి తీసికొనవచ్చుననియు, అదెబాపాకు మొత్తములు తనభావత్రము వల్ల చెల్లుకోవలసినదనియు తీర్మానించిరి (గౌ. శ్యామ్ మాధవశాస్త్రిగారు, కర్ణాటక గార్లు సి. యం. ఏ. 454 ఆఫ్ 1926)

14. సామానులకు గుడ్స్ లో పంపేవారు సామానులం తొందరగా వెళ్లుటకు రైల్వే ఉద్యోగులకు ఇచ్చిన లంచముల సామానులు పంపబడేవారి అనుమతిపెను వారిలాభనిమిత్తమున ఇవ్వబడిన యెడల అట్టిపుట్టు అశాస్త్రీయమైననకు సామానులు పంపేవారికి కొన్నివారివద్దనుంచి రాబట్టుకునే హక్కు గలదు

బాకీ రాబట్టుకొనుటకు క్రెడిటు బాకీ ఉన్న వారి వద్దకు మునుపటినుండి పంపించుటకు ఆయన ఖర్చులు క్రెడిటుకు రాబట్టుకునే హక్కులేదు. (గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు సి. ఆర్. 786 ఆఫ్ 1925)

15 అనంతర వారసత్వపు హక్కులకునుంచి మొనరు తరఫున గార్డీయనుకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయుటకు అధికారములేదు (గౌ. శ్రధానశ్యామయ్య, గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు, గార్లు సి. ఎస్. 804 ఆఫ్ 1925)

16 మహమ్మదీయ లాభకారం ఒకరికి కొంతకొంతని జీవితాంతంవరకు అనుభవించే హక్కులను దానముగాయిచ్చి వినిగిలిన హక్కులను మరెవరికి ఇచ్చేయెడల రెండవవారికి ఏమిన్ని హక్కులురావు మొదటివారి జీవితంతరవాత అనుభవించే హక్కు వెంటనే స్వాధీనము చేయుటకు పిలవైన హక్కుకాదు మహమ్మదీయ లాలో, దానముచేసినప్పుడు, ఆస్తిని వెంటనే స్వాధీనముచేయువలెనను అందుచే రెండవవారికి ఈకేసులో ఏమి హక్కులు ఏర్పడలేదని తీర్మానింపబడిన (గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారు గారు యన్. యే. 802 ఆఫ్ 1924)

17 మునిసిపాలిటీవారిపై, ఎక్కువగా వసూలుచేసిన /ంటివన్నను తిరిగి రాబట్టుకొనుటకు దావా, చేయబడిన ఇంటివన్ను ఎక్కువ చేయుటకు మునిసిపాలిటీవారు నోటీసు ఇచ్చినట్లు రుజువు కాలేదు నోటీసు ఇవ్వకన్నను, ఎక్కువ చేసిన స్కేలుప్రకారమే వసూలు వసూలు చేసిరి అట్టి ఎక్కువ వసూలు వసూలుచేయుటకు మునిసిపాలిటీకి అధికారములేదు. (సి. ఆర్. 70 ఆఫ్ 1926 గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు)

18 ఒక ఆస్తి విక్రయించినపుడు, కొన్ని వాళ్ళ, క్రయధనముకై ప్రోసోటుప్రాసి యిచ్చినంతమాత్రముచే, ఆస్తి అమ్మువారికి క్రయధనమునకై, క్రయాస్తిపైన ఉన్న లిసు (సెక్యూరిటీ, హామీ) పొదు గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాస అనంతకృష్ణ అయ్యంగారు సి. యన్. యే. 84 ఆఫ్ 1916)

19 ఎన్టీలులాండు ఆప్టులో, వరుసలెక్టరు చేసిన తీర్పు, కలెక్టరుగారు, జ్యూరిస్టిక్ ను గూర్చిన తప్పులేనిదే, రద్దుచేయగూడదు అయినను, కలెక్టరుగారి ఆర్డరులను శ్యామయ్యును పిలిచియెడల, హైకోర్టువారు కలెక్టరు ఆర్డరును తీసివేయరు. గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు, సి. ఆర్. 1184 ఆఫ్ 1916

20. తాలూకాబోర్డువారికి, ఒక వ్యాపారము చేయు క్రొవేసి వారి దగ్గర గుమాస్తా చేయుచు

తీరము తెచ్చుకొని తీవారుగా పై, వృత్తివత్తును విధించు అధికారము లేదు. (గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు సి. ఆర్. 517 ఆఫ్ 1926)

21 హిందూ బాయంటు కుటుంబములో, మొనరుమొనరు వివాహమునకై దావా చేసినంతమాత్రముచే విధముగా మేజర మొనరు పార్టీమే దావా దాఖలు చేయుట చేతనే విధిస్తున్నందు మొనరు వివాహములో కోర్టువారు పార్టీమను డిక్రీ చేయుటవలన మొనరుకు లాభమునితో చేయెడల పార్టీమను డిక్రీ ఇచ్చెదరు పార్టీమను మొనరుకు లాభకారి కాదని తోచెయెడల దావా కొట్టివేయవలెను అయితే పార్టీమను డిక్రీ ఇచ్చెయెడల, అమొనరులు దావా దాఖలు చేసిన తేదీ నుండి యే విధి క్లుప్తముగా వరిగడంబడు గరు కాన దావామధ్యములో ఆదారవలెనను చనిపోయెయెడల, మొనరుందరికిని ఆరకు చరిపోవుటవలన వారి భాగము హెచ్చును. ఈ దావాలో మొనరు మొనరుమొనరు పార్టీమను దావా ఒక మేజర మొనరుపై వేసి దావామధ్యములో, ఒక వాది మరణించెను డిక్రీలో మొనరుమొనరుకును సమానవాటలు ఇవ్వబడును చరిపోయినవారి భాగము విగిలినవాడుకై వచ్చుననుటకు లేదు (గౌ. శ్యామ్ ఆర్డరుగారు యన్. యే. 1414 ఆఫ్ 1927)

22 "హెచ్. యన్. కార్పస్" అప్లికేషనులలో కన్సం డెంటుకు ఖర్చు లిచ్చు అధికారము కోర్టు వారికి లేదు (ఈ ఆస్టి కేసును ఒక మునిసిపాలిటీ కోర్టువారు రిప్పించుటకై చేయబడు సాధారణముగా మొనరు లెల్లను పరియైన గార్డీయకు ఒప్పించుటకు గాని, శ్యామయ్యరద్దకు అరెస్టుచేయగల వారిని విడుదల చేయుటకు గాని హైకోర్టుగా చేయుటకు అది మొనరుకు జడ్జీదగ్గరకు వచ్చును (గౌ. శ్రధాన శ్యామయ్య, గౌ. శ్యామ్ బీసీ, వాల్ గార్లు)

23 ఒక క్రెడిటరు ఇన్సాల్యెన్సీ పెటేషను దాఖలుచేసినపుడు, బాకీదారుడు తాను అక్కుం తీర్చలేనిదిలో నున్నానని ఒప్పుకొన్నంత మాత్రముచే వానిని ఇన్సాల్యెన్టుగా డిక్లర్ చేయరాదు. "Act of Insolvency" (6 వ సెక్షనులో) చెప్పినవలె) ఏమైనా జరిగినవాడని ఆలోచించి మరీ డిక్లర్ చేయవలెను (గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు)

24 ఒకడు ఇన్సాల్యెన్టుగా ఎడ్మోనికేటు చేయబడెను అతడు కోర్టువారు నియమించిన ట్రెములోగా డిస్పార్టికి అచేసెను సబ్ జడ్జీగారు అతడు కోర్టుయొక్క అధికారమును అసంపరముగా ఉపయోగించెనని (afuse of process) అప్లికేషను కొట్టివేయ అప్లికేషన్ జిల్లాజడ్జీగారు, డిస్పార్టి అప్లికేషను కొట్టివేయటమే గాక, ఎడ్మోనికేషనుగూడా రద్దుచేసెను హైకోర్టులో గౌ. శ్యామ్ రీలిగారు, ఎడ్మోనికేషను రద్దుచేయుటకు, ఈ పెటేషనులో జిల్లాజడ్జీకి అధికారములేదని వారి ఆర్డరును హైకోర్టువారు రద్దుచేసిరి

25 ఇన్సాల్యెన్సీ ఆక్టుక్రింద, కారణములు చెప్పకయే, డిస్పార్టికి పెట్టిన ఆస్టి కేసును కొట్టివేయుటకు, కోర్టువారికి అధికారమున్నది ఇన్సాల్యెన్టు తిరిగి అప్లికేషను వేసుకోవలసినదే తప్ప చేయునదేమియులేదు. (గౌ. శ్యామ్ రీలిగారు)

26 డిస్పార్టికి అప్లుచేయుటకుగాను, కోర్టువారు నియమించిన ట్రెమును ఎక్కువచేయుటకు మొదట నియమించిన కాలము గడచిపోయిన తరువాత కోర్టువారికి అధికారము లేదు. మొదట నియమించిన కాలము గడచిపోయేలోపలనే క్రెడిటర్లుగాని ఇన్సాల్యెన్టుగాని ట్రెము ఎక్కువచేయుమని అప్లికేషను వేసికొనవలెను (గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామి శాస్త్రి వాల్ గార్లు)

27 ఒక డిక్రీలో, ఒక ప్రతివాదిపై వర్సెంట్ డిక్రీ యొక్క మరెవరికై ప్రతివాదిపై మార్టిగేజీ డిక్రీయొక్క ఇవ్వబడిన మొదటి ప్రతివాదిపై ఇచ్చిన వర్సెంట్ డిక్రీ మరెవరికి ప్రాన్సాగ చేసేయెడల అట్టి ప్రాన్సాగ విజయకానకగర లేదు (గౌ. శ్యామ్ మాధవశాస్త్రిగారు, కర్ణాటక గార్లు)

28 జాయంటు సబ్ జిస్ట్రాగారు వారు నివికోర్టుకారు రిజిస్ట్రాగారు, నివికోర్టువారి పనిచేయును కాబట్టి జాయంటు సబ్ రిజిస్ట్రాగారి ఆర్డరుపై హైకోర్టుకు రివిజను లేదు (గౌ. శ్యామ్ వాల్ గార్లు)

29 చెరువును మరమ్మత్తు చేయవలసిన బాధ్యత ఒకరిపై మన్నట్లు రుజువునంత మాత్రముచే, వారికా చెరువులో స్వత్వమున్నదనుటకు పిలువలేదు. (గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారు)

30 దావాకు పార్టీలుగాని వారి యొక్క దస్తావేజులో, దావాపై, ఒక ఫలిష్టగా ఇవ్వబడిన అదస్తా

వేజు దావాపై ప్రివిలెంజి సాక్ష్యముగా తీసికొనరాదు (గౌ. శ్యామ్ బాక్సన్ గారు)

31. అక్కువప్పుడు జ్ఞాపకమునబట్టి (వాసిన లెక్కలుకులు, ఆదాయములును గూర్చి సాక్ష్యముగా (ఇతర సాక్ష్యములేనపుడు) తీసికొనరాదు (గౌ. పిలిప్స్, శ్రీనివాసఅయ్యంగారు)

32 ఒక జాయంటు కుటుంబమునకు మొదట ఎట్టిబాయంటు ఆస్తిని తీసియెడల, ఒక మొనరు పేర ఉన్న ఆస్తి జాయంటు ఆస్తి అని వాదించేవారు రుజువుచేయవలసియుండును (గౌ. శ్యామ్ రామేశం, రీలిగారు)

33 ఎన్టీలు లాండు ఆప్టు ప్రాసీపింగున, ఆస్తి జప్తు చేయబడినప్పుడు, ఆర్డరు 21 రూలు 58 సి. పి. వాకి అప్లు అవును అందుచే డేయము పెడిమను వేయవచ్చును. (గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు)

34 విలేజి మనసబుకోర్టు డిక్రీ అనుబంధములపై, డిస్పిక్టు మనసబుకోర్టు వంపబడి, ఆ డిస్పిక్టు మనసబును తిరిగి మరెవరికై డిస్పిక్టు కోర్టుకు ప్రాన్ సఫ్టు చేయు అధికారములేదు. (గౌ. శ్యామ్ మాధవశాస్త్రిగారు, కర్ణాటక గార్లు)

35 హిందూలలో, డిఫాల్ట్ గార్డీయము, మొనరు తరఫున, మొనరు ఇన్సాల్యెన్సీ బాకీలను "ఎక్స్ కలెక్షన్" (ఒప్పుకొను) చేయు అధికారములేదు అందువలన అట్టి ఎక్స్ కలెక్షన్ మొంటు లేదనిండి లిమిటేషను తిరిగి ప్రారంభముకాదు (గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామి శాస్త్రిగారు, కర్ణాటక గార్లు)

క్రిమినలు

(1) సమ్మెరీ విచారణలోకూడా మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యముయొక్క రిపోర్టు నోటుగా తీసికొనవలెను తేనినో అట్టి మేజిస్ట్రేటు జడ్జిమెంటును కన్విక్ట్ నున్న రద్దుచేయబడును. గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు క్రి. రి. పే. 501 ఆఫ్ 1927

(2) ఒక శేరముడు శేరమునుగూర్చి క్రెస్టింపబడినప్పుడు శేరము ఒప్పుకొనును దానితోపాటు సందాయిషీ గూడా చెప్పివట్టుయినచో ఆ సందాయిషీ త్రోసివేసి శేరము ఒప్పువలె కన్విక్టు చేయగూడదు అతడు చెప్పినదికలెయి తీసికొనవలెను తేనినో అతని జవాబుకు నిరాకరించవలెను గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామిశాస్త్రిగారు క్రి. రి. పే. 494 ఆఫ్ 1927

(3) ఒక సబుమేజిస్ట్రేటు ఇద్దరు మేజిస్ట్రేటును ఒక 15 సంవత్సరముల క్షణవానిని కలిపి విచారణచేసెను. మేజిస్ట్రేటు మేజిస్ట్రేట్ నిద్దరిని కన్విక్టుచేసి మొనరును మాత్రము క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 849 వ సెక్షన్ క్రింద సబుజిజినలు మేజిస్ట్రేటు దగ్గరకు పంపెను గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు క్రి. రి. పే. 742 ఆఫ్ 1927 లో ముగ్గురిని సబుజిజినలు మేజిస్ట్రేటుదగ్గరకు పంపియుండవలసినదని తీర్మానించిరి.

"లా విలేఖరి"

సనాతనధర్మ

మాలవ్యాపండితుని గ్రంథము

వండిత మదకామోహన మాలవ్యాగారి "సనాతనధర్మ క్రమిక్" యను పేరుగల గ్రంథము సంస్కృతమున ప్రచురింపబడిన ఈ గ్రంథమునందు కీర్తి గ్రంథములోని ముఖ్యాంశముల నన్నిటిని దెలుపుచు హిందీభాషలో వ్రాయబడిన. అప్పు యుగవిషయమున ననేక శాస్త్రములను నిదర్శనముగా జూపుచు మూఢాచారములను హిందువుల వాదమును ఖండించిరి జాతి, వృత్తి, లింగభేదములు లేక హిందువులందరు నొక్కమతమునే యనుసరింపవలెనని యీ గ్రంథముయొక్క ముఖ్యాంశము

హెచ్. ఇ. హెచ్. ది నైజామ్స్ గ్యారంటీడ్ ఫ్టేట్ రైల్వేస్

జూనియర్ సిగ్నలర్లు, బుక్కింగు గుమాస్తాలు, జనరల్ గుమాస్తాలు కావలెను. జీతం నెల 1 కి రు 28 మొదలు రు 40 వరకు యోగ్యతల ననుసరించి యివ్వబడును.

దరఖాస్తుదార్లు సర్టిఫికేట్లతో సహా యీయాదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ట్రాఫిక్ మానేజరు, శికింద్రాబాదు (డక్కన్)

విదేశవార్తలు

కనడా పంటకోతలు

పనివాండ్లు

రోజు 1 కి నాలుగు డోలరుల వారసుని వారములు ఇచ్చెదమని ప్రాతములముగ అధ్యయనములైనవి పనివాండ్లు గోరగా రైతులు ఆవేశముతో ఇష్టమును దెలుపుచు కి వారములు పని ఇచ్చెదమని అధ్యయనములను మనుచున్నారు.

1920 లో దక్షిణ ఆఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనము చేసికొన్న కెయిజరు భూమిని తిరిగి ఇచ్చి వేయవలయుల శోధనాదర్శిని నిర్దేశించి ఇటులే ఇతరదేశము లందు స్వాధీనము చేసికొన్న భూములను గూడ ముఖ్యముగ పోలండులలో భూములకు కెయిజరు దావాచేయవలెను.

సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు జనీవాలో జరుగు ప్రాపంచిక కాంటి సుత మహాసభ కేగిరి.

1923 ఆగ్టోబరు 31 తేదీన మస్కోలినిగారిని గాల్ఫు టకు ఆంటియో జంబోలి గారికి 80 సంవత్సరముల శతవత్సరము నిధించిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడిక మూనుకొనుట

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—ఆమెరికా అసమ్మతిని దెలుపుచు వారిని తృప్తిపరచుటకో యత్నములు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడికను మూనుకొనుటకు నిశ్చయించిరి.

జాతినమితి

యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైఖరి

రగ్వి, సెప్టెంబరు 7:—యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో బ్రిటిష్ రాజ్యాధిపత్యమును సర్వోన్నతముగా గాల్చు దెలుపుచున్నాడు:—

కెల్లాగు బడంబడిక

ప్రపంచకాంతికి యువయోగింనును. దాని నల్లంఘించిన వారి కెట్టికీడును అందు నిర్వచింపలేదు. ఆయినను అట్లు ఉల్లంఘించినచో నైతిక ఫలితము ఉండకపోదు. ఇంతకంటె ఎక్కువగా ఆమెరికా సమర్థించును. ఎక్కువగా ఆశించుట గూడ నిష్ప్రయోజనము.

జాతినమితి

కెల్లాగు బడంబడికను సంతకము చేసినంతమాత్రాన యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైఖరి జాతినమితికల్లు ఏమియు మారలేదు. 1920 లో ఉన్నట్లులే యున్నది. ప్రపంచపరిశితు లింతకంటె మూసినగాని ఆమెరికా ప్రాయము మారదు. అట్లని జాతినమితికల్లు వారికి విశోధనమును దనిగాదు. ఆమెరికాకు సంబంధించిన విషయము లన్నిటిలోను యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారు సహకారము సల్పెదరు.

మెకంబీ కింగుగారు కెల్లాగు బడంబడిక సంతకము కొని యాదిరి.

బీమునర్వీసు వార్తావళి

లండన్ లో మాలానా మహమ్మదాలీగారి దగ్గర 10 పూనులను దొంగిలించినని అహ్మదాబాద్ మహమ్మదాలీఖాను అనువానిపై సేరమును మోపిరి. రెండురోజులు విచారణ జరిగిన పిమ్మట ముద్దాయిని విడిచిబెట్టిరి.

ఇటీవల ప్రేడు యూనియను కాంగ్రెస్ సభలో యువ న్యసిండును మూర్ఖులైన కుక్కగారు స్వస్థగిండు చున్నారు. కొంతకాలమువరకు ఎట్టి పనిని చేయరాదనిరి. మాట్లాడుటకు గూడ వీలులేదనిరి.

అయిదురోజులలో పూ 5007 మైళ్ళకంటె ఎక్కువగా పయనము గావించి కంప్లెట్ బర్మార్డు ఎలియటుగాడ్లు క్రాయిడను రాత్రి కిక్కి గంటలకు 6 లేదని తేలిరి. గ్రేటుబ్రిటను ఇండియాకు ప్యాస్టు ప్యాసెంజరు మెయిలు సేర్పాటుచేయు సాధనము నరయుట కీ పయనమును గావించిరి.

రషియా, చీనాదేశములు కెల్లాగు బడంబడికను సంతకము చేసెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా స్వాతంత్ర్యము

(బీమునర్వీసు)

ఇంగ్లండు స్వాతంత్ర్య రాజ్యముగాన దక్షిణఆఫ్రికా గూడ అటులే యున్నదనియు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాంతర్గతమును రాజ్యమునరాదని మాత్రము స్పష్టపంఖ్యాకులు ఆక్షేపించుచున్నారని బేయర్సుగా ర ను చున్నారు. సామ్రాజ్యసభలో దక్షిణఆఫ్రికాకు సమానప్రతిపత్తి నిచ్చుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికాగూడ స్వాతంత్ర్యరాజ్యమే యనుచున్నారు. సామ్రాజ్యసభను గుర్తించుచు తేసిన రాజ్యాంగవిధానములో యున్న అనుబంధమును కేపుజాతీయపక్షమువా రంగీకరించిరి. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదులు తుదకు జేయబడిన తీర్మానము దక్షిణ ఆఫ్రికాకు తక్కువ ప్రతిపత్తి నీయలేదనిరి.

బోల్లివికులు చట్టము

ప్రెసిడెంటు పటేలుగారి తీర్పు

బ్రిటిష్ పత్రికల ఆక్షేపణ

(బీమునర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—తగిన వ్యవధి నీయకుండ ప్రతేక బెట్టిరిగాన బోల్లివికులెల్లు నిపుడు చట్టపంచరాదని ప్రెసిడెంటు పటేలుగారు తేసిన తీర్పు నాక్షేపించుచు డెయిలీ తెలి గ్రాఫుపత్రికకు నిమ్నవిలేఖ రిట్లు దెలుపుచున్నాడు.

ప్రభుత్వమువారిని ఓడించుటకు అనగా బోల్లివికులెల్లు మును ప్రతేకబెట్టుకుండ తేయటకు కంశీత మోతీలాలు సహాయగాడ ఎత్తిన ఎత్తు వారి కనకూలముగ ప్రకర్తించు అధ్యక్షులగు పటేలుగారివలన కేగినది. స్టాండింగు ఆర్డరులను రద్దు చేయుటకు క్రెరాదగారికి పటేలుగారు అవకాశము నీయలేదు పటేలుగారి తీర్పు అసమంజసము. సహాయ పక్షము లాభముకొనుటకు పటేలుగారికి ఒత్తిడిని కలగజేయుటచే పటేలుగారు తేసినతీర్మానము చున్నారు. దీనినితేసియే డిల్లీ సామ్రాజ్య కావనసభను ప్రభుత్వ సంబంధము లేకుండ జేయరా దనుచున్నాడు. రాజకీయద్వేషములతో ఆయాపక్షముల లాభమున కనకూలముగ సూత్రములకు అర్థమును గల్పించెదరుగాన విడదీయరా దనుచున్నాడు. బాధ్యత నెరుగదని తలచి యధికారము నిచ్చినందుల కిట్లు దానిని దుర్వినియోగము చేసిరి. అందుచే అసంబ్ధి మరల ఎక్కువ యధికారము నిచ్చుచో ఎంత యావద్రవ ముందునో దీనించేసియే గ్రహింపవచ్చు ననుచున్నాడు.

ఉక్రేనియా యూదులు

2000000 తిండిలేక మూడి చనిపోవుచున్నారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 10:—ఉక్రేనియాలో తిండిలేక 2000000 యూదులు చనిపోవుచున్నారని నిన్న లండనులో యూదుల సహాయసంఘ సభయందు సోవియటు యధికారులు దెలిపిరి. యుక్రేనులో చేయవలసిన పని ఎంతయోగదు. అపారము. కాని యీ సంఘమువారు పూనుకొన్న సోవియటు పరిపాలన రాజకీయధికార సంబంధముతో తమకు పనిలేదని సభాధ్యక్షుడు దెలుపుచు దాని ఫలితములను గూర్చి ఆలోచింపవలెననిరి. ఆవిధానముచే కూలివాండ్లు చిన్నదుకాణపుదాయలు పనిలేకున్నారనిరి.

బొంబయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు

హకనభ్యుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—సర్ మనిలాలు మెహతా గారి స్థానే బొంబయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడుగ నియమింపబడిన ప్రధానగారిని నియమించుటకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను.

జిల్లా సంఘముల అధికపరిశితులను లేఖన పరిశీలనమును ప్రజాతంత్రభావమును గావించిన హోమురూలు ఆందోళనము తగ్గనని సైమనుకమిషనుకు మార్కింగుపోస్టు పత్రిక నూచించుచున్నది.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ

బడంబడిక

అత్రుసన్యాసమునకే!

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, సెప్టెంబరు 11:—ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడిక అత్రుసన్యాసమును గావించుటకే యని బ్రియండుగారు ప్రత్యుత్తరం బిడిరట. ఇర్రునీ తన యద్ధి పరికరములను తగ్గించగా ప్రపంచముంతా విచేయరాదని యడుగ అందు కలేగదా ఆంగ్లో ఫ్రెంచి బడంబడికను తేసికొనుట యనిరట. ఆయా ప్రభుత్వముల బాధ్యతను దెలిపిరి. వారికున్న చిక్కులను దెలిపిరి. జాతినమితి ఏర్పడినప్పటినుండి యుద్ధపరికరములు పెనుగలేదనిరి. సంపూర్ణ అత్రుసన్యాసమును నూచించిన ఒక్కరషియాదేశమే సైన్యములను నౌకాదళములను ఎక్కువగా నిర్మించెనని బ్రియండుగారనిరి. ఇర్రునీ పూర్తిగ అయోధ్యములను తగ్గించలేదట. 100 వేల ఆఫికారులను కమిషనులేని సైనికులు గలరనుచున్నాడు. వీరివలనకే బిరాగ్రేసరు లభించుకొన్న వారెంతో యున్నాడు. ఏక్షణముందైన చేత ఆయోధ్యమును బట్టి పోర సంసిద్ధులుగ నున్నాడు. జర్మనీ కెంతయో సాధన పంపదగలదు. పారిశ్రామిక పరిస్థితులం జేసి కాంతికై సిద్ధముగ నున్న ఇర్రునీ యుద్ధమునకు గూడ సాధనసంపదను ఏర్పాటు జేయగలదనిరి.

రషియా ప్రభుత్వమువారు యుద్ధబహిష్కరణపు బొడంబడికను అంగీకరించినను మతయుద్ధమును వారు మానలేదనిరి. తమకే నిజము అనగానేనా తెలియుననియు! ఇతర దేశములకు దానిని వ్యాపింపజేయ సంకల్పించుకొనిరనియు దానిని ఆయుధప్రయోగముచే సాధింపదలంపిరనియు రషియా పేరును దలబెట్టుకుండ బ్రియండుగారు నుడివిరి.

జాతినమితి కూలుచో నాగరకమే ఆగిపోవుననిరి.

చీనాకు జాతినమితివల్లలో కాశ్య లేతరసానము లభించలేదు. అందుచేత వాస్తానమును ప్రస్తుతము భారీజేయుచున్నది. పెరిమియా

తనకుగూడ ఆస్థానము గావలెననియు చీనాప్రయత్నించుట తనకు ప్రతిహూమనియు విచారముని దెలుపుచు పెరిషియాత్రనిధి జాతినమితి అసంబ్ధి అధ్యక్షునిపేరు దెలుపుచు తనతో ఆలోచించకుండ చీనా ఇట్లు నిశ్చయించుట బాగులేదనిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ

బడంబడిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడికకు కెల్లాగు బడంబడికకు సంబంధములేదని కెల్లాగు గారు పత్రిక ప్రతినిధుల దెలిపిరి న్యూయార్క్ పాఠంతి వార్త ప్రకటించుచున్నది.

బల్గేరియా ప్రధానామత్యుడు మరల రాజీనామా నిచ్చెనట.

సింగపూరు నౌకాదళవ్యయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—సింగపూరు నౌకాదళమునకు సానికరక్షణమునకు గావలసిన పటాలమునకు వలయుఖర్చునే భరించవలెనని సింగపూరు వర్తకసంఘమువారు సింగపూరు అసభికార కావనసభ్యుల యభిప్రాయమును బలపరచుచున్నాడు. అందుకు సంవత్సరములపాటు ప్రతిసాలను 1929 నుండి 1938 వరకు 3600000 డోలరుల నీయవలెననిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడికను మూనుకొనెదరనే వార్తపత్రిక లింకను నిర్ధారణజేయుచున్నది.

పౌరీనులో కమ్యూనిస్టులను చాలవంధిని అరెస్టుజేసిరి. ఇంతవరకు 7000 మందిని బట్టుకొసిరి. ఎక్కువను ఆక్షేపక సభ అను లేకుండ పోలీసువారు ఏర్పాటుచేసిరి. పోలీసు సైనికులు కలసి 50,000 పౌరీనులో కావలిగాయుచున్నాడు.

సమీప వాతావరణకాండ్ర జ్ఞానం.

మదరాసువార్త

రాకపోకలు:— శ్రీయత ఎ. శారదామణిరావు గారు ఎం. ఎల్. సి. కంగ్రసునుండి మద్రాసుకు నిష్క్రమణమునకు బయ్యిరి. బిద్యాసాగర పాండ్య ఎం. ఎల్. సి. గారు శేటిరాధి బొంబాయి మొయిలలో నిష్క్రమణమునకు బయ్యిరి.

కార్పొరేషను పాఠశాలలు:— గత వారమున మద్రాసు కార్పొరేషనువారు కుంబాలమ్మనగరమున బిల్డింగ్ నొకటి, 18 బ్రెజిలియన్ హిల్స్ బిల్డింగ్ నొకటి, సింగపూ నగరం బిల్డింగ్ నొకటి నూతన పాఠశాలలు నెలకొల్పిరి.

నీలువిగ్రహ సత్కారము విడుదల:— అసంతాచారియర్ అను నీలువిగ్రహ సత్కారమున నేటియందు 10 గంటలకు మద్రాసు పెనిపెన్సి యరీసుండి విడుదలచేసిరి.

బెర్లిను విశ్వవిద్యాలయ పండితుడు:— అగు సమ్యక్ ఫిల్లుగారు శేటిఉదయమునకు కొలంబోనుండి మద్రాసుకు బయ్యిరి. వీరు ఈదేశమునకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారి యాహ్వానముపై బయ్యిరి. వీరికి పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రమునందు మహాపండితులు. ఈదేశమున మరికొన్ని విశ్వవిద్యాలయ శేంద్రములను కూడ చూచి వీరికి బోధన విశ్వవిద్యాలయమునా రాహ్వానించుటచే నచటికేగెదరు.

ఎగ్జుక్యుటవ్ పోలీసుకొర్టు
జె. ఎస్. రామశాస్త్రి అను ఆర్జునగౌరవమునకు పథ్యునికె. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అను ఇకపురుషు లిట్టుకొని అసమానకరముగ సంబంధించినందులకు నిన్న తిరువళ్ళీకి పోలీసువారిచే ఎర్రమ్మగారిపంపబడి యున్నందున రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుటకు గొంపోబడిరి.

మద్రాసు శాసనసభ
ఒక బైఎలక్షను

శి. శే. రామ్మూరు రాజాగారి స్థానమునకు మద్రాసు శాసనసభకు అభ్యర్థులుగ ద. ఇ. జయిందాసునకును ది. బి. వి. రామభద్రదాసునకునుగాని జి. ఎస్. శివసుబ్బారావు తెవాడుగాని ఎన్నికకు నిలిచిరి. ఎన్నిక తలచి వోటింగువారి బగును, వీరికి రిటర్నింగు ఆఫీసు రామ్మూరుకలెక్టరుగారు జేబ్ టోకెన్లను ఈనెల 26 తేదీలోగా రిటర్నింగు ఆఫీసు గారి కందవలెను. టెక్ట్ నంబర్ 1 తేదీలోగా ఎన్నిక ఫలితము ప్రకటించబడును.

నేతపరిశ్రమశాఖ
పరిశ్రమల శాఖనుండి ప్రత్యేకించుట

నేతపరిశ్రమల శాఖనుండి నేతపరిశ్రమల విడదీయు ప్రశ్నను గురించి యోచించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిన్న శాసనసభా మండలిమున నొకసభకు జరిపిరి. అసభకు ఎం.ఆర్. నేతపరిశ్రమ ముఖ్యులుగా రంగుతుక పాఠించిరి.

డి. ఎం. అల్యున్ గారు నేతపరిశ్రమ నిర్మాణము పరిక్షించుచు. ఈసభ వచ్చేనెల 15 తేదీన తిరిగి సమావేశమగును. డి. ఎం. అల్యున్ గారిని ప్రైవియటును గురించి యొక మొయిరాండమును తయారుచేసి చాఖలు చేయవలెననిగ సభ వారు గోరిట్టు తెలియచున్నది.

నూతన తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ
తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము సేర్పాటుచేయుటనుబట్టి బందరునుండి నెల 15 తేదీ తనివారము సాయంత్రము నూడు గంటలకు నూతన జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యుల సమావేశమును జరుప నిశ్చయించినారు. గ్రామ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములవారు మండల పథ్యుల నెన్నుకొని వారిపేర్లు 14 తేదీలోపలకు మద్రాసుకు మ. కుంబ వేమయశాస్త్రి, ఖిరునిమయ్య వీరిన అభ్యంతరము అప్పగించుటచే తెలిపిన శుభము.

కా. నాగేశ్వరరావు,
7, బంబురెట్టిబిడ్డి, మద్రాసు.

మీకు వెలుతురు, పవరు
చేకూర్చుటకు ఎప్పుడైనను,
ఎచ్చటనైనను, సాయపడును

DELCO-LIGHT

కంపకదార్లు:-

వాల్ కార్ప్ బ్రదర్స్ ఇంజనీర్స్
బొంబాయి, మద్రాసు, లాహోరు, కలకత్తా.

మద్రాసు ప్రభుత్వ

నిర్బంధ విధానము

శిశుశిక్షి

ద. ఇ. రైల్వేస్ మై నాయకుల ఎర్రమ్మ

ఉదేకపూరితములగు ఉపన్యాసములు
కారణములట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 10:— తిరునల్వేలి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు జారీచేసిన వారంటు ప్రకారము మద్రాసు డి. ఇ. రి. ఉద్యోగులు 124, ఎ. ఇండియన్ సేనలకోడ్డుక్రింద ఎం. ఎస్. సబ్బారావు అయ్యగారికి (పూర్వము క్యూ జ్యు స్ట్రీ డేకమెటర్ల వ్యతిరేకంగా పనిచేసినవారు) దేవనాయగం అను వాతనిని మద్రాసులో అరెస్టుగావించిరి.

వీరికి పురుషులు తిరునల్వేలిలో దక్షిణఇండియన్ సమ్మె కాలమున భారత ప్రభుత్వమునకు దళాయన గలిగించు మద్రాసు పూరితములగు సహకారము లిచ్చిరి.

విచారణకారకు వీరిని తిరునల్వేలికి పంపుమన్నారని విచారణ జరగవలెనని వీరు తిరునల్వేలి సబ్జుజైల్లో నుండురు. ఆ. ప్రె.

బాగ్నినానుపై విడుదల

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 11:— ఎం. ఏస్. సుబ్బారావు అయ్యగారు, దేవనాయగం గారును నిన్న సాయంత్రము మద్రాసులో 22 అయ్యప్పరెట్టి వీధిలో రామశాస్త్రి సి. వి. డి. ప్రధానోద్యోగి గారిచే నెక్కుగావించబడిరి. వీరికి ముత్యాల్వేలు పోలీసుస్టేషనుకు 15 గురు పోలీసుకాన్స్టేబులు, ఉద్యోగులు వెంటబడి గొంపోయిరి. ఈవార్త పుంపొందుటకు దళాయనమునకు నిమగ్నమున వ్యాపించెను. జి. ప్రకాశంపంతులుగారు వీ. మాజిస్ట్రేట్ కు యిచ్చి పోలీసు స్టేషనుకి రామనూరిద నాయకుల పురి విడుదలగావించవలెనని కోరినా జిల్లా కలెక్టరు గారిచిది

నిజీమప్ప వీల్లేగారు బందరు, కృష్ణాజిల్లా మునియరగారు జిల్లాకు యొకను మరికొందరినూడ ఎర్రమ్మగా వించెదరని తెలియచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

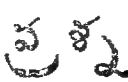
రైల్వేదీపములనుధ్వంస మొనర్చుట

ద. ఇ. రైల్వేస్ మైదారులకు శిక్ష

దక్షిణఇండియన్ రైల్వే సమ్మెకాలమున గిండిస్టేషనులోను ఆరగ్గంపులలోను రైల్వే నీలమును పాడుచేసినందుకు మందరం, కొడియకో, మనిప్పాడు అను రైల్వేస్టేషన్ల కేసు చేయబడెను. వైదామేలు శేజిప్రేముగారు విచారణపలిపి వైపునుకి రి నెలల కరి-శిక్ష విధించిరి.

తీగలు కోసినందుకు శిక్ష

వండలూరు తీగకోశ కేసులో వైదామేలు సబ్జుజైల్ బయలు మేజిస్ట్రేటుగారు మందరం, మయం, కవ్వన్ అను మండలకి రి నెలల కరి-శిక్ష విధించిరి.

ప్రశ్న
భిక్షువులను గురించి రి ప్రశ్నలకు జరుగు ప్రయత్నము 1-0-0 పై ప్రతిరక్షకు 5-0-0 ప్రశ్న ప్రాయశాశనము తెలిపినది. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరువల్లి.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలు

నలుగురు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడుట

ఈనెల 29 తేదీన జరగబోవు కార్పొరేషను ఎన్నికలకు పి. వి. నటరాజ మొదలియ్యగారు తండ్రియార్ల డివిజనుకు, సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు సామకాశ్యపు డివిజనుకుగా మల్లయ్యగారు ఎన్నెన్నో డివిజనుకు, జి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు మైలాపూరు డివిజనుకు అభ్యర్థులుగ నిలువబడిరి.

వై. శేక్ నబదీన్ అభ్యర్థులు నలువురు పోటీలేదు. గావున ఈనెల 14 తేదీన పద్ధతి ప్రకారము వీరు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుదురు.

మెడికల్ కాలేజీదినము

వార్షిక బహుముతు లానగుట

మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీ దినోత్సవము, వార్షిక బహుముతులకోసగుట నిన్న నీకాలేజీ మండరమునందు గొల్ల ముత్తయ్య మొదలియ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను.

తె. కల్లులపింగన్నగారు వార్షిక నివేదికను చదివిరి. విద్య అభ్యర్థులకుగొల్ల గొల్ల ఎస్. ముత్తయ్య మొదలిగారి క్రిందివిధమున చూట్టాడిరి.

మంత్రిగారి ఉపన్యాసము

గతవర్షములో నుత్తీర్ణులైనవారిని నీ సభినందించుచున్నాను. ఇటుపిమ్మట మీరు సంపాదించిన జ్ఞానమును కార్యచరణమునందు వినియోగింపవలెను.

ఇటీవల కొంతకాలమువరకు వైద్యపరీక్ష ప్యాసుగాగానే ఉద్యోగములు దొరుకుచుండెను. కాని ఇప్పుడట్టి యవకాశములేవు ఇదివరకువలె మీరందరను ప్రభుత్వ ఉద్యోగముల నాదర్శముగ పెట్టుకొనక ప్రవాసేనే యాదర్శముగ బెట్టుకొని పనిచేయుట పొందిక.

ఈదేశమునందుకంటె ఇతరదేశములందు వైద్యులసంఖ్యచాల అధికముగనున్నది ఈరాజధానియందు గల 420000 ప్రజలకు 4 వేలమంది వైద్యులే కలగా ఇది సంతృప్తికరమునంభి కాదు కావున వైద్యుల 4500 దుత్తీర్ణులైనవారు ప్రభుత్వోద్యోగములపై శిక్షణగల ప్రజల కష్టములను బావుటకు ప్రయత్నించవలెను.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు గల వైద్యవిద్యా విధానమును మార్చులెను. ఈజిగ్రీకు గ్రేటుబిటనునందు పరిగాగుర్తింపలేదు. ఈమయమే ప్రవాతములు జరుగుచున్నది ప్రభుత్వమువారు మాడ తోడ్పడెదరు.

వైద్యశాస్త్రమునందు కుశోద్రుత గావించవలెనని విద్యార్థులకు హెచ్చరించుచు మంత్రిగారు తమ యువస్వామ్యమునుగొంది విద్యార్థులకు ఉత్తములను ఇతర బహుముతులను పంపిరి.

తె. కల్లుల ప్రొడొఫిల్లుగారు అధ్యక్షునికి పథవారి తరపున వందనము అర్పించిరి. అంతకు పథ ముగిసెను.

జమదువూరుసమ్మె

జమదువూరు సెప్టెంబరు 10:— స్వాక్రీతి జనరలు మీసేబరుగారు కంపెనీ డైరెక్టర్లతో మాట్లాడిరి. శ్రీయత ను గుచంద్రబోసు గారి తో మాట్లాడుచు 10-వ మైల ప్యాక వివరములను మంబి నూచనల కన్పించినవి. డైరెక్టరులు తిరిగి బొంబాయి బయ్యిరి.

కార్మికసంఘములవారిలోను పై సభచేసిరి. కార్మికులు తమ పట్టుదల నిజమనని హెచ్చరించుచు శుభాశుభానుగాను హామీగారు ఉపన్యసించిరి. రి లేక నాలుగు రోజులలో సమ్మె తరివ్వక వివరములను చేయబడిన సంతకములకు ఫలితమును శుభాశుభానుగాను ప్రకటించెదమని చెప్పిరి. (ప్రె. ప్రె.)

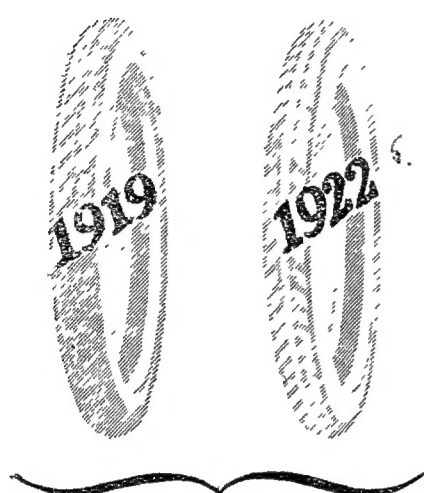

"Tyrecraft's Masterpiece"

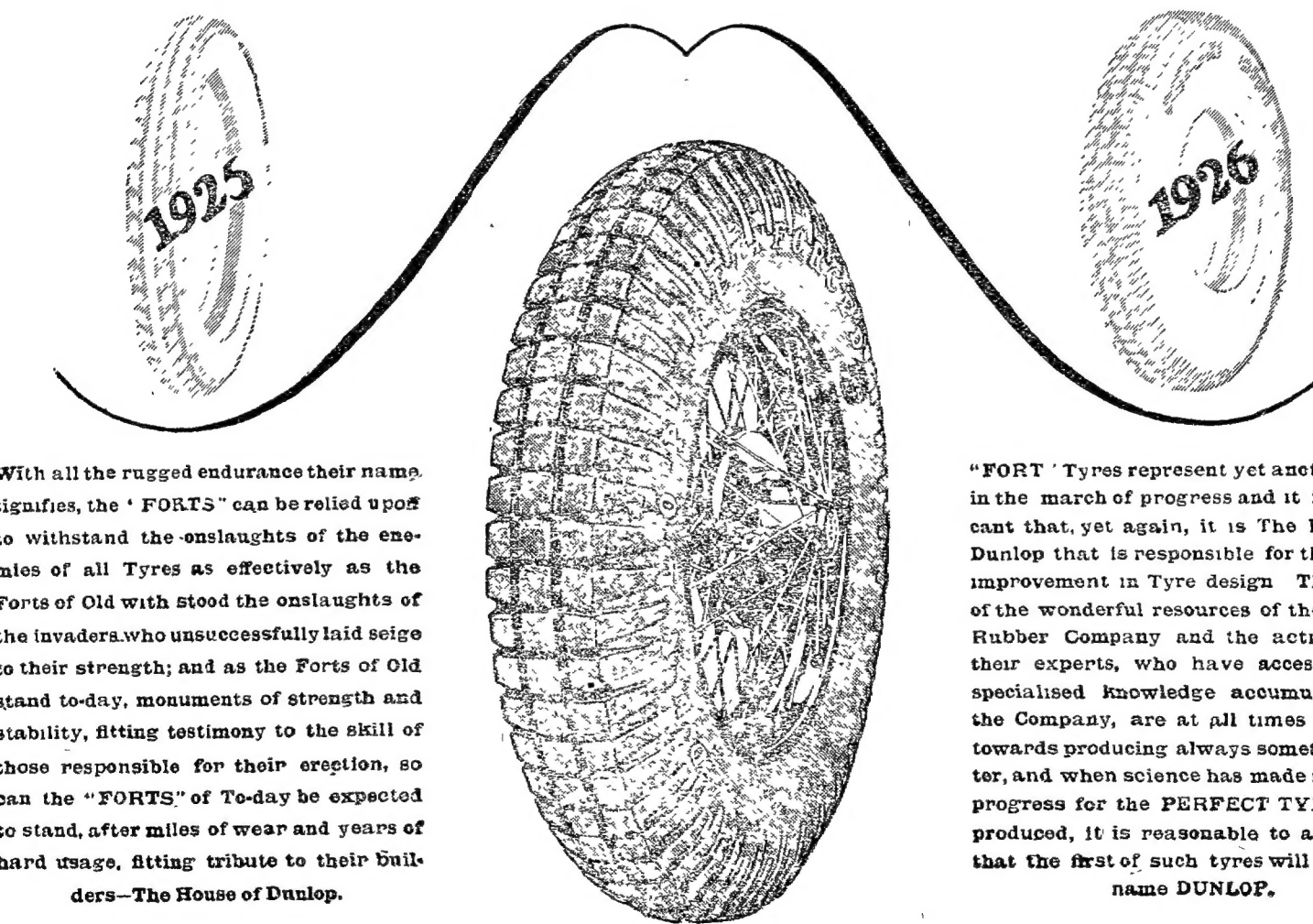
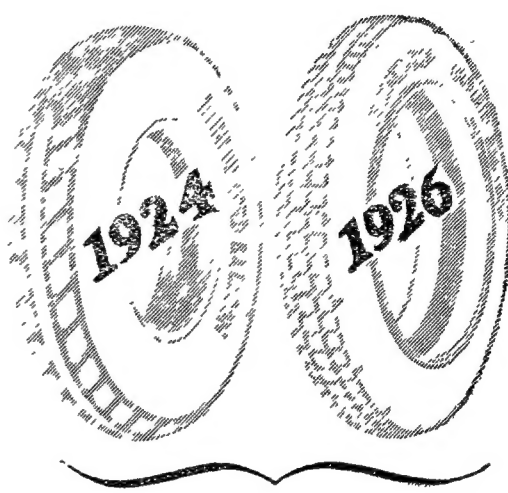
By far the most important recent contribution to the Safety and Comfort of modern motoring,

The **FORT** **DUNLOP** **TYRE**

should be carefully studied by Modern Motorists who look for Safety, Reliability, Comfort & Long Mileage in Tyres.

No "chance" product this, or "fortunate accident" of design, but the ultimate result of knowledge and experience gained in the study of tyre problems all over the world; of decades of patient research work and countless experiment and tests. No "new" idea in tyre design, claiming to revolutionise all accepted ideas of tyre building but a tyre embodying all that experience has conclusively proved to be the best.

With all the rugged endurance their name signifies, the 'FORTS' can be relied upon to withstand the onslaughts of the enemies of all Tyres as effectively as the Forts of Old with stood the onslaughts of the invaders who unsuccessfully laid seige to their strength; and as the Forts of Old stand to-day, monuments of strength and stability, fitting testimony to the skill of those responsible for their erection, so can the "FORTS" of To-day be expected to stand, after miles of wear and years of hard usage, fitting tribute to their builders—The House of Dunlop.

"FORT" Tyres represent yet another step in the march of progress and it is significant that, yet again, it is The House of Dunlop that is responsible for the latest improvement in Tyre design. The whole of the wonderful resources of the Dunlop Rubber Company and the activities of their experts, who have access to the specialised knowledge accumulated by the Company, are at all times directed towards producing always something better, and when science has made sufficient progress for the PERFECT TYRE to be produced, it is reasonable to anticipate that the first of such tyres will bear the name DUNLOP.

THERE IS A DUNLOP TYRE TO FIT EVERY STANDARD RIM

బంగారమును క్రొత్తరీతిని శుద్ధిచేయుట మొనాద రాష్ట్రపు బంగారపు గనులలో శ్రవ్యబడిన బంగారము ఇతర గైరిక ద్రవ్యములతో కలిసి అపరిశుభ్రస్థితిలో నుండును. ఇట్టి మృత్తికా రూపమైన పదార్థముతోనుండి బంగారమును విడదీయుటకై ఆ బంగారపు గనులలో కొన్ని రసాయన పద్ధతు లనులంబించబడుచున్నవి. కాని యిటీవల కొందఱ ఆ గనులలోనుండి కొంత శుభ ర్థముత్పత్తికను అవహరించి తెచ్చి మారితప్పము అను గ్రామము

లోని అన్నమరియనునామచేరికిచ్చి ఆమె మజారికొంతవాగ్గా నమచేసి శుద్ధిచేసిన బంగారము ఇవ్వవలసినదిగా కోరిరి. కొన్ని విడకలతో ఒక యినప బూర్జమునువడ్డ యామె ఆగైరికి పదార్థమునుండి బంగారమును శుద్ధిచేసి తీయగలెను. మొనూరుగనులలోనుండి బంగారమును ఆపహరించిన వారిని శుద్ధి చేయుచున్న యామెను పోలీసువారు ఆరెస్తు చేసిరి.

అ. ప్రె.

ప్రకటన

నిడువపల్లి గ్రామంతో కాలువకు సమీపములోనున్న రైల్వే గోడవున్న దగ్గరగానున్న మాతాలూకు జింకరేకు గోడ వున్నస్థలం గాక యానెత్తుమెట్టిరీయలు (ఇటుక-రేకు-కలశ-ఇటుక పచ్చిడికొంత-పండుడికొంత) పెట్టెంబకు 16 తేదీని ఏలము జేయబడును గాన యందుమూలముగా తెలియవరచడమైనది. సంజాయుషీ కోరువారు యాక్రిండి యద్రుకుకు వ్రాయుకోరి నాము. ముగ్గులూడి వేంకట్రాయుడుగారు, కణుకు.

నైమను సప్తకమునకు సహాయముజేయునున్న మదరాసు ఉపసంఘ సభ్యులు.

షి బి. కె. స్రీనివాసు రెడ్డి మారుగారు.

డానియలు థామసుగారు.

ఎ.కె. శివరాజుగారు.

పర్ ఎ. పి. స్రీనివాసుగారు.

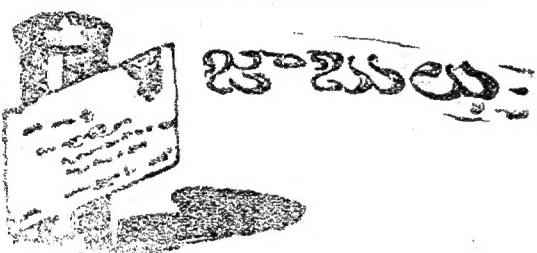
పి. శివరావుగారు.

వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు.

షి బి. కాలివుల్లా సాహెబుగారు.

కమ్యూనికేషన్ సంఘము-వివాహకట్నము.

మహారాజశ్రీ కామినేని సూర్యనారాయణగారి అన్న కుమార్తె చిల్ల సోని వెంకట లక్ష్మీవరచమ్మను మహారాజరాజశ్రీ దాసరి రత్నయ్యగారి సోదరుడు చిల్ల బాపయ్యకు యిచ్చి బెజవాడ గండిబోటభవనము (కమ్యూనికేషన్ వసతిగృహములో) 9-9-28 వ తేదీ 7 ఘం. 8 ని 15 వున పునర్వివాహమహోత్సవము జరుగు పందర్బాతున కామినేని సూర్యనారాయణగారు కమ్యూనికేషన్ సంఘ వీధి విద్యార్థుల జేతనములకొరకై రు. 116-0-0 నూటపదహారు రూపాయలు యిచ్చి సహాయకరము పంపుచున్నట్లు ఆశీర్వాదమును బడయజేసిరి.

యలమంచిలి సూర్యనారాయణశర్మ,

9-9-28 కమ్యూనికేషన్ సంఘ కార్యక్రమ, కుండేరు.

కమ్యూనికేషన్ సంఘమునందొక యపూర్వ వివాహము

9-9-1928 వ తేదీన బెజవాడ కమ్యూనికేషన్ సంఘము జరిగిన కామినేని పట్టాభిరామయ్యగారి కుమార్తెయొక్క పునర్వివాహము చూడటానికి మేము కొంతమందిమి మద్రాసు నుండి వెళ్లియుంటిమి. వివాహము అతిజయప్రదముగా జరిగినది. వేలకునేల ప్రజలు వచ్చియుండిరి. ఇకవరలో విశంతూర్వాచాములు మాసంఘమునందు రెండుమూడు జరిగియున్నవి గాని అవి యీవిధముగామాత్రము జరుగలేదని పెద్దలెల్ల తెలియనగుచున్నది. అందుచేతనే, దీనిని ఆపూర్వవివాహమని పలుకుచున్నాను. సహాయకరయొక్క పెద్దలయిష్టముమీదను, సంఘము నందు పేరును, ధనమును, పలుకుబడినిగల ఆశీకమంది ప్రముఖులయొక్క సమ్మతి, సానిటూరి, బ్రాహ్మసామహాయముల చేతను, యంతటి ప్రకటనతో బహిరంగముగా జరిగినవివాహము ఇదియే ప్రథమమని చెప్పవచ్చును. కమ్యూనికేషన్ సంఘమునందలి పెద్దతే కాక శ్రీయోగులు కట్టుకుని రామలింగారెడ్డిగారి, శిబిం జగన్నాథరావుగారియొద్దగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులుగారు మొదలగు చాలామంది కమ్యూనికేషన్ ప్రముఖులు కూడా కల్యాణమందిరము నుంకరించుట నిశ్చింతముగాను మైన విషయము. కామిత్రులుగాని, పరిచితులుగాని యగు బ్రాహ్మణ యజ్ఞపతులుకూడా చాల మందివచ్చియున్నట్లు జేసె చూచియుంటిమి. పెద్దలు చిన్నలు యభిప్రాయము లేక అనేకమంది ఉపకారముల ద్వారాగాని, అమృతత్రయముల మూలముగాగాని, యీవివాహమునందు తమకు గల గౌరవము సానుభూతిని వెల్లడించుచు, సహాయకర దైర్ఘ్యసాహసయంత సంగుసంస్కార ప్రయత్నమును జూపించుచు, మంగళ ప్రసములగు ఆశీర్వాదవచనంపరల గురిపించియుండిరి. ఈవివాహమును గురించి ముఖ్యముగా ఎన్నడగిన విషయము పంపుసంస్కారోద్యమమును ముందుకు తీసుకొనిపోవుటకు ఇదిచేయు సహాయకరమై మూడువందల సంస్కరణములు ఒకేసారి చూడనగును. ఒకటివేల సంవత్సరములకు రెండవది స్వపంపు పాశ్చాత్యము సంకలనకలకుల సహకారముతో భారతము మూడవ అనేకమంది పెద్దలయొక్క సానుభూతి సహాయములతో జరుప బడిన యీవివాహము పంపుసంస్కరణ అందు ముఖ్యముగా కమ్యూనికేషన్ సంఘము కలుగజేసెడి దుస్సరాసాంఘిక దురాగారవిశాస నిర్మూలనాధికంబగు సంస్కరణ ప్రబోధము, సంకలనము నిమగ్నమనమును నిర్వివాదాంశము, వివాహసమయమున ఆశీర్వాదవచనంపరకము లర్పించిన కామిత్రుల శ్రీయంత పువ్వాడ శేషగిరిరావుగారి:

“బాలవైధవ్యగల పర్యవేదియే”

అను పంతులెంతయు యీవివాహమునకు సర్పించుచున్నది. ఈ వాక్యమును పదుపునప్పటి శ్రోతల హృదయకు హారంతరాళి నిబిడికృత నిరుపమానందోత్సాహ ప్రబోధ బాహ్యచిహ్న స్వరూపకరతాళధ్వని ప్రతిధ్వనిమయ కళ్యాణమందిరము చిరస్మరణీయము.

కాకరాల సత్యనారాయణ.

కావేరీ నీటితగాదా

మద్రాస్ మైసూరు ప్రభుత్వములకు

సంధిప్రయత్నములు

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 10:—వర్షాగమ పరమయమున కావేరీనది జలనిభజనమునందు చాలకాలము నుండియు మద్రాసు మైసూరు ప్రభుత్వములకు జరుగుచున్న తగాదా మరల ప్రాముఖ్యత వహించినది. చాలకాలము తగాదాపడిన తరువాత యీ రెండు ప్రభుత్వములకు 1924 సంవత్సరములో ఒకడంబికితునిరెనది పాతకు లెకునదురు. ఈ సందర్భో కృష్ణరాజ సాగర మనబడు కాన్పుబాడిదాంబో నీరు బునాదుల నుండి 112 అడుగులును, నదీమార్గమునండి 124 అడుగులకును మించరాదని వరతుండెను. మైసూరు సంస్థానములోని సాగుబడికిని కన్పుబాడి దాంబికింద మద్రాసురాజధానిలోని సాగుబడికిని కొన్ని నిబంధన లేర్పకబడెను.

1924 సంవత్సరమున వరదులు పచ్చిపప్పునందీ కావేరీ నీటి కొలతలను గురించియు, విభజనగురించియు తగాదాలేర్పడినవి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు 1924 సంవత్సరమునుండి పదిసంవత్సరముల దామాషానుతీసెదముచును. మైసూరువారు 1924 సంవత్సరమున 7 సంవత్సరముల పూర్వపు దామాషా తీసికొనవలెనందురు. ఈవరదులు నదిని పల్లమును బెడల్పుచుచేసినవనియు, అందువలన మూడువట్టికంటె మెచ్చుకీరు క్రిందికిసాగుచున్నదనియు మైసూరువారి వాదము. ఇదిగాక యిటీవల వర్షములు లేకపోవుటచే మైసూరు పంటలుచాలాతగ్గిపోయినది. వరకు కావేరీనది దిగువభాగమున మూడుపంటలు పండెడిదాములు వాతవరణ భేదములవలనను, వర్షాభావమువలనను చాల తగ్గిపోయినది. కావున కావేరీనదికి యెగుడుల రహితమునకును దిగువ రహితమునకు నీటిపాకులను నిర్వచించుట అవసరమయినది.

ఈతగాదా పరిష్కారమున కొకపంచాయితీసంఘమును నియమించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. వెస్.)

పునర్వివాహ మహోత్సవము, బెజవాడ

స్వస్తిశ్రీ చాంద్రమాణ విధివాసము పరి నిజశ్రావణ బహుళ దశమి ఆదివారము (9-9-28) తేది ఉదయం గం 7. 30 నిమిషములకు శ్రీయుత దాసరిర త్తయ్య బి. ఏ. గారి సోదరుడగు బాపయ్యగారికి శ్రీయుత కామినీ పట్టాభి రామయ్యగారి కుమార్తె చిల్ల పొలి వెంకటలక్ష్మీవరసమ్మకు యిచ్చి బెజవాడలో గండికోట భవనములో (కమ్యూనిస్టు సమితి గృహము) ఈ పునర్వివాహమహోత్సవము జరిగెను. తత్సమయమున నలంకరించిన ప్రమాణములు.

శ్రీయుతలు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ దంపతులు, గోగినేని రంగనాయకులు దంపతులు, శిలం జగన్నాథరావు నాయకులు, కల్లువలది రామలింగారెడ్డి, జాగర్ల మూడి రుక్మ సామి చౌదరి, కొండ నుబ్బుగజు, పెక్కంటి దొరయ్య, మాగంటి సీతయ్య, మళ్ళి పూడి తిమ్మరాజు, చిలకల సామి లచాడు, నల్లపల్లె కొండయ్య, మ. శేటి రామమంద రావు, య్య చెంచయ్య, కాజ లక్ష్మీనారాయణ, కొమ్మారెడ్డి అంజనేయ, లు, గడ్డే రంగయ్య నాయకులు, దావూరు మల్లారెడ్డి రంగయ్య, మంత్రివాది వెంకటరత్నం, మాగంటి బొప్పినేని, తాళ్లూరి నారాయణ స్వామి, మల్లూరి కాశి చౌదరి, పిలిగినేని రామమంద రావు, బొల్లిని నారాయణస్వామి నాయకులు, కొమ్మారెడ్డి పట్టాభి రామయ్య, కొమ్మారెడ్డి రామచంద్రయ్య, వీరభూపలేని బంగారయ్య, విలమాటి శ్రీమన్నారాయణమూర్తి, గాడపల్లి రామబ్రహ్మం, అనుకుపల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, వెలసాటి రామకృష్ణయ్య, గారపాటి చిత్తభద్రరామయ్య, కొమ్మారెడ్డి బ్రహ్మయ్య, దొడపనేని సత్యనారాయణ, మాగంటి చిలకల సామి, నార్ల వెంకటసుబ్బయ్య, గడ్డే వీరరాఘవయ్య, గుమ్మల బాపయ్య, యార్ల గడ్డ అంకినేని, నూతల రామశేషయ్య, సి. డి. నుబ్బలక్ష్మయ్య (శ్రీశ్రీ), కృష్ణారావు భోస్లే, రాయసం వెంకటశివుడు, పాలవరి నరసింహుడు, కొన్నిపర వెంకటరమణయ్య నాయకులు, కలనాపరెడ్డి వీరరాఘవయ్య, పర్యత్తనేని భూషణయ్య, కలగర నాగభూషణుడు, కలగర నుబ్బలక్ష్మయ్య, నల్లపాటి నానుమందరావు, బొమ్మ వెంకటేశ్వయ్య, కొల్లివీర నూరయ్య, వెల్లంకి శ్రాద్ధచంద్రయ్య ముదలం ప్రముఖులు మహోత్సవమును సమయం ఆరంభించి కుర్చుండిరి. వివాహమహోత్సవమును రాజాలనడంబు వహించుచు జగ్గూరులను ఆశీర్వదించుచు యిడిగినివారి అభిప్రాయములను మహోత్సవమునందు తెలియజేయు పూర్వముగా నల్ల దీపాళాసరి.

మానం వెంకటాద్రియ్యగారు, కొడుకును లక్ష్మయ్య చెందరిగారు, నల్లభనేని వెంకటాద్రియ్యగారు, వినులగిరి ముఖరాధరావుగారు, రాజగోపాలనాయకుగారు, కమ్యూనిస్టు సంగ్రహమువారు, దుర్గిరాల లలరామకృష్ణయ్యగారు, చెలకాని సత్యనారాయణగారు, సందేశములకు నల్లదీపాళాసరి.

అలపిమ్మల జాగర్ల మూడి పుష్పస్వామి చౌదరి, గడ్డే రంగయ్యనాయకులు, మాగంటి బొప్పినేని చౌదరిగారు జగ్గూరులను ఆశీర్వదించుచు "శ్రీశ్రీ" అంటే యేమిటో తెలియని ముక్కుపచ్చలారని కంగడలకు ముఖాన్ని వారసరాయలయిం బొమ్మలూబ తెండిండ్లగా కెసిమున్నారనియూ, ఇప్పుడు నా సోదరులను అట్టి వివాహములు ఆరికట్టి దుఃఖమున దురిగియున్న ప్రభులకు పునర్వివాహము చేయుటకు ఉద్దుక్తులయిన కామినీ పట్టాభి రామయ్య, దాసరి రత్తయ్య బి. ఏ. బి. యల్. గార్లను అభినందించుచు చక్కగా ముచ్చటించి జగ్గూరులను ఆశీర్వదించిరి.

చెందులూరు, దేవిసేని వెంకట్రామయ్య.

గృహము మార్పులు

శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎగ్జోరు తవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు "రెడ్డివింగు" బంగారాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చి రని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

రాజరాజేశ్వరి జ్యోతిషాలయం

మీనాతకముగాని, తేదిసమయముగాని పంపిన జైమిని శాస్త్రరీత్య 20 లక్షముల కట్టి ఆయుర్వేదము, యోగ విషయము, కళిత్రవిషయము, సంతానవిషయము వారములకు రు 5-0-0 దశాంతరముగోరువారు ఉత్తరముద్వారా తెలిసికొనుటయందు, ఆయుర్వేదము యోగవిషయము కళిత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0 4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

విషపూరితమైన గాయములు.

యగ్గిమా, నిక్కాక, పురుగుకాట్లు తేలుకాట్లు

జాంబక్.

వల్లనివారణమును.

చర్మము కొంచము గీచుకుపోయినగాని, లేక పగిలినగాని విషక్రిములవల్ల, శ్రీవగాయములుగా మారి, రక్తమును విషపూరితముగా నొనర్చి అమితబాధలకు తావొనంగును.

అట్టి పురుగుకాట్లుకుగాని, మరెట్టి వాటికిగాని జాంబక్ ను వెంటనే యుపయోగించిన చర్మము భయంకరకృత్తికి లోనుగాదు.

జాంబక్ నందు క్రొవ్వపదార్థములు చేరక పోవుటచేత మిగుల సురక్షితమైనది. మూలికల సారముగలచే అమోఘమైన గణమివ్వగలదు. నాపును తగ్గించి, బాధను మాన్పును. రక్త పారుదలను కట్టివేయును.

జాంబక్ నందు మరియొక విశేషమేమన, కురుపులను కుల్లనీయకుండ కావచ్చును. విషక్రిములను నాశన మొనర్చి తొలగించును. విషమును పూర్తిగా తొలగించిన పిదప గాయము త్వరలో మానును. నూతనచర్మము చేకూరును.

చర్మవ్యాధులకు అద్భుత నివారణి.

స్లెప్పము ప్రథమచికిత్స కొరకు ఒకపెట్టెను చేకావలిగా నుంచుకొనుడు.

వెల 1 కి రు 1-0-0 పెద్దది రు 2-4-0 మందులంగల్లన్నిటి యందును దొరకును. ఏజెంట్లు—మెసర్స్ దాదా అండు కో, యస్సినేడ్, మద్రాసు.

జాంబక్

Zam-Buk

తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులు

గారికి స్వాగతము

(శ్రీయుత తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులుగారు యుగండునుండి ప్యుజోమును తిరిగివచ్చు సందర్భమున—)

1. జనుహా! భారతభాగ్యభాగ్యాలనా సాహిత్య సంకతు, దుష్టభావాభివృద్ధి ప్రతీష్ఠ దుగుణాలంకార, ప్రేమరసాలయ మందాయత దివ్యభూతభవదా ప్రాగల్భ్య పాశ్చాత్య సృష్టయశశ్రేష్ఠ ప్రజగీయమాన నలనాతత్త్వార్థ చందోధకా!

2. నీచేతక సమీపగాబడుత ఆంధ్ర దివ్యసాహిత్య లక్ష్మీచిత్రాంకిత నాట్యరంగములు, వాంఛనా దిగంతములక ప్రాచీనాట్య సతీ మఖాంబునసాలావ్యాచారప్రాసనీ పీఠీకృత సారభూమిగనక, విశ్వయ దాదాత్మ్యముక.

3. అటూ! ఆంధ్రులకు నేమి నలులాయంగమ్ము లాదర్శ నా! ఒకరంగమ్ము శిలందు మునుజాడబోవ తెవ్వారుణి! రక్తి, నీవా కొఱతందా కొర్చి, ధిమజాత్రం జతంబుర్చి యాం! ప్రకాశస్సార్థికి సాధుటింపు మర వైలక్షణ్యుక రాఘవా!

4. ఇక దూరమున గేహినీ సమితి కెంతే నాట్యరంగ ప్రవేశక కళాభ్యాసము దోషజన్మమున శాస్త్రాంబిక నాదర్శ రూపముక శలవతే రచించి రస సాంప్రద్యాభివృద్ధి ముగిసా! ద్ర కవిశ్రేష్ఠుల సత్తగొందు భవత్సృష్టావహ యంబునక.

స్వస్థమాకత రంగస్థలనిర్మాణ కాళిమైన నీగాథ జాంబ సాధిందుగాత విశ్వజనీన కీర్తిచం ద్రకం నీడైన పండిత సదస్సు రాజిందుగాత నీ ప్రాకృతిచీ నాట్య సాహిత్యమేళన సాహృదమ్ము సందడించుత చిరసాయయై ఆంధ్ర న టీక సత్వీర కింకీకరిమము

తానీక మనోజ్ఞ నేనామయ్య సంకతాంతకరణ పురాంధర్విజనము చేయుదురు గార మంగళాశీతలంబు నీవు మాస్వాగతమ్ము గ్రహించువేళ.

బెజవాడ, 5-9-28, } గూడపల్లి రామబ్రహ్మం. సమచాల వెంకటరాఘవాచార్యులు.

నోటీసు

తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారికి యీ పెట్టెంబరునెల 17 తేదీలు బ్రహ్మోత్సవం ప్రారంభమై 9 రోజులు పుత్సవము జరుగును. నవరాత్రి పుత్సవము 14-10-28 తేదీలు ప్రారంభమై 9 రోజులు పుత్సవము జరుగగలదు. ఈ రెండుపుత్సవములలో ముఖ్యమైన పుత్సవములు అందరికి తెలియు నిమిత్తము యిదిగువ కనుపర్చబడియున్నది.

బ్రహ్మోత్సవంలో నవరాత్రి పుత్సవంలో గరుడోత్సవం 21-9-28 18-10-28 రథోత్సవం 24-9-28 రథోత్సవం లేదు

సం) శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసుజీ, బహారంక గ్రంథాలయ

ప్రాసెనరు శంకరరావుగారి

కార్లెకార్పు గ్రాండు సర్కసు

10-9-28 సోమవారమునాడు కావలికి స్పెషల్ బండిలో పోవుదురు.

11-9-28 మంగళవారము నాడు

రాత్రి గొప్ప ప్రారంభోత్సవము

5 దినములు మాత్రమే ప్రదర్శింతు

ము. సింహములు, పెద్దపులులు, ఏను

గులు, ఎలుగుబంట్లు, పశువులు,

చూడతగినవ.

బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను బౌద్ధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

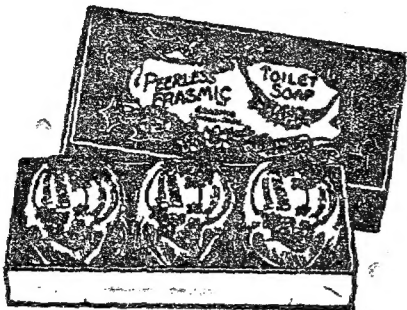
9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హాపులందు, యితర యకాణములందు విక్రయమునకు దొరకును.

(ప్రాప్త్యను కాపలసినవారు ఈ దిగువ విభాసమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HARI & Co, BROADWAY MADRAS.

471

ఇది ఆమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

4661-2

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటాచలమహర్షి, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసిద్ధిగ్రంథము. ఇది తొమ్మిది రెండువేలెండ్లకు మించిన భారతీయ పండితునిచే తిలకభావమున రచియింపబడి పదపది యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి శత్రుము. శ్రీ రామభద్రాక్షరణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు చేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 భక్తమనము (పంచనము): వాద్యమత భర్తృప్రబోధక గ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. వాద్యమతభర్తృత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదంశముల నాటకము): నార్మేశ్వర కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదములు శ్రీ పాణికా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శుశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిబాంనాష్టి ప్రతినిధి: - నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబాదు, హైదరాబాదు, డిక్కు. 5.

Price Area 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

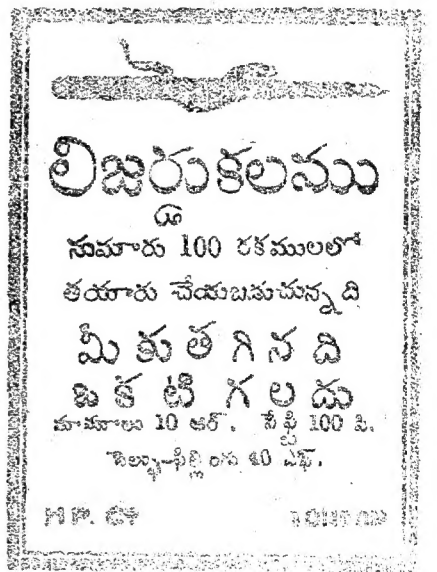
దక్షిణాపి కా 7042

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని 36వ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటేశ్వరరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.

ఇది దక్షిణాపి కా శతపథ, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరముగ వై. లి. 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 దేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్థ బొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలిగోలైండు. భారతి హిందూపత్రికలు ప్రకరించినవి. వెల రు. 2-6-0. మాత్రమే. (విజ్ఞాన చంద్రిక వందాదాడులకు, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు. 2-0-0). పాస్తేజ ప్రకృతము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. వలయువారు.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకట శివరావు
బి. ఎ., బి. యల్. బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

Agents F. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237 3434

MADRAS.

రోజుపుష్ప రేఖ్యము 3351

మలబరమున హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది కాకాళివనమున చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది. వర్షము లేదు. 15 రు. దప్పి ద్దు. 0-10-0.

మ క ర ధ్య జి 8

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని, బలమును కల్గింపజేయును తుల 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు రు 1-0-0. పి. సి. పి. ఆంతుకో జయశ్యంకరమహాశయ, పెరిచేరి, పల్లూరుజిల్లా.

వ క ట న (2046)

రోగులు వ్యయముగ వచ్చిగాని, నాలుగువారాగా రోగలక్షణములను తెలుపును చేసినచో రోగవృద్ధిపేషు తుప్పుకొనవలసిన మందు, వద్యము, వైద్యులు వివరముగ తెలిపియుగ ప్రాసించవలయును. (నెం 2)

కాశ్యప శ్రీనాథ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ